

Bank Polski

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2019 roku

SPIS TREŚCI

1. Wyniki działalności Grupy PKO Banku Polskiego SA w I półroczu 2019 roku	4
1.1 Najważniejsze wydarzenia I półroczu 2019 roku	4
1.2 Wybrane dane finansowe.....	6
1.3 Kierunki rozwoju Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.....	7
2. Zewnętrzne uwarunkowania działalności.....	9
2.1 Otoczenie makroekonomiczne.....	9
2.2 Sytuacja na rynku finansowym	11
2.3 Sytuacja polskiego sektora bankowego	12
2.4 Sytuacja polskiego sektora pozabankowego	13
2.5 Rynek ukraiński.....	15
2.6 Otoczenie regulacyjno-prawne	16
2.7 Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2019 roku.....	17
3. Sytuacja finansowa Grupy PKO Banku Polskiego SA	18
3.1 Podstawowe wskaźniki finansowe.....	18
3.2 Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	19
3.3 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	23
4. Sytuacja finansowa PKO Banku Polskiego SA	25
4.1 Podstawowe wskaźniki finansowe.....	25
4.2 Rachunek zysków i strat	26
4.3 Sprawozdanie z sytuacji finansowej	29
5. Kapitały własne i miary adekwatności	30
5.1 Kapitały własne i ich rentowność.....	30
5.2 Miary adekwatności kapitałowej	31
5.3 Dywidenda.....	32
6. Organizacja Grupy PKO Banku Polskiego SA.....	32
6.1 Jednostki ujęte w sprawozdaniu finansowym	32
6.2 Najważniejsze zmiany w strukturze Grupy kapitałowej banku	33
6.3 Transakcje z jednostkami powiązаныmi	34
7. Działalność Grupy PKO Banku Polskiego SA.....	35
7.1 Segmenty działalności Grupy Kapitałowej Banku.....	35
7.1.1 Segment detaliczny.....	36
7.1.2 Segment korporacyjny i inwestycyjny.....	38
7.2 Pozostałe usługi	39
7.3 Pozycja rynkowa Grupy Kapitałowej Banku	40
7.4 Sieć dystrybucji i kanały dostępu.....	41
7.5 Działalność spółek Grupy PKO Banku Polskiego SA	45
7.6 Działalność sponsorska i charytatywna.....	49
7.7 Nagrody i wyróżnienia przyznane Grupie PKO Banku Polskiego SA.....	52

8. Zarządzanie ryzykiem	55
8.1 Zasady zarządzania ryzykiem	55
8.2 Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko walutowych kredytów hipotecznych	56
8.3 Ryzyko stopy procentowej	59
8.4 Ryzyko walutowe	59
8.5 Ryzyko płynności	60
8.6 Ryzyko operacyjne	61
8.7 Ryzyko biznesowe	62
8.8 Ryzyko modeli	63
8.9 Ryzyko zmian makroekonomicznych	64
8.10 Kompleksowe testy warunków skrajnych	64
8.11 Adekwatność kapitałowa	65
9. Informacje dla inwestorów	66
9.1 Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu	66
9.2 Akcje PKO Banku Polskiego SA będące w posiadaniu członków władz Banku	66
9.3 Ocena wiarygodności	67
9.4 Zasady oraz zakres stosowania ładu korporacyjnego	69
9.5 Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych	70
9.6 Statut PKO Banku Polskiego SA	71
10. Pozostałe informacje	72
11. Słownik	76
12. Oświadczenia Zarządu	78

1. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA W I PÓŁROCZU 2019 ROKU

1.1 NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I PÓŁROCZA 2019 ROKU

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (Grupa PKO Banku Polskiego SA albo Grupa Kapitałowa Banku) to jedno z największych instytucji finansowych w Polsce, a także jedna z największych grup finansowych Europy Środkowo – Wschodniej. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski SA albo Bank), podmiot dominujący Grupy Kapitałowej Banku, jest największym bankiem komercyjnym w Polsce oraz liderem rynku polskiego pod względem skali działania, kapitałów własnych, kredytów, oszczędności, liczby Klientów i wielkości sieci dystrybucji. Grupa Kapitałowa Banku wyróżnia się na polskim rynku wysokimi wynikami finansowymi, które zapewniają jej stabilny i bezpieczny rozwój.

W 2019 roku PKO Bank Polski SA świętuje 100-lecie powstania. Historia Banku rozpoczęła się 7 lutego 1919 roku, gdy Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, Premier Ignacy Paderewski oraz Minister Poczty i Telegrafów Hubert Linde podpisali dekret o powstaniu Pocztovej Kasy Oszczędnościowej. Od tego czasu Bank wyznacza trendy na polskim rynku: wprowadza atrakcyjne produkty i usługi, inwestuje w przełomowe technologie oraz wprowadza innowacyjne rozwiązania.

NAJLEPSZA BANKOWOŚĆ MOBILNA NA ŚWIECIE

PKO Bank Polski SA dostarcza swoim Klientom najbardziej rozwiniętą bankowość mobilną na świecie – aplikację IKO. Na koniec czerwca 2019 roku liczba aktywacji wyniosła osiągnęła 3,6 mln.

W lutym 2019 roku IKO po raz drugi zajęło 1. miejsce w rankingu aplikacji mobilnych 100 największych banków na świecie, opublikowanym w Retail Banker International. Ranking opiera się na ocenach Klientów w dwóch największych sklepach z aplikacjami na iOS oraz Android. IKO wyprzedziło aplikacje mobilne banków z całego świata i osiągnęło łączną ocenę 4,8/5 przy ponad 300 tys. ocen.

PKO LEASING SA PRZEJĄŁ PRIME CAR MANAGEMENT SA

PKO Leasing SA nabył w wyniku wezwania 11,2 mln akcji Prime Car Management SA (PCM), co stanowi 94,4% jej kapitału zakładowego a pozostałą część akcji w drodze przymusowego wykupu. Na koniec czerwca 2019 roku Spółka osiągnęła 100% udział w kapitale PCM. Efektem synergii z tytułu przejścia Prime Car Management SA oraz jej spółek zależnych będzie umocnienie przez Grupę PKO Leasing SA pozycji lidera w sektorze usług leasingu (w tym leasingu operacyjnego) oraz rozbudowanie usług zarządzania flotą pojazdów i wynajmu samochodów. Dotychczasowa oferta PCM będzie dostępna w całej Grupie PKO Banku Polskiego SA.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU WSPIERA „EKO” INICJATYWY

- PKO Bank Polski SA wspólnie z konsorcjum zagranicznych banków zorganizował i uplasował na eurorynku emisję polskich zielonych obligacji rządowych o wartości 2 mld EUR. Obligacje tego typu pozwalają pozyskiwać środki na inwestycje, zmniejszające negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne.
- PKO Bank Hipoteczny SA wyemitował pierwsze w Polsce zielone listy zastawne o wartości 250 mln PLN. Zielone listy zastawne to rodzaj obligacji, z których wpływy finansują wyłącznie nowe lub refinansują istniejące długoterminowe kredyty hipoteczne na nieruchomości mieszkaniowe o wysokiej efektywności energetycznej.
- PKO Banki Polski SA i PKO Bank Hipoteczny SA, jako pierwsze banki z Polski, przystąpiły do pilotażowego projektu Energy Efficient Mortgages (EEM). Jego celem jest stworzenie wystandaryzowanych, ogólnoeuropejskich rozwiązań dla kredytów hipotecznych na finansowanie mieszkań i domów, które uwzględniają energooszczędne rozwiązania.
- PKO Bank Polski SA wprowadził do oferty Ekopozyczkę na zakup i instalację paneli fotowoltaicznych do kwoty 50 tys. PLN.

BANK POPRAWIA SWOJĄ POZYCJĘ W RATINGU ESG

- PKO Bank Polski SA poprawił rating ESG nadany przez FTSE Russell (wzrost od 1,6 do 3,3 w skali od 1 do 5, gdzie 5 to najwyższa ocena) i potwierdził, że uwzględni kwestie środowiskowe, społeczne i ład korporacyjny w działalności biznesowej.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU UCZESTNICZY WE WDROŻENIU PRACOWNICZYCH PLANÓW KAPITAŁOWYCH

- PKO BP Finat sp. z o.o. i Polski Fundusz Rozwoju SA podpisały umowę o stworzeniu Systemu Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych. System zaczął działać 1 lipca 2019 roku i jest zintegrowany ze wszystkimi podmiotami, które obsługują Pracownicze Plany Kapitałowe. Dzięki temu na bieżąco zbiera informacje z całego rynku.
- PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (PKO TFI SA) pozyskuje firmy do Pracowniczych Planów Kapitałowych – do 1 sierpnia 2019 roku spółka podpisała 200 umów o zarządzanie. Klienci docenili m.in. aktywne wsparcie przy wdrożeniach, zapewnienie sieci obsługi posprzedażowej zarówno on-line jak i w placówkach Banku oraz wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu funduszami.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU POSZERZA OFERTĘ PRODUKTÓW I USŁUG

Grupa Kapitałowa Banku oferuje nowoczesne i kompleksowe rozwiązania dla Klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem ich wielkości, branży oraz aktualnego etapu rozwoju. Zapewnia Klientom profesjonalne narzędzia, które ułatwiają kontrolę nad finansami i prowadzenie działalności biznesowej.

W ramach działań prowadzonych w I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA:

- oferował specjalną lokatę na 100-lecie Banku z oprocentowaniem 1,919% w skali roku; lokatę można było założyć do 15 marca 2019 roku na okres 100 dni,
- oferował pożyczkę gotówkową z niskim RRSO 5,11% w ramach kampanii marketingowych pod hasłem „Małe decyzje to czasem wielkie życiowe zmiany”,
- wprowadził nowy produkt – Ekopożyczkę, czyli pożyczkę gotówkową na zakup i instalację paneli fotowoltaicznych do kwoty 50 tys. PLN,
- wprowadził do oferty karty debetowe z herbami wybranych klubów Ekstraklasy oraz karty debetowe z wizerunkiem opracowanym z okazji 100-lecia istnienia Banku,
- rozszerzył ofertę o Cash Pooling Międzybankowy, który pozwala na aktywne i automatyczne zarządzanie środkami na rachunkach spółek grupy kapitałowej prowadzonych w różnych bankach krajowych i zagranicznych,
- uruchomił kolejne usługi w bankowości elektronicznej dla firm: e-księgowość (aplikację księgową zintegrowaną z systemem iPKO, która umożliwia m.in.: fakturowanie, zarządzanie finansami, szybki dostęp do płatności, analizę bieżącej sprzedaży i kosztów oraz prognozowanie wydatków) oraz e-prawnika (narzędzie opracowane przez startup TuPrawnik, które pozwala na zdalne, szybkie i kompleksowe rozwiązanie problemu prawnego),
- jako pierwszy bank w Polsce uruchomił możliwość zapłaty podatku dochodowego z rządowego portalu www.epodatki.gov.pl za pomocą systemu Paybynet,
- uruchomił w serwisie internetowym iPKO usługę zakupu kart podarunkowych z kodami doładowującymi do wybranych platform (np. Google Play, Office 365 czy Netflix).

1.2 WYBRANE DANE FINANSOWE

Dzięki prowadzonym działaniom Grupa PKO Banku Polskiego SA osiągnęła w I półroczu 2019 roku bardzo dobre wyniki finansowe i umocniła się na wiodącej pozycji wśród największych instytucji finansowych w Polsce.

Tabela 1. Podstawowe dane finansowe Grupy PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.06.2019	30.06.2018	Zmiana (r/r)
Zysk netto	2 079	1 690	+23,0%
Wynik z tytułu odsetek	4 993	4 499	+11,0%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 506	1 482	+1,6%
Wynik na działalności biznesowej	7 233	6 481	+11,6%
Koszty działania	-3 127	-3 009	+3,9%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-503	-461	+9,1%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-654	-710	-7,9%
Suma aktywów	328 992	298 667	+10,2%
Kapitały własne ogółem	39 624	36 776	+7,7%
ROA netto	1,3%	1,2%	+0,1 p.p.
ROE netto	10,7%	9,5%	+1,2 p.p.
ROTE netto	11,6%	10,5%	+1,1 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	42,7%	45,3%	-2,6 p.p.
Marża odsetkowa	3,43%	3,39%	+0,04 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	4,5%	5,2%	-0,7 p.p.
Koszt ryzyka	-0,55%	-0,67%	+0,12 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy	18,57%	17,42%	+1,15 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	17,26%	16,12%	+1,14 p.p.

W I półroczu 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA wypracowała zysk na poziomie 2 079 mln PLN, tj. o 23,0% wyższy niż w analogicznym okresie 2018 roku. Na ponad dwucyfrowy wzrost zysku netto wpłynęły:

- 1) poprawa wyniku na działalności biznesowej - 7 233 mln PLN (+11,6% r/r), głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 11,0% r/r. Wynik ten poprawił się dzięki wzrostowi wolumenów oraz marży odsetkowej,
- 2) wzrost kosztów działania o 3,9% r/r - były to koszty głównie regulacyjne związane ze wzrostem składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG),
- 3) mniejsze obciążenie z tytułu odpisów i utraty wartości, przy spadku kosztu ryzyka do poziomu 0,55%.

W I półroczu 2019 roku wyraźnie wzrosła skala działania Grupy Kapitałowej Banku:

- suma aktywów wyniosła około 329 mld PLN (+30 mld PLN r/r),
- finansowanie udzielone Klientom zwiększyło się do 238 mld PLN (+17 mld PLN r/r),
- depozyty Klientów wzrosły do 238 mld PLN (+22 mld PLN r/r).

W I półroczu 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku:

- zachowała wysoki udział w rynku kredytów i oszczędności na poziomie odpowiednio 17,9% i 17,8%,
- była liderem rynku funduszy inwestycyjnych osób fizycznych i miała udział w rynku w wysokości 21,4%,
- była liderem rynku sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych¹ i miała udział 27,0%.

¹ Dane Związku Banków Polskich

1.3 KIERUNKI ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

Misja - „Wspieramy rozwój Polski i Polaków”
Strategia PKO Banku Polskiego SA na lata 2016–2020
Cele strategiczne
Realizacja Strategii

Bank Polski

MISJA - „WSPIERAMY ROZWÓJ POLSKI I POLAKÓW”

Od 100 lat codziennie dostarczamy naszym Klientom rozwiązania finansowe, dlatego rozumiemy potrzeby Polaków i polskich firm.

Konsekwentnie zmieniamy się, inwestujemy w rozwój i odpowiedzialnie wdrażamy nowoczesne technologie, aby umożliwić naszym Klientom wygodne zarządzanie finansami w każdym miejscu i czasie. Jesteśmy dumni z naszej historii i polskich korzeni.

Chcemy nadal mieć pozytywny wpływ na Polskę – ludzi, firmy, kulturę i środowisko. Jako jeden z największych banków w Europie Środkowej i Wschodniej odpowiedzialnie dbamy o interesy akcjonariuszy, Klientów, pracowników i społeczności lokalnych.

STRATEGIA PKO BANKU POLSKIEGO SA NA LATA 2016–2020

Strategia odpowiada na zmieniające się otoczenie rynkowe i potrzebę dostosowania się organizacji do nowych wyzwań, które stoją przed sektorem bankowym i polską gospodarką. Kierunek transformacji modelu biznesowego Banku jest ściśle powiązany z cyfryzacją życia społecznego oraz strategią rozwoju gospodarczego Polski.

PKO Bank Polski SA umacnia pozycję niekwestionowanego lidera rynku bankowego w Polsce, systematycznie rozwija zakres i jakość usług, doskonali procesy i sprawność organizacyjną.

CELE STRATEGICZNE

Grupa PKO Banku Polskiego SA już w 2018 roku z dwuletnim wyprzedzeniem zrealizowała cele finansowe Strategii na lata 2016-2020:

- osiągnęła rentowność kapitału własnego (ROE) powyżej 10%,
- obniżyła wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) do poziomu poniżej 45%,
- utrzymała koszt ryzyka poniżej przedziału 75-85 p.b.,
- efektywnie i racjonalnie zarządzała adekwatnością kapitałową, tak by poziomy wskaźników TCR i Tier1 kształtowały się powyżej wymogów regulacyjnych i nadzorczych i jednocześnie umożliwiały wypłatę dywidendy.

	2018	I półrocze 2019	2020	Realizacja
ROE	10,0%	10,7%	>10%	✓
C/I	44,2%	42,7%	<45%	✓
Koszt ryzyka	0,59%	0,55%	0,75%-0,85%	✓
Kapitał	TCR: 18,88%	TCR: 18,57%	Zdolność do wypłaty dywidendy	✓
	Tier1: 17,54%	Tier1: 17,26%		

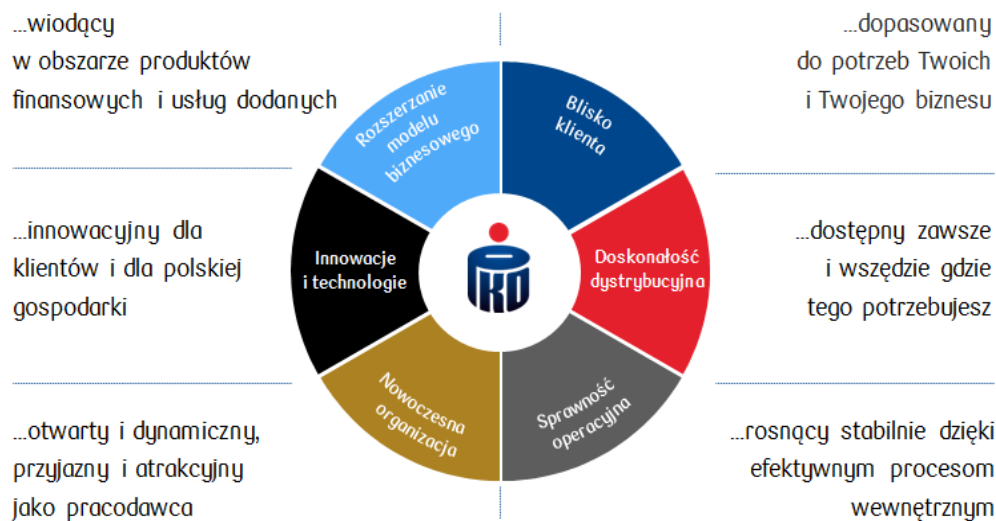
Główne wyzwania związane z celami strategicznymi Banku do 2020 roku to:

1. Satysfakcja Klienta
2. Wzrost liczby Klientów korzystających z rozwiązań cyfrowych
3. Proste i sprawne procesy – „szybciej i bez papieru”
4. Najlepszy pracodawca
5. Innowacyjność i nowe źródła przychodów
6. Lider współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa

REALIZACJA STRATEGII

Bank konsekwentnie się zmienia, inwestuje w rozwój, transformuje się cyfrowo i odpowiedzialnie wdraża nowe technologie. Zwiększa jednocześnie skalę biznesu, wypracowuje solidne, najwyższe w sektorze bankowym zyski i umacnia wiodącą pozycję rynkową.

PKO Banku Polskiego SA realizuje cele strategiczne poprzez sześć dźwigni zrównoważonego rozwoju:

Efekty realizacji celów strategicznych w I półroczu 2019 roku, w zakresie poszczególnych dźwigni strategicznych, to m.in.:

1. BLISKO KLIENTA

- Oferta PKO Konta dla Młodych - nowoczesne zarządzanie w bankowości internetowej i mobilnej dla osób w wieku od 18 do 26 lat,
- PKO Konto Firmowe „e-Biznes” dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zapewnia dostęp do narzędzi wspierających sprzedaż online,
- e-Prawnik - nowa usługa dla małych i średnich firm, która pozwala na szybkie, całkowicie zdalne i kompleksowe rozwiązanie problemu prawnego Klienta.
- e-Księgowość - zintegrowane z bankowością elektroniczną rozwiązania dla małych i średnich firm, które ułatwiają samodzielne prowadzenie biznesu, administrowanie systemem finansowo-księgowym firmy,
- Wprowadzenie nowych rozwiązań i udogodnień w obsłudze osób głuchych we wszystkich oddziałach i agencjach PKO Banku Polskiego SA.

2. DOSKONAŁOŚĆ DYSTRYBUCYJNA

- Mobilna autoryzacja transakcji- nowy sposób zatwierdzania operacji zleconych w serwisie internetowym iPKO, Inteligo oraz na infolinii z wykorzystaniem aplikacji IKO,
- Kompleksowa obsługa transakcji walutowych w IKO - konto walutowe z kartą wielowalutową oraz aktywacja eKantoru zostały umieszczone razem w jednym miejscu serwisu mobilnego,
- Karty podarunkowe Google Play, Netflix i inne, udostępnione w serwisie internetowym iPKO - nowa usługa umożliwia Klientom doładowanie platform z rozrywką i aplikacjami,
- Wprowadzenie usługi „mojeID” (w współpracy Krajową Izbą Rozliczeniową), która pozwala na zdalne potwierdzanie tożsamości,
- Dalsza optymalizacja sieci oddziałów w oparciu o ekonomiczną zasadność ich funkcjonowania, uwzględniająca zmiany charakteru placówek i zmniejszenie ich liczby.

3. SPRAWNOŚĆ OPERACYJNA

- Pierwsze na rynku wykorzystanie JPK (Jednolitych Plików Kontrolnych) przez PKO Bank Polski SA do usprawnienia i digitalizacji procesów obsługi Klientów,
- Realizacja kolejnego etapu digitalizacji procesów sprzedażowych i obsługowych,
- Udostępnienie nowego rozwiązania w sieci oddziałów, które umożliwia autoryzację wybranych operacji i dyspozycji za pomocą SMS - istotne zmniejszenie zużycia papieru w Banku,
- Osiągnięcie poziomu ponad pół miliona Profili Zaufanych w serwisach transakcyjnych Banku i popularyzacja szybkiego i łatwego dostępu do usług e-administracji publicznej,
- Wdrożenie pierwszych, zrobotyzowanych procesów w technologii RPA (Robotic Process Automation) w celu zwiększania efektywności procesów back office, bez konieczności zwiększania zatrudnienia.

4. NOWOCZESNA ORGANIZACJA

- Kontynuacja programu Transformacji Cyfrowej „Nowa Organizacja i Współpraca”, którego celem jest zmiana kultury organizacyjnej w bardziej nowoczesną, efektywną i stale doskonalącą się.

5. INNOWACJE I TECHNOLOGIE

- Rozwój programu „Let’s Fintech”, dzięki któremu PKO Bank Polski SA rozwija współpracę ze startupami i wyszukuje nowe rozwiązania technologiczne dostępne na rynku,
- Kontynuacja prac nad rozwiązaniami opartymi o sztuczną inteligencję AI (Artificial Intelligence), szczególnie w zaawansowanej analityce danych i asystenta głosowego,
- Rozpoczęcie działalności operacyjnej przez spółkę Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.

6. ROZSZERZANIE MODELU BIZNESOWEGO

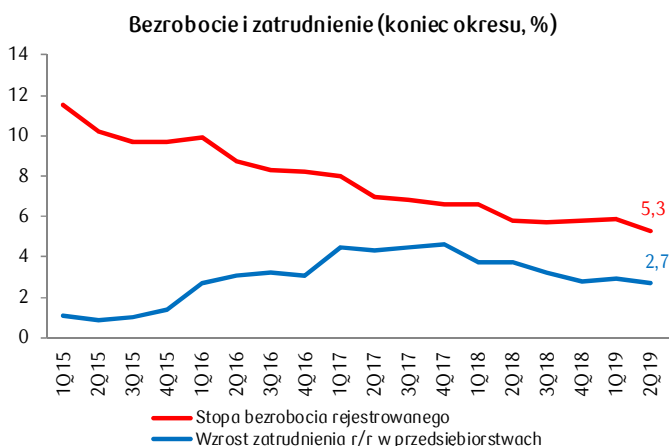
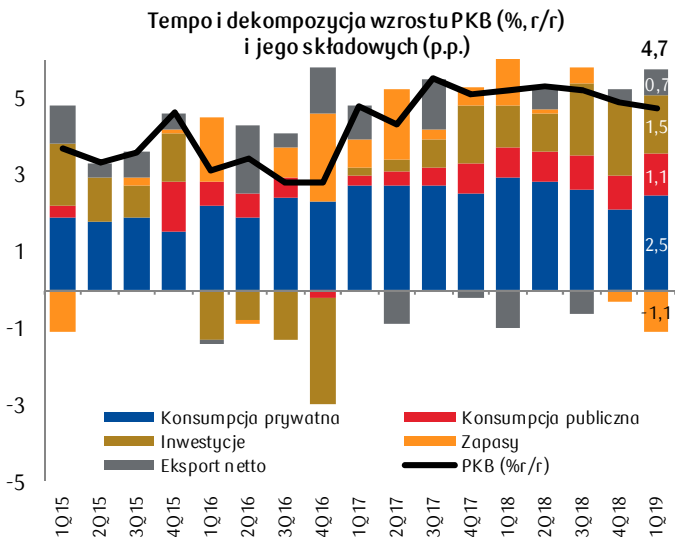
- Nabycie przez PKO Leasing SA spółki Prime Car Management SA,
- Przystąpienie PKO Banku Polskiego SA i PKO Banku Hipotecznego SA (jako pierwszych banków z Polski), do pilotażowego projektu Energy Efficient Mortgages (EEM).

2. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Otoczenie makroekonomiczne
Sytuacja na rynku finansowym
Sytuacja polskiego sektora bankowego
Sytuacja polskiego sektora pozabankowego
Rynek ukraiński
Otoczenie regulacyjne
Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2019 roku

2.1 OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Czynniki makroekonomiczne kształtujące gospodarkę krajową w I półroczu 2019 roku:

STABILIZACJA TEMPA WZROSTU GOSPODARCZEGO

Dostępne miesięczne dane za okres kwiecień-czerwiec br. wskazują, że wzrost gospodarczy w II kwartale 2019 roku ustabilizował się w pobliżu poziomu 4,7% r/r zanotowanego w I kwartale 2019 roku.

Dane wskazują na ożywienie aktywności inwestycyjnej, szczególnie w sektorze prywatnym (w I kwartale 2019 roku wzrost inwestycji w firmach zatrudniających powyżej 49 osób wynosił 21,7% r/r i był najwyższy od 2007 roku). Jednocześnie utrzymuje się wysoki wzrost konsumpcji, który wynika z poprawy sytuacji na rynku pracy, dobrych nastrojów gospodarstw domowych (najwyższe w historii poziomy bieżącego i wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej), a także zrealizowania i oczekiwania na dalszą część transferów socjalnych. Eksport pozostaje odporny na recesję w europejskim przemyśle dzięki niedowartościowaniu złotego, relatywnemu spadkowi jednostkowych kosztów pracy oraz specyficznej strukturze polskiego eksportu (m.in. relatywnie duży udział dóbr konsumpcyjnych oraz relatywnie mały udział przemysłu motoryzacyjnego).

KONTYNUACJA POPRAWY SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Stopa bezrobocia rejestrowanego w czerwcu 2019 roku wyniosła 5,3% wobec 5,9% w marcu i 5,8% na koniec 2018 roku. Po oczyszczeniu z efektów sezonowych, roczne tempo spadku bezrobocia wyhamowało do -0,5 p.p. w II kwartale z -0,7 p.p.

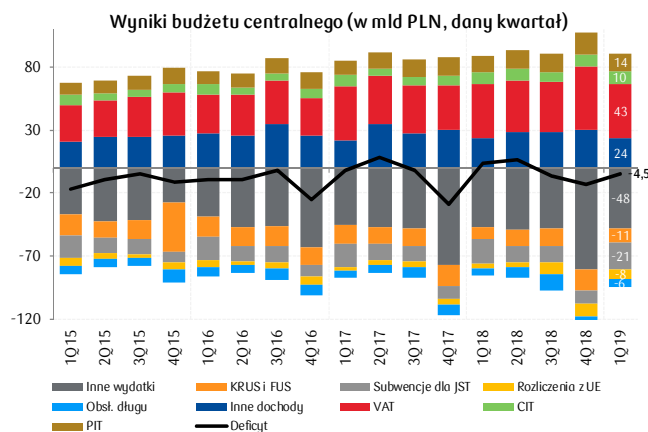
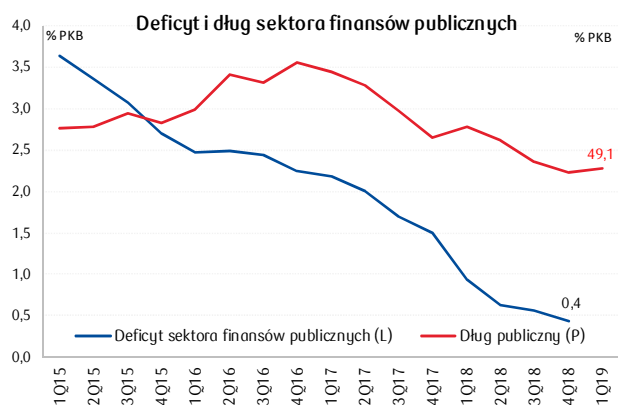
w I kwartale. Odzwierciedla to głównie narastanie ograniczeń podaży na rynku pracy, ale w pewnym stopniu również obniżenie dynamiki popytu na pracę. Stopa bezrobocia BAEL² w I kwartale br. wzrosła do 3,9% z 3,8% w IV kwartale 2018 roku. Pomimo pewnego osłabienia dynamiki popytu na pracę, co sugerują m.in. badania koniunktury w przedsiębiorstwach i spadająca liczba wakatów, wzrost płac nie wyhamowuje. W okresie kwiecień-maj przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 7,4% r/r przy wzroście o 6,9% r/r w I kwartale br. oraz o 7,1% w 2018 roku. Badania koniunktury wskazują, że w najbliższych kwartałach dynamika wzrostu wynagrodzeń powinna być względnie stabilna.

INFLACJA POWYŻEJ CELU

W czerwcu 2019 roku, po raz pierwszy od listopada 2012 roku, inflacja CPI przekroczyła cel Narodowego Banku Polskiego (NBP) i wyniosła 2,6% r/r wobec 1,7% r/r w marcu oraz 1,1% na koniec 2018 roku. Przyspieszenie inflacji było konsekwencją wzrostu dynamiki cen żywności oraz przyspieszenia inflacji bazowej. Inflacja CPI, po wyłączeniu cen żywności i energii, w czerwcu 2019 roku wyniosła 1,9% r/r wobec 0,6% r/r na koniec 2018 roku. Wzrost dotyczył w dużej mierze cen usług, które są w większym stopniu niż towary, wrażliwe na wzrost kosztów pracy. W kolejnych miesiącach inflacja CPI może się ustabilizować, głównie za sprawą tzw. efektu wysokiej bazy odniesienia. Ponowne przyspieszenie inflacji CPI może mieć miejsce na przełomie 2019 i 2020 roku w wyniku zmian cen administracyjnych. Maksymalny poziom, prawdopodobnie powyżej górnej granicy dopuszczalnych odchyłeń od celu (3,5%), inflacja CPI może osiągnąć w I kwartale 2020 roku.

DOBRE WYNIKI SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Dostępne dane o wynikach budżetu państwa oraz samorządów wskazują, że deficyt sektora finansów publicznych (wg unijnej metodologii ESA2010) w I kwartale 2019 roku nieznacznie wzrósł z najniższego poziomu w historii (0,4% PKB) odnotowanego na koniec 2018 roku. W I kwartale 2019 roku dług publiczny (wg unijnej metodologii ESA2010) wzrósł do 49,1% PKB z 48,9% PKB na koniec 2018 roku wskutek realizacji dużej części potrzeb pożyczkowych budżetu państwa już na początku roku. Utrzymuje się bardzo dobra sytuacja budżetu centralnego, który na koniec maja 2019 roku odnotował niewielki deficyt w kwocie 1,9 mld PLN, pomimo rozpoczęcia realizacji nowego programu fiskalnego (wyплаты w maju dodatkowej emerytury o łącznej wartości ok. 10 mld PLN).

STABILIZACJA POLITYKI PIENIĘŻNEJ

W I półroczu 2019 roku podstawowe stopy procentowe NBP pozostały bez zmian na najniższych w historii poziomach. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) konsekwentnie sygnalizuje, że wobec braku oznak narastania nierównowag makroekonomicznych, w szczególności bez zagrożenia dla celu inflacyjnego w średnim terminie, stopy procentowe NBP mogą pozostać bez zmian nawet do końca kadencji bieżącej RPP. Nowym argumentem przeciwko podwyżkom stóp procentowych NBP jest zwrot w polityce głównych banków centralnych (zapowiedzi redukcji stóp procentowych Fed i EBC).

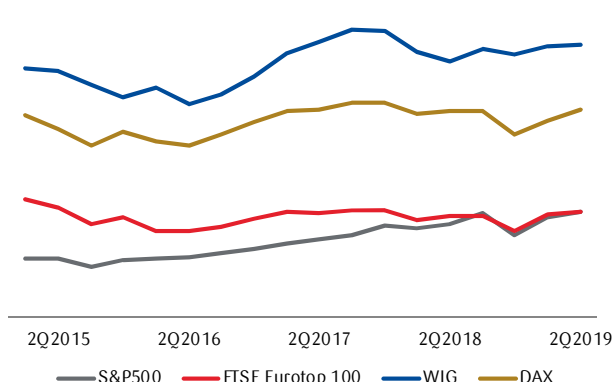
Stopy procentowe NBP:

- referencyjna 1,50%
- redyskonta weksli 1,75%
- lombardowa 2,50%
- depozytowa 0,50%

² BAEL - Badanie aktywności ekonomicznej ludności

2.2 SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM

Rynek akcji na świecie

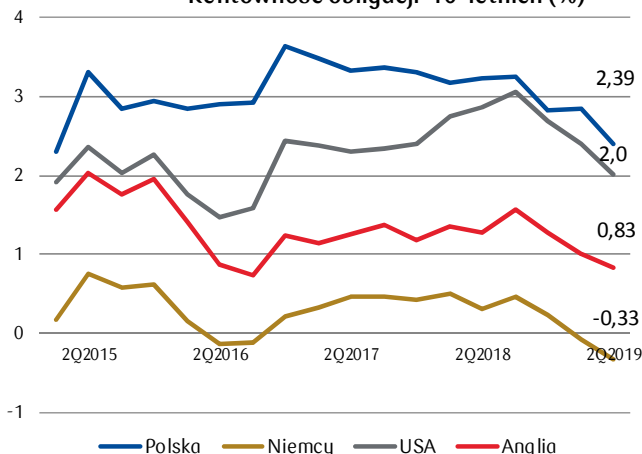

inwestycyjnych oraz zostało odebrane przez rynek jako działanie sprzyjające aktywności gospodarczej. Na rynku polskim, pomimo wzrostu PKB w tempie zbliżonym do 5%, wyniki giełdy były słabsze, co było w znacznym stopniu wynikiem wysokiego udziału spółek sektora energetycznego w głównych indeksach giełdowych. Dobrze poradził sobie indeks małych spółek, które trafniej odzwierciedliły dobrą koniunkturę gospodarczą, a dodatkowo postrzegane były przez inwestorów jako niedowartościowane po ubiegłorocznej wyprzedży spowodowanej problemami niektórych towarzystw funduszy inwestycyjnych (sWIG80 wzrósł o 11,8%).

RYNEK AKCJI

Pierwsze półrocze 2019 roku przyniosło zyski inwestorom na warszawskiej giełdzie, jednak wzrost indeksu WIG o 4,3% był znacznie niższy od amerykańskiego S&P 500 (17,3%), czy europejskiego Euro Stoxx 50 (15,7%). Zyski na globalnych rynkach akcji wynikały po części z odreagowania po słabej końcówce ubiegłego roku, ale przede wszystkim odzwierciedlały głęboką zmianę tonu głównych banków centralnych. Obawy o spowolnienie gospodarcze w USA i strefie euro, skłoniły Fed i EBC nie tylko do wycofania się z zapowiedzi podwyżek stóp procentowych, ale wręcz do sugerowania ich obniżek lub zapowiedzi innych działań stymulacyjnych. Zwiększyło to względną atrakcyjność akcji jako klasy aktywów

Rentowność obligacji 10-letnich (%)

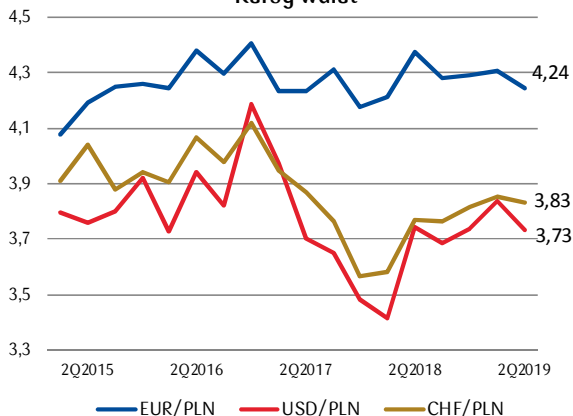

W rezultacie rynki finansowe zaczęły wyceniać obniżki stóp procentowych zarówno w USA jak i w strefie euro. EBC zaczął nawet sugerować możliwość powrotu do skupu aktywów finansowych, co doprowadziło do silnego spadku rentowności niemieckich obligacji do historycznych minimów. Oczekiwania łagodniejszej polityki pieniężnej przyczyniły się w I półroczu do spadku rentowności 10-letnich niemieckich Bundów o 57 pb., a amerykańskich Treasuries o 68 pb. Wzrost globalnego popytu na papiery skarbowe pośrednio pozytywnie wpływał na krajowy rynek długu i wspierał wzrost cen obligacji.

RYNEK STOPY PROCENTOWEJ

Rentowności 2-letnich polskich obligacji skarbowych wzrosły w I półroczu 2019 roku o 28 pb. do 1,62%, a 10-letnich spadły o 45 pb. do 2,39%. Powodem silnego zmniejszenia różnicy pomiędzy dochodowościami krótko- i długoterminowych papierów wartościowych był z jednej strony wzrost obaw przed rosnącą w Polsce inflacją, a z drugiej gwałtowny spadek rentowności obligacji na głównych światowych rynkach. Rosnące w kraju oczekiwania inflacyjne, wraz z wysoką aktywnością gospodarczą spowodowały, że część członków RPP zaczęła sugerować możliwość podwyżki stóp procentowych w perspektywie najbliższych dwóch lat. Takie komentarze osłabiały wyceny krótkoterminowych obligacji. W przypadku papierów 10-letnich większe znaczenie miały z kolei pogarszające się perspektywy światowej gospodarki.

Kursy walut

RYNEK WALUTOWY

Na początku 2019 roku kurs EUR/USD wynosił 1,15. Pod wpływem stopniowego spowalniania gospodarek strefy euro oraz łagodnego tonu wypowiedzi EBC, do połowy maja dolar zyskiwał na wartości względem euro aż do poziomu 1,11. W kolejnym kroku Fed zmienił swoje nastawienie i zasugerował możliwe obniżki stóp procentowych w przypadku dalszego spadku inflacji oraz spowolnienia gospodarki (w rezultacie przedłużającego się sporu handlowego z Chinami). Przyczyniło

się to do osłabienia dolara wobec euro do poziomu 1,14 na koniec czerwca. Na początku 2019 roku kurs EUR/PLN wynosił 4,29, a na koniec I półrocza 4,24.

2.3 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO

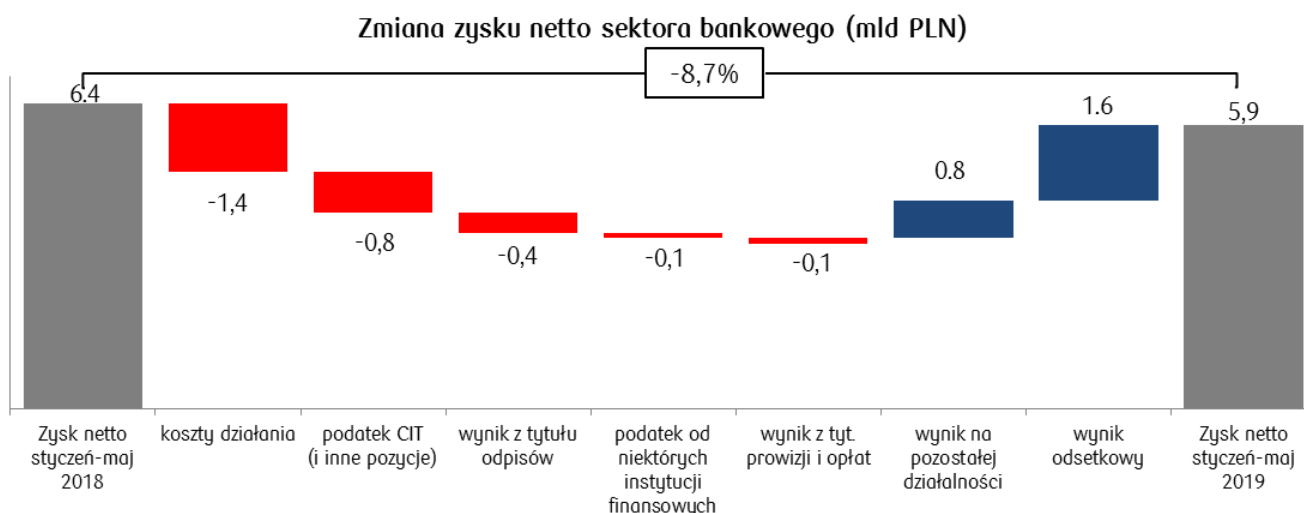
Zysk netto i rentowność
Rynek kredytów i depozytów

ZYSK NETTO I RENTOWNOŚĆ

W okresie styczeń-maj 2019 roku działały w warunkach stabilnie rozwijającej się gospodarki, dobrej kondycji finansowej gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz utrzymujących się niskich stóp procentowych.

5,9 mld PLN	-8,7% r/r	6,1% (-1,4 p.p. r/r)
zysk netto sektora bankowego wypracowany w okresie styczeń-maj 2019 roku	tempo zmiany zysku netto sektora bankowego w okresie styczeń-maj 2019 roku	rentowność kapitałów własnych sektora bankowego na koniec maja 2019 roku

W tym okresie sektor bankowy wypracował zysk netto w wysokości 5,9 mld PLN, tj. o -8,7% niższy niż w analogicznym okresie 2018 roku. Najistotniejszy negatywny wpływ na spadek zysku netto miał wzrost kosztów działania, determinowany przede wszystkim silnym wzrostem obciążeń na rzecz BFG. Obok wzrostu kosztów działania, negatywnie na poziom zysku netto oddziaływało pogorszenie wyniku z tytułu odpisów, które pozostawało pod wpływem wzrostu portfela kredytowego oraz wzrostu udziału w jego strukturze produktów o wyższym ryzyku (głównie kredytów konsumpcyjnych). W przeciwnym kierunku oddziaływały: wzrost wyniku odsetkowego oraz wyniku na pozostałej działalności biznesowej (głównie przychody z tytułu dywidendy).

Źródło: ostatnie dostępne dane KNF (stan na 1 sierpnia 2019 roku), obliczenia PKO Banku Polskiego SA

Na koniec maja 2019 roku istotnie poprawiła się r/r jakość portfela kredytowego. Udział kredytów zagrożonych sektora niefinansowego spadł do 6,7% wobec 7,6% na koniec maja 2018 roku, na co wpływ miała poprawa jakości we wszystkich głównych kategoriach kredytów (przedsiębiorstw, mieszkaniowych i konsumpcyjnych). Poprawa jakości kredytów następowała głównie w II połowie 2018 roku, a od początku 2019 roku jakość portfela kredytowego poprawiła się już tylko nieznacznie (o -0,1 p.p.).

Na koniec maja 2019 roku pogorszyła się rentowność kapitałów własnych sektora bankowego (ROE³), na co wpływały także słabe wyniki finansowe pojedynczych banków; ROE spadło do 6,1% wobec 6,4% na koniec grudnia 2018 roku oraz 7,5% na koniec maja 2018 roku.

³ ROE relacja między zyskiem netto sektora bankowego za ostatnie 12 miesięcy a średnimi kapitałami własnymi

RYNEK KREDYTÓW I DEPOZYTÓW⁴

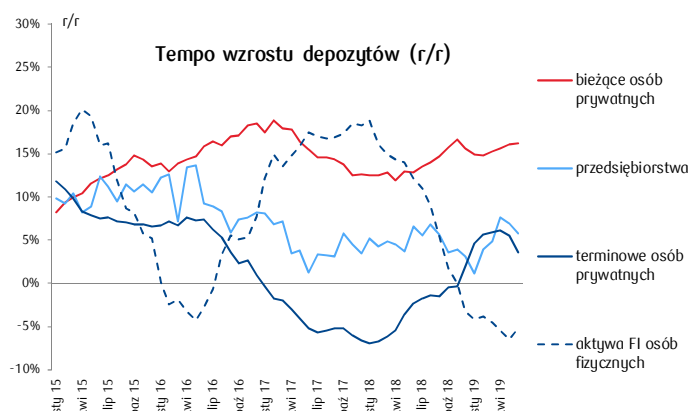
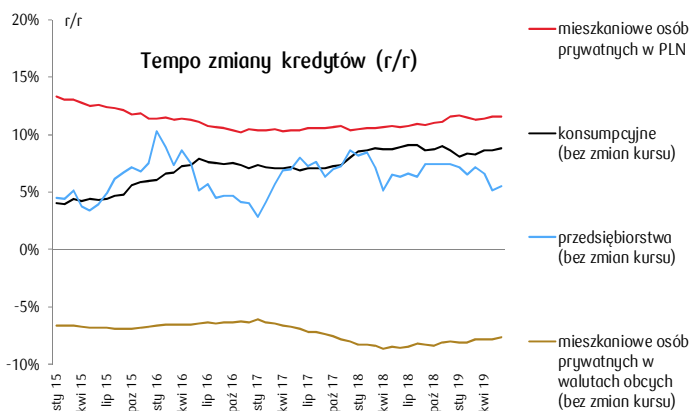
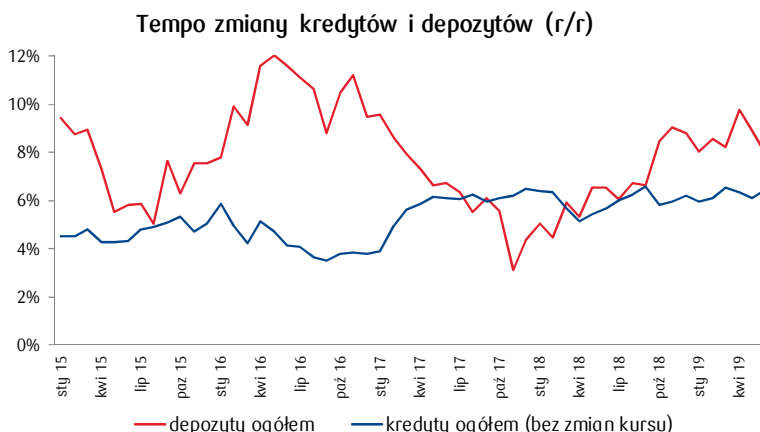
W I półroczu 2019 sytuacja sektora bankowego pozostawała stabilna, czemu sprzyjało utrzymujące się wysokie tempo wzrostu gospodarki, dobra sytuacja na rynku pracy oraz optymizm konsumentów.

Na koniec I półrocza 2019 roku roczne tempo wzrostu kredytów ogółem (bez zmian kursu) było wyższe od osiągniętego na koniec 2018 roku (odpowiednio 6,5% i 6,2%), z kolei depozytów niższe (8,0% wobec 8,8% na koniec 2018 roku).

Dobra sytuacja finansowa gospodarstw domowych, wspierana wzrostem wynagrodzeń i niskim bezrobociem, sprzyjała utrzymaniu wysokiego tempa wzrostu kredytów konsumpcyjnych (+8,8% r/r, bez zmian kursu) oraz mieszkaniowych w PLN (+11,6% r/r). Istotnym źródłem finansowania inwestycji przedsiębiorstw pozostają środki własne. Wpływa to na tempo wzrostu kredytów udzielanych przedsiębiorstwom, które wyhamowało do 5,5% na koniec I półrocza 2019 roku (7,4% na koniec grudnia 2018 roku).

W I półroczu 2019 roku utrzymywała się awersja gospodarstw domowych do ryzyka, wynikająca m.in. z niskich/ujemnych stóp zwrotu z funduszy inwestycyjnych⁵. Sprzyjało to przyspieszeniu rocznego tempa wzrostu depozytów osób prywatnych do 11,1% (9,9% na koniec grudnia 2018 roku), w tym w szczególności depozytów terminowych (+3,6% wobec +2,0% na koniec grudnia 2018 roku). W warunkach rosnących inwestycji przedsiębiorstw roczne tempo wzrostu ich depozytów przyspieszyło do 5,8% (3,1% na koniec 2018 roku).

Sytuacja na rynku funduszy inwestycyjnych sprzyjała napływowi depozytów do sektora bankowego i pozytywnie wpływała na jego płynność, dzięki czemu relacja kredyty/depozyty zmniejszyła się do 96,0% na koniec I półrocza 2019 roku (-0,9 p.p. względem końca 2018 roku).

2.4 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO

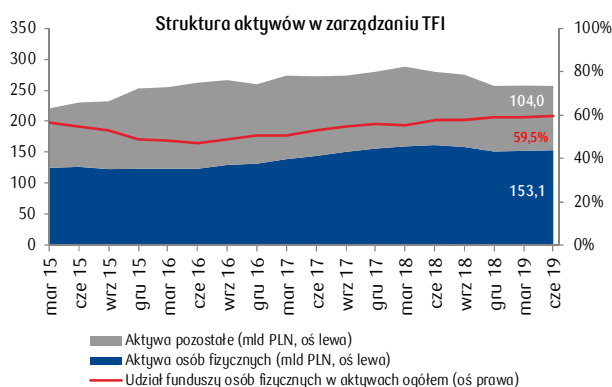
RYNEK FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Na krajowy rynek funduszy inwestycyjnych w I półroczu 2019 roku wpływała m.in. poprawa koniunktury na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie. Na koniec I półrocza 2019 roku średnie roczne stopy zwrotu realizowane w głównych segmentach rynku osób fizycznych były wyższe niż na koniec 2018 roku. Jednocześnie, niski poziom średnich rocznych stóp zwrotu w pierwszych miesiącach I półrocza 2019 roku determinował odpływ środków osób fizycznych z rynku funduszy inwestycyjnych w tym okresie.

⁴ Na podstawie: NBP i serwisu Analizy Online

⁵ W czerwcu 2019 roku nastąpiła poprawa stóp zwrotu 12M z funduszy inwestycyjnych, co może osłabić tempo wzrostu depozytów osób prywatnych w kolejnych okresach.

W I półroczu 2019 roku saldo wpłat i umorzeń osób fizycznych na rynku funduszy inwestycyjnych było ujemne. Poziom odpływu środków był jednak niższy niż w II półroczu 2018 roku (-1,4 mld PLN wobec -7,1 mld PLN). Aktywa netto ogółem TFI w I półroczu 2019 roku wzrosły o 0,1 mld PLN do 257,1 mld PLN, w tym: aktywa funduszy inwestycyjnych osób fizycznych wzrosły o 1,8 mld PLN (+1,2%); aktywa funduszy inwestycyjnych podmiotów instytucjonalnych zmniejszyły się o -1,7 mld PLN (-1,6%).

RYNEK OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH

W I połowie 2019 roku aktywa Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) wzrosły o +2,8% (+4,5 mld PLN) do 161,8 mld PLN. Jednocześnie spadła liczba uczestników OFE (o 119 tys. do 15,8 mln).

Rynek OFE pozostawał pod wpływem: poprawy sytuacji na rynku pracy wspieranej wzrostem płac i spadkiem bezrobocia, programów socjalnych, poprawy koniunktury na GPW w Warszawie (wzrost WIG o 4,3%), a także niepewności, co do przyszłych regulacyjnych warunków funkcjonowania (rządowy projekt rekomendujący przeniesienie środków zgromadzonych w OFE na IKE lub do ZUS-u).

W strukturze aktywów OFE nadal dominowały akcje (około 84%).

RYNEK UBEZPIECZEŃ

W I kwartale 2019 roku⁶ zakłady ubezpieczeń wypracowały zysk netto w wysokości 1,1 mld PLN (+8,6% r/r), co było wynikiem wzrostu r/r w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (+9,0% do 0,6 mld PLN) oraz wzrostu zysku netto w segmencie ubezpieczeń na życie (+8,2% do 0,5 mld PLN).

Na wynik finansowy zakładów ubezpieczeń ogółem oddziaływał m.in. wzrost r/r składki przypisanej brutto⁷ do 16,4 mld PLN (+0,6%) oraz niewielki spadek odszkodowań r/r do 10,0 mld PLN (-0,4%). Koszty działalności ubezpieczeniowej były o +3,5% wyższe r/r (wzrost do 3,5 mld PLN).

W segmencie ubezpieczeń na życie składka przypisana brutto spadła o -6,9% r/r (do 5,2 mld PLN), przy spadku odszkodowań o -6,8% r/r (do 5,0 mld PLN). Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie ubezpieczeń na życie spadły o -3,2% do 1,2 mld PLN.

Segment pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych odnotował wzrost r/r składki przypisanej brutto o +5,1% (do 11,1 mld PLN), przy wzroście odszkodowań o +6,9% (do 5,0 mld PLN). Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wzrosły o +7,4% (do 2,3 mld PLN).

Suma bilansowa zakładów ubezpieczeń wzrosła w I kwartale 2019 roku do 197,2 mld PLN (+2,4%), co było efektem wzrostu r/r aktywów w segmencie ubezpieczeń osobowych i majątkowych (+4,2%) oraz w segmencie ubezpieczeń na życie (+0,6%).

RYNEK FAKTORINGU

W I półroczu 2019 roku utrzymywał się wysoki popyt na usługi faktoringowe. Obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów wzrosły o ok. 21% (po korekcie o przeprowadzone fuzje) osiągając poziom 132 mld PLN. Liczba podmiotów gospodarczych korzystających z usług firm faktoringowych wzrosła do 16,6 tys. Największym popytem ze strony przedsiębiorców nadal cieszył się faktoring pełny, którego udział w obrotach firm faktoringowych wyniósł ok. 51%. Udział drugiego największego segmentu rynku, tj. faktoringu niepełnego wyniósł 32%. Z usług faktoringowych nadal najczęściej korzystały przedsiębiorstwa produkcyjne i dystrybucyjne.

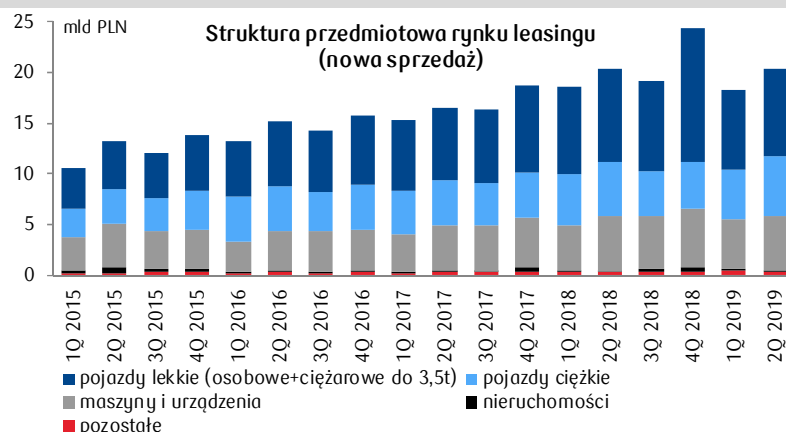
⁶ Wg ostatnich dostępnych danych

⁷ Składka przypisana brutto - składka pozyskana przez zakład ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym (włącznie z częścią składki przekazaną reasekuratorom w zamian za ochronę reasekuracyjną). W przypadku ubezpieczeń na życie składka przypisana brutto obejmuje wszystkie kwoty składek należnych w okresie sprawozdawczym. W przypadku ubezpieczeń majątkowych składka przypisana brutto obejmuje kwoty należne za cały okres odpowiedzialności z tytułu umów zawartych w okresie sprawozdawczym.

RYNEK LEASINGU

W I półroczu 2019 roku rynek leasingu odnotował spadek. Branża leasingowa sfinansowała aktywa o wartości 38,7 mld PLN (-0,6% r/r). Na spadek leasingu pojazdów lekkich wpłynęły zmiany podatkowe, które weszły w życie od 1 stycznia 2019 roku.

Wzrost odnotował zarówno segment pojazdów ciężkich, jak również maszyn i urządzeń. Wartość nowych kontraktów w segmencie pojazdów ciężkich wyniosła 10,8 mld PLN (+4,4% r/r), a w segmencie maszyn i urządzeń 10,2 mld PLN (+3,5% r/r).

2.5 RYNEK UKRAIŃSKI

SYTUACJA GOSPODARCZA

W pierwszych miesiącach 2019 roku tempo wzrostu ukraińskiej gospodarki obniżyło się (2,5% r/r w I kwartale br. wobec 3,3% w 2018 roku). Opublikowane do tej pory dane miesięczne za II kwartał sugerują, że ukraińska gospodarka mogła nieznacznie przyspieszyć. Popyt wewnętrzny pozostaje silny. Wzrost konsumpcji prywatnej utrzymuje się w okolicach 10% r/r, a dynamika inwestycji pozostaje dwucyfrowa nieprzerwanie od 3 lat. Głównym motorem ukraińskiej gospodarki jest konsumpcja. Szybki wzrost sprzedaży detalicznej (8,7% r/r w okresie styczeń-maj wobec 6,3% r/r w 2018 roku) jest stymulowany przez silny wzrost wynagrodzeń (20,1% r/r w okresie styczeń-maj wobec 25,0% w ubiegłym roku) oraz przez wzrost napływu środków przesyłanych przez pracujących za granicą Ukraińców.

Przyspieszenie wzrostu PKB, silny wzrost sprzedaży detalicznej, wynagrodzeń oraz poprawa ściągłości podatków przekładają się na poprawę kondycji finansów publicznych. Budżet centralny odnotował po maju nadwyżkę, a dług całego sektora finansów publicznych spadł do 57,6% PKB (wobec 60,9% na koniec 2018 i 62,4% rok wcześniej). Dług niemal w połowie jest finansowany przez bank centralny, ale rośnie zainteresowanie ze strony inwestorów zagranicznych (ich udział w grupie posiadaczy papierów skarbowych wzrósł na koniec czerwca do 7,3% wobec 0,8% na koniec 2018 roku).

Inflacja CPI pozostaje stabilna (9,6% r/r w maju wobec 9,8% r/r w grudniu) i kształtuje się powyżej celu inflacyjnego Narodowego Banku Ukrainy (NBU). Wynika to jednak ze wzrostu cen w kategoriach takich jak żywność, paliwa i energia. Inflacja bazowa spadła do 7,4% r/r w maju br. z 8,7% r/r w grudniu 2018 roku. Normalizacja inflacji bazowej, w połączeniu z umocnieniem kursu hrywny (USD/UAH na poziomie 26,17 na koniec czerwca 2019 roku wobec 27,69 na koniec 2018 roku), pozwoliła NBU na obniżenie stopy dyskontowej z 18,0% do 17,5%, począwszy od 26 kwietnia br. Trend spadkowy stóp powinien być kontynuowany w dalszej części roku. Kurs PLN/UAH na koniec czerwca 2019 roku ukształtował się na poziomie 6,97 wobec 7,37 na koniec 2018 roku.

UKRAIŃSKI SEKTOR BANKOWY

Zgodnie z danymi NBU, liczba banków prowadzących działalność operacyjną na Ukrainie spadła do 76 na koniec maja z 77 na koniec grudnia. Wartość aktywów ogółem w ukraińskim systemie bankowym spadła od początku roku o 20 mld UAH, a kapitały własne wzrosły o 4,8 mld UAH. W rezultacie współczynnik dźwigni finansowej (stosunek kapitałów do aktywów) wzrósł o 0,6 p.p.

Wolumen kredytów na 31 maja 2019 roku wyniósł 1 078,8 mld UAH (-45,2 mld UAH od początku roku, m.in. ze względu na negatywny wpływ umocnienia hrywny – wolumen kredytów walutowych spadł o 31,7 mld UAH). Wzrost wolumen kredytów dla gospodarstw domowych (+7,2 mld UAH do 208,3 mld UAH), a spadł wolumen kredytów dla przedsiębiorstw (-51,5 mld UAH do 808,2 mld UAH). Jednocześnie nastąpił wzrost wolumenu depozytów ogółem o 5,7 mld UAH (do 961,5 mld UAH) ze względu na wzrost wartości depozytów rządowych. Współczynnik kredytów do depozytów zmniejszył się zatem do 109,5% ze 115,0% na koniec grudnia.

Poprawiły się wskaźniki ROA (4,17% vs 1,69% w 2018 roku) oraz ROE (34,28% vs 14,67% w 2018 roku). Wzrost wielkości funduszy własnych i spadek wolumenu kredytów przełożyły się na wzrost współczynnika adekwatności kapitałowej (do 17,65% na koniec maja wobec 15,52% na koniec grudnia i 10% wymaganych przez regulatora).

2.6 OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy PKO Banku Polskiego SA oraz podmiotów sektora finansowego miały wpływ nowe rozwiązania prawne i regulacyjne, które weszły w życie w I półroczu 2019 roku, w tym:

ROZWIĄZANIE	WPŁYW
OBCIĄŻENIA NA RZECZ BFG	
<p>Uchwały Rady BFG z lutego 2019 roku (9/2019 i 11/2019), które wprowadziły zmianę obciążeń sektora bankowego na rzecz systemu gwarantowania depozytów bankowych i przymusowej restrukturyzacji; łącznie o około 27%, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji o 108%, - obniżenie składki na fundusz gwarancyjny o -36%. 	<p>Wzrost kosztu działania, obniżenie zysku</p>
WYMOGI OSTROŻNOŚCIOWE I KAPITAŁOWE	
<p>Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2017, poz. 1934 z późn. zm.), która m.in. podwyższyła od 1 stycznia 2019 roku bufor zabezpieczający z 1,875% do 2,5%.</p>	<p>Wzrost minimalnego współczynnika wypłacalności</p>
NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI	
<p>Standard rachunkowości MSSF 16, który od 1 stycznia 2019 roku wprowadza nowe zasady identyfikacji i ujmowania leasingu przez leasingobiorcę w księgach, czego konsekwencją jest m.in. odejście od podziału na leasing operacyjny i finansowy.</p>	<p>Wzrost sumy bilansowej, wzrost wskaźników zadłużenia, obniżka współczynników kapitałowych</p>
FUNDUSZE INWESTYCYJNE	
<p>Rozporządzenie Ministra Finansów z 13 grudnia 2018 roku, które wprowadziło od 1 stycznia 2019 roku maksymalną wysokość wynagrodzenia stałego towarzystwa za zarządzanie funduszem inwestycyjnym otwartym i specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym (Dz. U. 2018, poz. 2380).</p>	<p>Wpływ na poziom przychodów towarzystw funduszy inwestycyjnych</p>
<p>Ustawa z 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. 2018, poz. 2215), która wprowadza na rynek dodatkowy, dobrowolny system długoterminowego oszczędzania na cele emerytalne.</p>	<p>Wpływ na poziom przychodów i kosztów towarzystw funduszy inwestycyjnych</p>
LEASING	
<p>Ustawa z 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca zmiany podatkowe w zakresie opodatkowania w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych leasingu i opodatkowania używania samochodów osobowych (Dz. U. 2018, poz. 2193).</p>	<p>Wpływ na działalność biznesową</p>
USZCZELNIANIE SYSTEMÓW PODATKOWYCH	
<p>Nowelizacja ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. 2017, poz. 648 z późn. zm.) zobowiązująca banki, biura maklerskie, fundusze inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe do przyjęcia do 30 czerwca 2019 roku deklaracji o rezydencji podatkowej klientów, którzy założyli u nich rachunki w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 kwietnia 2017 roku.</p>	<p>Wzrost kosztów działania, wzrost ilości obowiązków operacyjnych</p>
ZMIANY W PODATKACH	
<p>Ustawa z 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 2193), która wprowadziła od 1 stycznia 2019 roku m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nowe obowiązki identyfikowania i raportowania do Szefa KAS informacji o schematach podatkowych (mandatory disclosure rules – MDR), - nowe zasady opodatkowania podatkiem u źródła (withholding tax – WHT) niektórych dochodów wypłacanych na rzecz nierezydentów, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzono możliwość alternatywnego, do poboru WHT, opodatkowania 3% podatkiem, odsetek od obligacji wyemitowanych przed 1 stycznia 2019 roku oraz odsetek od niektórych pożyczek udzielonych przed 1 stycznia 2019 roku, • zwolniono z podatku uzyskiwane na terytorium Polski dochody z odsetek i dyskonta od niektórych obligacji wyemitowanych po 1 stycznia 2019 roku, 	<p>Zróznicowany wpływ na wyniki finansowe oraz zwiększenie obciążeń operacyjnych</p>

- rozszerzono przesłanki, które powinien spełniać nierezydent, aby uznać go za „rzeczywistego właściciela otrzymywanych należności, w celu zastosowania zwolnienia z WHT”,

- nowe przepisy dotyczące cen transferowych,
- zmianę zasad opodatkowania tzw. nieruchomości komercyjnych.

Ustawa z 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 2159) zmieniła zasady zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wydatków na samochody osobowe.

Na działalność i wyniki Grupy PKO Banku Polskiego SA oddziaływały w I półroczu 2019 roku nowe rozwiązania prawne wprowadzone na Ukrainie (gdzie funkcjonuje m.in. spółka zależna KREDOBANK SA), w tym:

PODSTAWOWE STOPY PROCENTOWE

Uchwały Zarządu Banku Centralnego Ukrainy (NBU) nr 88/2018 i 199/2019, które utrzymały stopę dyskontową na poziomie 18% oraz nr 311/2019 i 393/2019 na mocy których stopa dyskontowa została obniżona do 17,5% od 26 kwietnia 2019 roku.

Wpływ na wynik odsetkowy banków i ich rentowność

NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI

Postanowienia NBU nr 22/219 i 51/2019 w sprawie stopniowego przechodzenia na nowy standard rachunkowości MSSF 16 i tym samym stosowania nowych zasad identyfikacji i ujmowania leasingu przez leasingobiorcę, czego konsekwencją jest m.in. odejście od podziału na leasing operacyjny i finansowy

Wzrost sumy bilansowej, wzrost wskaźników zadłużenia, obniżka współczynników kapitałowych

2.7 CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W II PÓŁROCZU 2019 ROKU

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2019 roku będą miały wpływ uwarunkowania zewnętrzne:

W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ

- spowolnienie tempa wzrostu globalnej gospodarki, w tym spadek aktywności w niemieckim przemyśle (przy umiarkowanie silnym popycie konsumpcyjnym i sektorze usług),
- oczekiwane obniżenie stóp procentowych Fed i łagodzenie polityki EBC (z potencjalną obniżką stopy depozytowej),
- potencjalna eskalacja napięć w obszarze polityki handlowej,
- niepewność związana z ostatecznym kształtem i datą Brexitu,
- skutki luzowania polityki gospodarczej w Chinach, które mogą być widoczne w drugiej połowie 2019 roku,
- możliwe dalsze narastanie napięć geopolitycznych, w szczególności w Zatoce Perskiej (na linii USA – Iran),
- sytuacja polityczno-gospodarcza Ukrainy (po wyborach prezydenckich i parlamentarnych).

W GOSPODARCE POLSKIEJ

- wzrost absorpcji funduszy unijnych i szczyt cyklu inwestycyjnego,
- ograniczenie popytu na polski eksport w związku ze spowolnieniem w niemieckiej gospodarce,
- impuls fiskalny, który może podnieść dynamikę konsumpcji i PKB,
- dobre nastroje konsumentów i dalszy wzrost realnych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych,
- osłabienie napięć na rynku pracy: ograniczeniom podażowym (czynniki demograficzne, obniżenie wieku emerytalnego) może towarzyszyć nieco słabszy popyt na pracę w sektorze usług,
- możliwe utrzymanie wysokiego wzrostu wynagrodzeń i jednocześnie odwrócenie trendu spadkowego stopy bezrobocia,
- stabilizacja inflacji CPI w okolicy celu inflacyjnego do października i jej przyspieszenie powyżej celu na przełomie 2019 i 2020 roku, m.in. w efekcie odroczonego wzrostu cen energii elektrycznej,
- wysokie prawdopodobieństwo utrzymania stóp procentowych NBP bez zmian w horyzoncie przynajmniej do końca 2020 roku,
- utrzymanie wysokiego zainteresowania produktami depozytowymi i kredytowymi (w szczególności w segmencie detalicznym),
- stabilna sytuacja na rynku nieruchomości przy silnym wzroście cen uwarunkowanym zarówno czynnikami podażowymi (koszty), jak i popytowymi.

NOWE ROZWIĄZANIA REGULACYJNE

- potencjalne rozwiązania regulacyjne, które dotyczą walutowych kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych, w tym orzeczenie TSUE uznające za nieważne zapisy dotyczące indeksacji kredytów, przy zachowaniu ważności pozostałych ustaleń umownych,
- potencjalne rozwiązania ustawowe dotyczące przeniesienia środków zgromadzonych w OFE na IKE lub do ZUS-u,
- ustawa z 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. 2018, poz. 2215), która m.in. wprowadza obowiązek tworzenia PPK od 1 lipca 2019 roku oraz reguluje zasady wpłat,
- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania lichwie,
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 regulujące od 15 grudnia 2019 roku wysokość niektórych opłat za płatności transgraniczne w UE i opłat za przeliczenie walut,
- potencjalne stanowisko Rzecznika Finansowego i Prezesa UOKiK w sprawie interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, skutkujące proporcjonalnym zwrotem kredytobiorcy kosztów związanych z tym kredytem w przypadku przedterminowej spłaty kredytu.
- Ustawa z 9 listopada 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. 2018, poz. 2243), która wprowadziła od 1 lipca 2019 roku m.in. zmiany w zakresie dematerializacji listów zastawnych i obligacji oraz rejestracji tych papierów wartościowych,
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw dotyczący zmian w zakresie funkcjonowania mechanizmu podzielonej płatności, wprowadzający m.in. obowiązek stosowania tego mechanizmu przy dokonywaniu płatności za określonego rodzaju towary i usługi oraz możliwość dokonywania płatności wielu faktur jednym przelewem. Planowany termin wejścia w życie: IV kwartał 2019 roku.
- Ustawa z 12 kwietnia 2019 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019, poz. 108), która nakłada na Szefa KAS obowiązek prowadzenia rejestru podatników VAT (tzw. biała lista). Ustawa wejdzie w życie 1 września 2019 roku. Od 1 stycznia 2020 roku podatnicy będą mieli obowiązek weryfikowania, czy rachunki bankowe, na które dokonują zapłaty za nabyte towary i usługi, są ujęte w ww. rejestrze.
- Potencjalne orzeczenia TSUE dotyczące kredytów udzielonych w walucie obcej oraz dotyczące przedterminowej spłaty kredytu.

3. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA⁸

Podstawowe wskaźniki finansowe
Skonsolidowany rachunek zysków i strat
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

3.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez Grupę PKO Banku Polskiego SA w I półroczu 2019 roku ukształtowały główne wskaźniki efektywności finansowej na następujących poziomach.

⁸ W niniejszym rozdziale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego

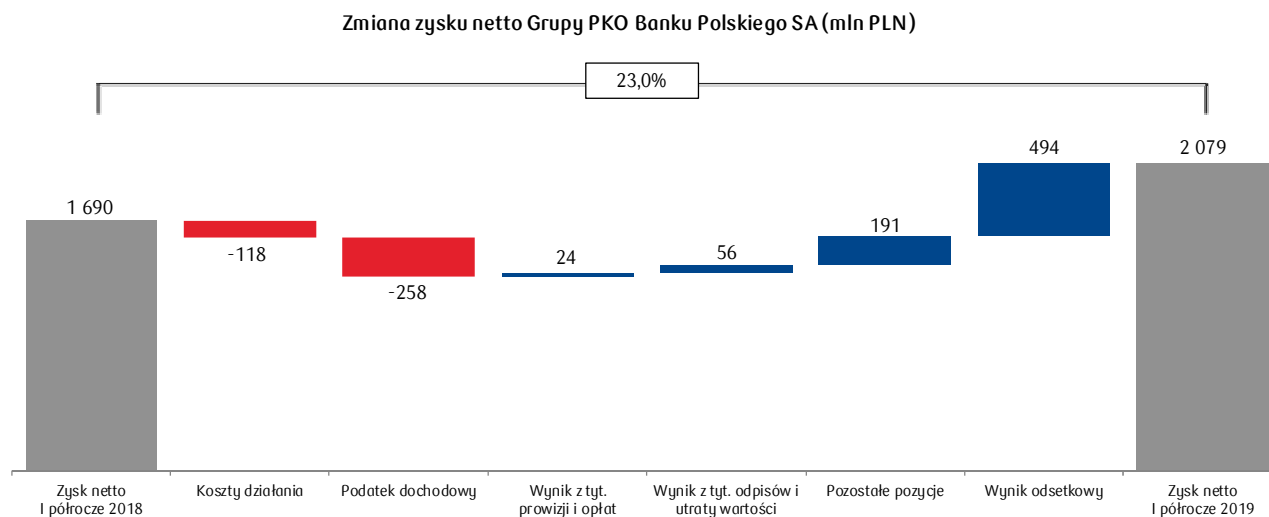
Tabela 2. Wskaźniki finansowe Grupy PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2019	30.06.2018	Zmiana
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,3%	1,2%	+0,1 p.p.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	10,7%	9,5%	+1,2 p.p.
ROTE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych pomniejszonych o wartości niematerialne)	11,6%	10,5%	+1,1 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	42,7%	45,3%	-2,6 p.p.
Marża odsetkowa (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,43%	3,39%	+0,04 p.p.
Udział ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości	4,5%	5,2%	-0,7 p.p.
Koszt ryzyka	-0,55%	-0,67%	+0,12 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	18,57%	17,42%	+1,15 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	17,26%	16,12%	+1,14 p.p.

3.2 SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z tytułu prowizji i opłat
Wynik pozostały
Koszty działania
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

Skonsolidowany zysk netto Grupy PKO Banku Polskiego SA uzyskany w I półroczu 2019 roku wyniósł 2 079 mln PLN i był o 389 mln PLN (+23,0%) wyższy niż w analogicznym okresie 2018 roku.

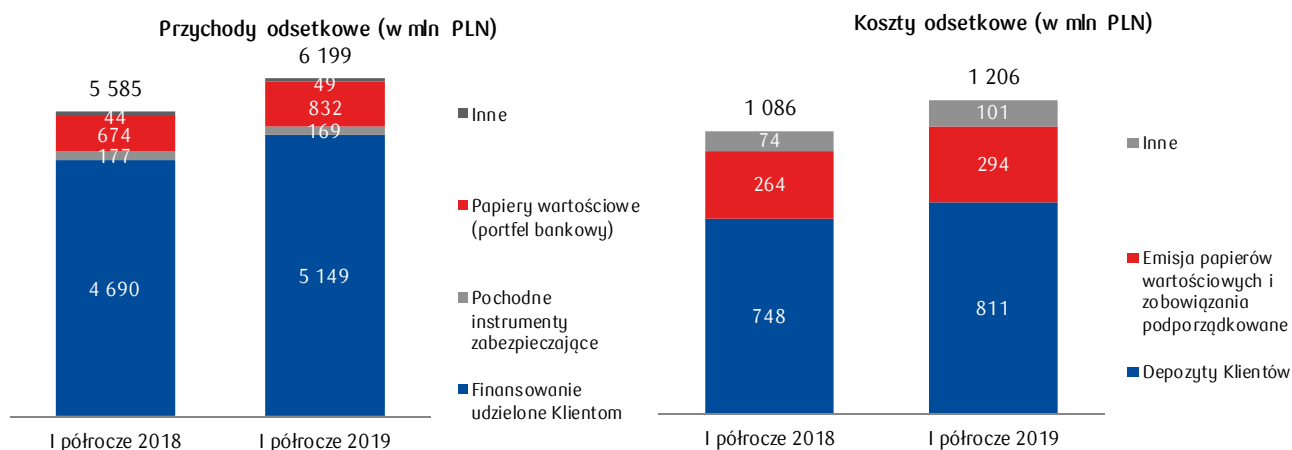
Wynik na działalność biznesową w I półroczu 2019 roku wyniósł 7 233 mln PLN i był o 752 mln PLN, tj. o 11,6% wyższy niż w I półroczu 2018 roku, głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto.

Tabela 3. Rachunek zysków i strat Grupy PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	01.01-30.06.2019	01.01-30.06.2018	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	4 993	4 499	494	11,0%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 506	1 482	24	1,6%
Wynik pozostały	734	500	234	46,8%
Przychody z tytułu dywidend	12	11	1	9,1%
Wynik z operacji finansowych	143	109	34	31,2%
Wynik z pozycji wymiany	245	247	-2	-0,8%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	334	133	201	2,5x
Wynik na działalności biznesowej	7 233	6 481	752	11,6%
Koszty działania	-3 127	-3 009	-118	3,9%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-503	-461	-42	9,1%
Wynik operacyjny netto	3 603	3 011	592	19,7%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-654	-710	56	-7,9%
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	14	14	0	0,0%
Zysk brutto	2 963	2 315	648	28,0%
Podatek dochodowy	-884	-626	-258	41,2%
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	2 079	1 689	390	23,1%
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	0	-1	1	x
Zysk netto	2 079	1 690	389	23,0%

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik z tytułu odsetek w I półroczu 2019 roku wyniósł 4 993 mln PLN, tj. o 494 mln PLN więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wyższy wynik r/r był determinowany głównie wzrostem przychodów z tytułu finansowania udzielonego Klientom, w efekcie zarówno wzrostu wolumenów, jak i marży odsetkowej.

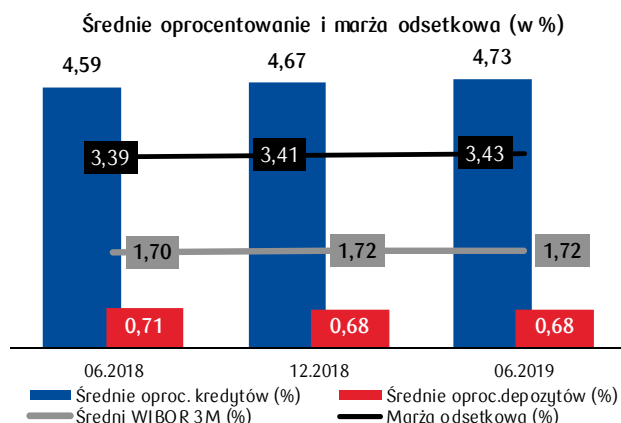

Przychody odsetkowe wyniosły 6 199 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 614 mln PLN, w głównej mierze w efekcie:

- wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego Klientom o 459 mln PLN r/r – związanego ze wzrostem średniego wolumenu należności kredytowych o 15 mld PLN i leasingowych o 2 mld PLN, przy zmianie ich struktury (wzrost udziału kredytów konsumpcyjnych oraz należności leasingowych kosztem kredytów mieszkaniowych walutowych), przy niezmiennych poziomach rynkowych stóp procentowych dla PLN, CHF i EUR,
- wyższych przychodów od papierów wartościowych (+158 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu średniego wolumenu o 9 mld PLN, który wynikał z zakupów obligacji Skarbu Państwa.

Koszty odsetkowe wyniosły 1 206 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 120 mln PLN. Wyższy poziom kosztów odsetkowych był głównie efektem wzrostu kosztów bazy depozytywnej o 63 mln PLN r/r, związanego z pozyskaniem środków na lokatach terminowych (lokata niepodległościowa i lokata urodzinowa), jak również wzrostu kosztów emisji papierów wartościowych i zobowiązań podporządkowanych o 30 mln PLN r/r, związanego ze wzrostem poziomu emisji, głównie listów zastawnych.

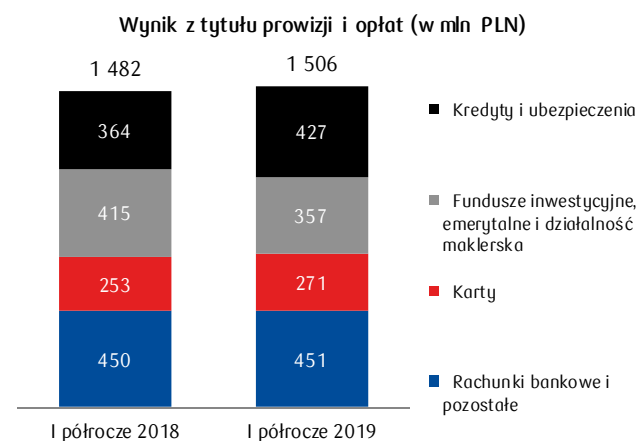
Marża odsetkowa wzrosła o ok. 0,04 p.p. r/r do poziomu 3,43% na koniec I półrocza 2019 roku. Średnie oprocentowanie należności kredytowych Grupy PKO Banku Polskiego SA na koniec I półrocza 2019 roku wyniosło 4,73%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 0,68%, wobec odpowiednio 4,59% i 0,71% na koniec I półrocza 2018 roku.

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Uzyskany w I półroczu 2019 roku wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 1 506 mln PLN i był o 24 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Poziom wyniku był determinowany m.in. przez:

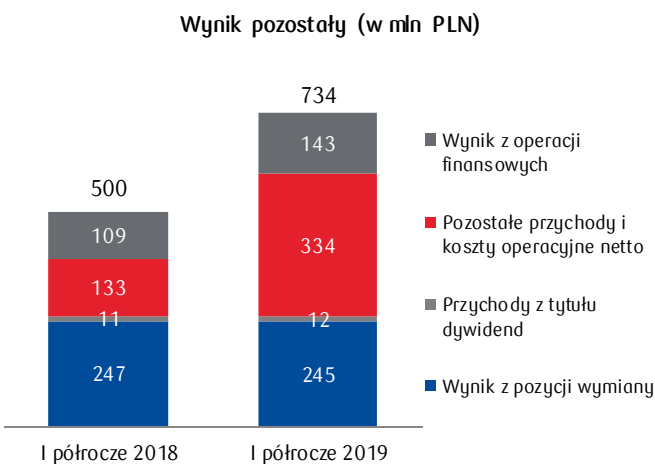
- wyższy wynik z tytułu kredytów i ubezpieczeń (+63 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu prowizji od kredytów gospodarczych oraz sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami mieszkaniowymi,
- wyższy wynik z tytułu kart (+18 mln PLN r/r), głównie w efekcie większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności bezgotówkowej,
- niższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych, emerytalnych i działalności maklerskiej (-58 mln PLN r/r), głównie w następstwie zmiany struktury sprzedaży funduszy i spadku jej wolumenu oraz obniżenia prowizji za zarządzanie funduszami w związku z realizacją postanowień MIFID II.

WYNIK POZOSTAŁY

Uzyskany w I półroczu 2019 roku wynik pozostały wyniósł 734 mln PLN i był o 234 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, m.in. w efekcie:

- wyższych o 201 mln PLN r/r pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto, m.in. w efekcie częściowego rozwiązania w I półroczu 2019 roku rezerwy na postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów⁹ (58 mln PLN) oraz ujęcia zysku na okazijnym nabyciu spółki Prime Car Management SA w wysokości 80 mln PLN,
- wyższego wyniku z operacji finansowych (+34 mln PLN r/r) – głównie w efekcie wyższego wyniku z wyceny papierów inwestycyjnych Banku oraz wyniku z wbudowanych instrumentów pochodnych.

⁹ Informacja o utworzeniu rezerwy została opublikowana 27 czerwca 2018 roku w raporcie bieżącym nr 24/2018.

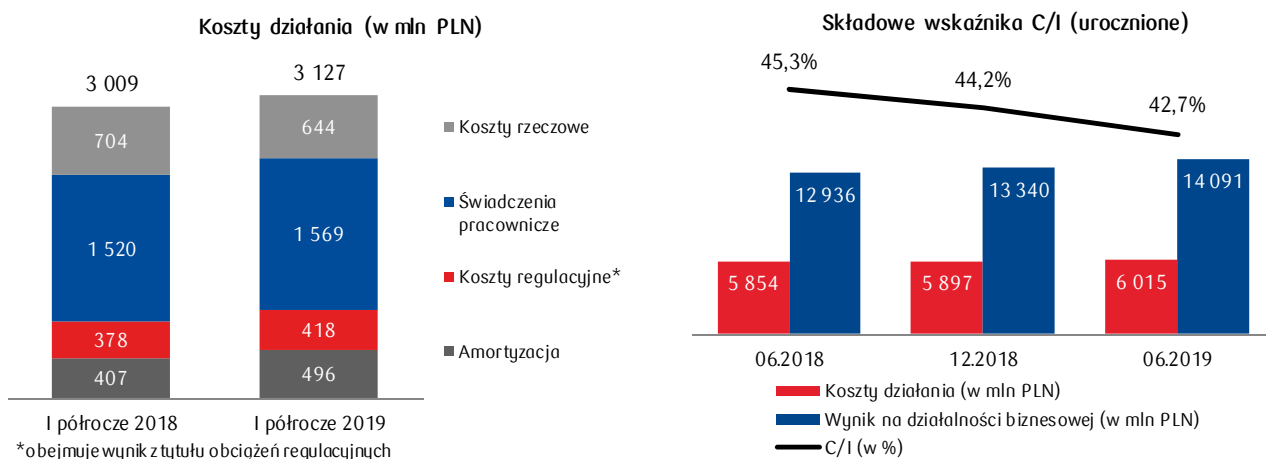
KOSZTY DZIAŁANIA

W I półroczu 2019 roku koszty działania wyniosły 3 127 mln PLN i były wyższe o 3,9% r/r. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- wzrost o 49 mln PLN, tj. o 3,2% kosztów świadczeń pracowniczych,
- spadek o 60 mln PLN, tj. o 8,5% kosztów rzeczowych, głównie w związku z niższymi wydatkami na:
 - koszty utrzymania i wynajmu majątku trwałego (o 96 mln PLN, głównie niższe koszty usług lokalowych związane z wprowadzeniem od stycznia 2019 roku regulacji wynikających z MSSF 16),
 przy jednocześnie wyższych wydatkach na:
 - marketing (o 30 mln PLN),
 - informatykę (o 11 mln PLN – głównie wyższe koszty usług software'owych),
- wzrost o 130 mln PLN, tj. 43,8% składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) – koszty BFG wyniosły 428 mln PLN, z czego 348 mln PLN stanowiła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. W analogicznym okresie roku poprzedniego koszty BFG ukształtowały się na poziomie 298 mln PLN, z czego 167 mln PLN wyniosła składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji,
- wzrost o 15 mln PLN, tj. o 63,1% opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego, głównie dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami,
- wzrost o 89 mln PLN, tj. o 21,9% amortyzacji, w tym głównie efekt wdrożenia MSSF 16 w zakresie najmu nieruchomości i samochodów, przy jednoczesnym spadku amortyzacji wartości niematerialnych związanych z informatyzacją Banku, która wynikała głównie z wydłużenia z końca 2023 roku do końca 2030 roku okresu użytkowania Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI),
- spadek o 110 mln PLN kosztów podatku u źródła od emisji obligacji zagranicznych związany z korektą ubruttowienia odsetek za lata 2017-2018 oraz ujęciem 3% podatku od odsetek wypłaconych za okres 2014 - II kwartał 2019).

W wyniku wdrożenia MSSF 16, koszty rzeczowe nie zostały obciążone kwotą rat leasingowych w wysokości około 109 mln PLN. Koszty rat leasingowych zostały ujęte w kosztach amortyzacji w wysokości około 100 mln PLN oraz w kosztach odsetkowych w wysokości 12 mln PLN.

Efektywność działania Grupy PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 42,7% i poprawiła się o 2,6 p.p. r/r, za sprawą istotnej poprawy wyniku na działalności biznesowej (+11,6% r/r), przy ograniczonym wzroście kosztów działania (+3,9% r/r).

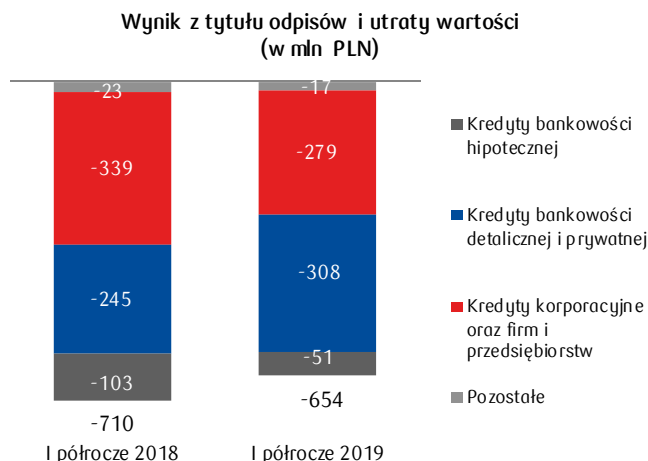
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

W I półroczu 2019 roku wynik wyniósł -654 mln PLN i był korzystniejszy od uzyskanego w analogicznym okresie roku poprzedniego o 56 mln PLN. Poprawa wyniku na kredytach hipotecznych i gospodarczych została częściowo skompensowana pogorszeniem wyniku na kredytach detalicznych.

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 4,5% (spadek o 0,7 p.p. w stosunku do I półrocza 2018 roku).

Koszt ryzyka na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 0,55%, co oznacza poprawę o 0,12 p.p. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

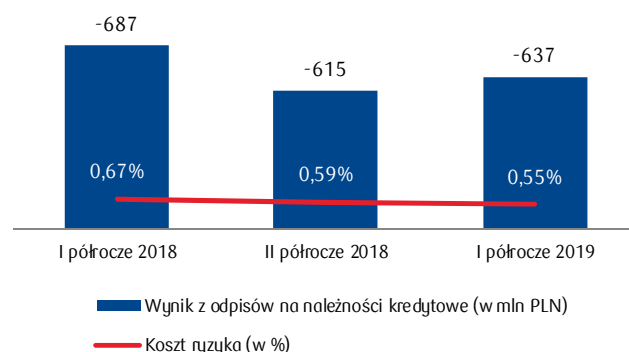
Poprawa wskaźników ryzyka, przy wzroście finansowania udzielonego Klientom brutto o około 7% r/r, jest efektem kontynuowania dotychczasowej, konserwatywnej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej Banku oraz ścisłego monitoringu portfela należności.

Wskaźniki jakości portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku

Koszt ryzyka Grupy Kapitałowej Banku

3.3 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

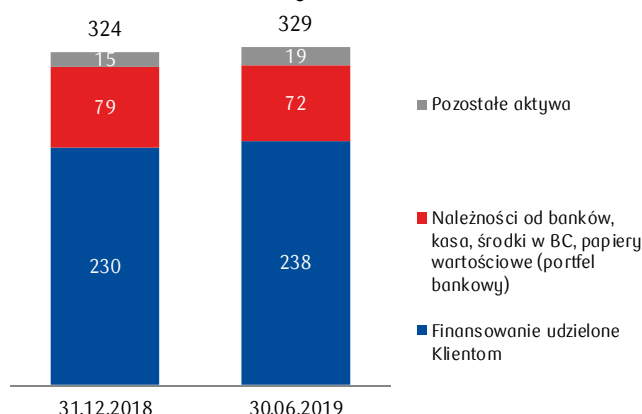
Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej
 Finansowanie udzielone Klientom
 Depozyty Klientów
 Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

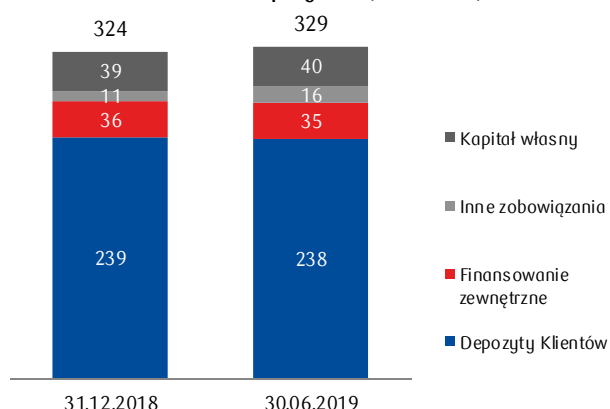
Suma bilansowa Grupy PKO Banku Polskiego SA na koniec I półrocza 2019 roku wyniosła około 329 mld PLN i wzrosła od początku roku o około 4,8 mld PLN. Grupa PKO Banku Polskiego SA ponownie umocniła pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

Po stronie aktywów Grupa Kapitałowa Banku odnotowała wzrost finansowania udzielonego Klientom. W zakresie źródeł finansowania od początku roku nastąpił wzrost innych zobowiązań, związany z ujęciem w tej pozycji środków na wypłatę dywidendy z zysku za 2018 rok oraz zobowiązań z tytułu leasingu w związku z wdrożeniem od początku roku MSSF 16, przy zbliżonym poziomie finansowania zewnętrznego oraz depozytów Klientów.

Struktura aktywów (w mld PLN)

Struktura pasywów (w mld PLN)

FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

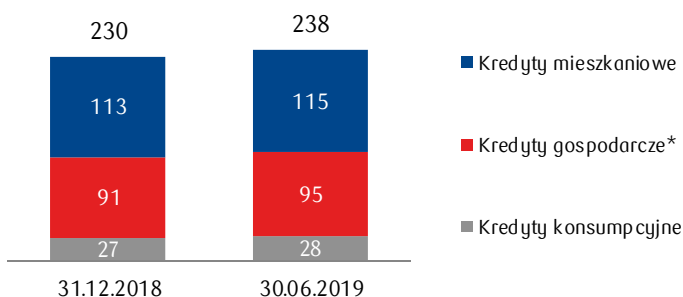
Na koniec I półrocza 2019 roku wartość finansowania udzielonego Klientom w Grupie Kapitałowej Banku przekroczyła 238,0 mld PLN i wzrosła od początku roku o niemal 7,6 mld PLN.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego netto główną pozycję stanowiły kredyty mieszkaniowe oraz kredyty gospodarcze, z udziałami na koniec czerwca 2019 roku odpowiednio 48,5% i 39,8%.

W I półroczu 2019 roku odnotowano wzrost finansowania udzielonego podmiotom gospodarczym o 3,5 mld PLN oraz kredytów mieszkaniowych o 2,5 mld PLN.

W strukturze terminowej finansowania udzielonego Klientom dominującą rolę odgrywają kredyty długoterminowe, na co wpływ ma przede wszystkim wysoki udział kredytów mieszkaniowych.

Struktura rodzajowa finansowania udzielonego Klientom netto (w mld PLN)

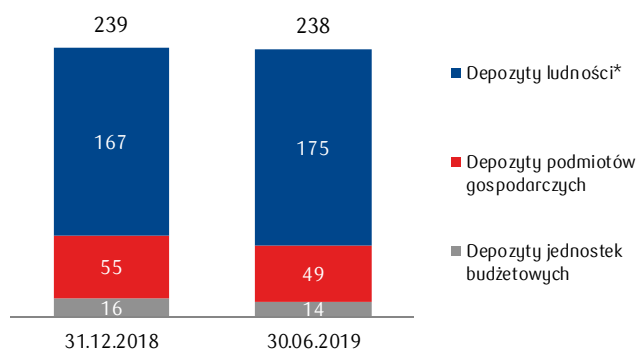
*łącznie z leasingiem finansowym oraz obligacjami nieskarbowymi (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)

DEPOZYTY KLIENTÓW

Depozyty Klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów Grupy Kapitałowej Banku. Ich poziom na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 238,0 mld PLN, co oznacza spadek o 0,7 mld PLN od początku roku. Do spadku bazy depozytowej przyczynił się głównie spadek depozytów podmiotów gospodarczych (-6,2 mld PLN) i jednostek budżetowych (-2,9 mld PLN), przy wzroście depozytów ludności (+8,4 mld PLN).

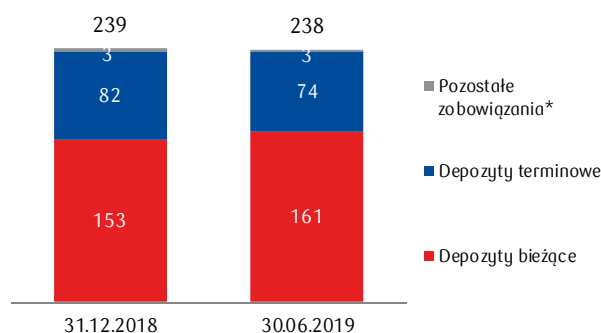
W strukturze rodzajowej depozytów Klientów główną pozycję stanowią depozyty ludności (74% na koniec czerwca 2019 roku). Druga pod względem wielkości kategoria to depozyty podmiotów gospodarczych (21% na koniec czerwca 2019 roku).

Struktura rodzajowa depozytów Klientów (w mld PLN)

*łącznie z zobowiązaniami z tytułu produktów ubezpieczeniowych

Struktura terminowa depozytów Klientów (w mld PLN)

*Pozostałe zobowiązania zawierają zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych

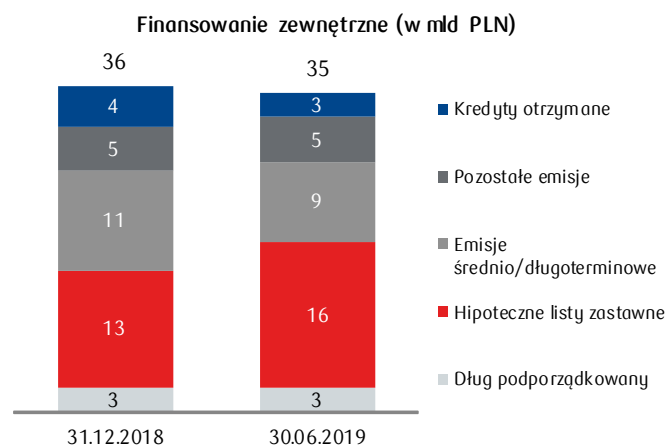
Udział depozytów bieżących w strukturze depozytów ogółem wzrósł i wyniósł 68% (+4 p.p. w stosunku do końca 2018 roku).

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

Grupa PKO Banku Polskiego SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Działania te mają na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych.

Poziom długoterminowych źródeł finansowania na koniec czerwca 2019 roku wyniósł około 35,1 mld PLN i spadł od początku roku o 0,6 mld PLN. Na zmianę poziomu finansowania miały wpływ:

- kontynuacja przez PKO Bank Hipoteczny SA emisji listów zastawnych (o wartości nominalnej 700 mln EUR i 250 mln PLN),
- wykup w styczniu 2019 roku obligacji wyemitowanych przez spółkę PKO Finance AB w wysokości 500 mln EUR,
- splata kredytów otrzymanych od międzynarodowych instytucji finansowych.

4. SYTUACJA FINANSOWA PKO BANKU POLSKIEGO SA¹⁰

Podstawowe wskaźniki finansowe
Rachunek zysków i strat
Sprawozdanie z sytuacji finansowej

4.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez PKO Bank Polski SA w I półroczu 2019 roku ukształtowały główne wskaźniki efektywności finansowej na poziomach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wskaźniki finansowe PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2019	30.06.2018	Zmiana
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,3%	1,1%	+0,2 p.p.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	10,3%	8,5%	+1,8 p.p.
ROTE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych pomniejszonych o wartości niematerialne)	11,0%	9,2%	+1,8 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	41,1%	44,3%	-3,2 p.p.
Marża odsetkowa (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,41%	3,33%	+0,08 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości	4,6%	5,4%	-0,8 p.p.
Koszt ryzyka	-0,56%	-0,68%	+0,12 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	20,82%	19,50%	+1,32 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	19,33%	18,03%	+1,30 p.p.

¹⁰ W niniejszym rozdziale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów PLN oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

4.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z tytułu prowizji i opłat
Wynik pozostały
Koszty działania
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA zrealizował zysk netto w wysokości 2 075 mln PLN (37,4% r/r, tj. wyższy o 565 mln PLN), na co główny wpływ miał wyższy wynik zrealizowany na działalności biznesowej oraz poprawa wyniku z tytułu odpisów i utraty wartości, przy wyższych kosztach administracyjnych.

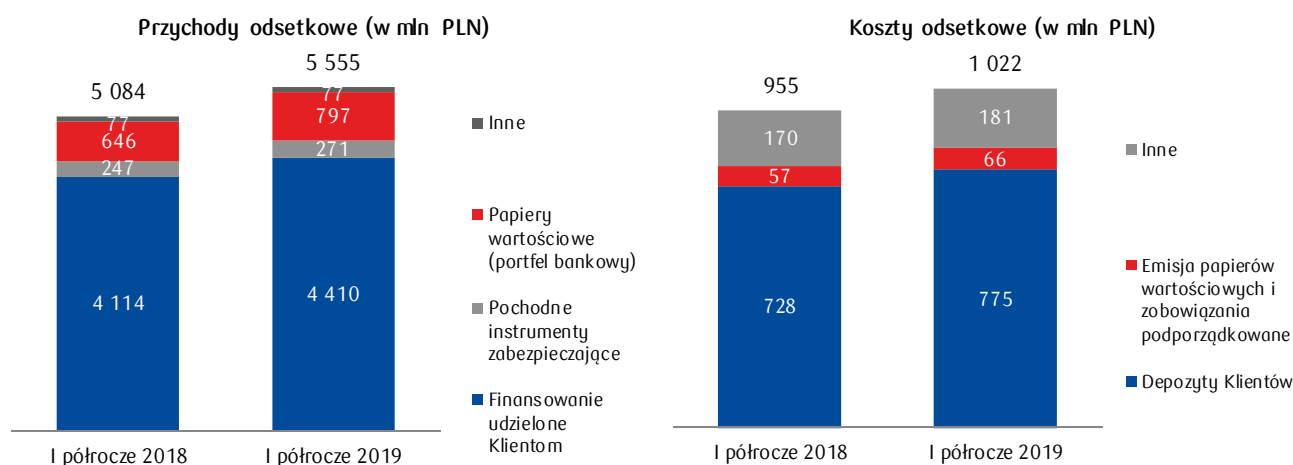
Wynik na działalności biznesowej w I półroczu 2019 roku wyniósł 6 594 mln PLN i był o 780 mln PLN, tj. 13,4% wyższy niż w I półroczu 2018 roku, głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 404 mln PLN r/r, przychodów z tytułu dywidend o 231 mln PLN r/r oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto o 110 mln PLN r/r, przy spadku wyniku z tytułu prowizji i opłat o 11 mln PLN r/r.

Tabela 5. Rachunek zysków i strat PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	01.01-30.06.2019	01.01-30.06.2018	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	4 533	4 129	404	9,8%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 219	1 230	-11	-0,9%
Wynik pozostały	842	455	387	85,1%
Przychody z tytułu dywidend	382	151	231	2,5x
Wynik z operacji finansowych	144	117	27	23,1%
Wynik z pozycji wymiany	257	238	19	8,0%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	59	-51	110	x
Wynik na działalności biznesowej	6 594	5 814	780	13,4%
Koszty działania	-2 714	-2 676	-38	1,4%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-460	-431	-29	6,7%
Wynik operacyjny netto	3 420	2 707	713	26,3%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-577	-662	85	-12,8%
Zysk brutto	2 843	2 045	798	39,0%
Podatek dochodowy	-768	-535	-233	43,6%
Zysk netto	2 075	1 510	565	37,4%

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik z tytułu odsetek za I półrocze 2019 roku wyniósł 4 533 mln PLN, tj. o 404 mln PLN więcej niż w ubiegłym roku. Wyższy wynik r/r był determinowany głównie wzrostem przychodów z tytułu finansowania udzielonego Klientom, w efekcie zarówno wzrostu wolumenów, jak i marży odsetkowej.

Przychody odsetkowe wyniosły 5 555 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 471 mln PLN, w głównej mierze w efekcie:

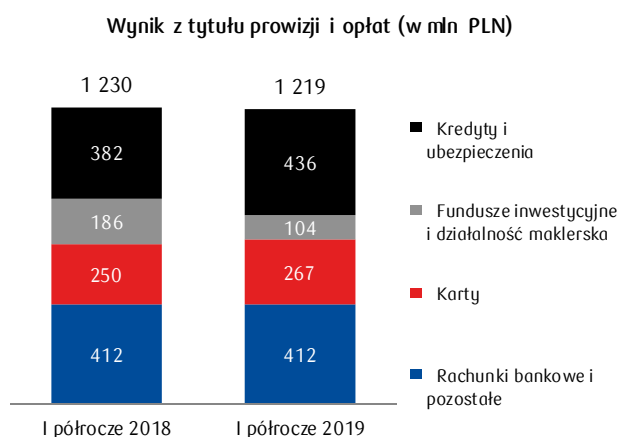
- wzrostu przychodów z tytułu finansowania udzielonego Klientom o 296 mln PLN r/r – związanego ze wzrostem średniego wolumenu należności kredytowych o 10 mld PLN, przy zmianie ich struktury (wzrost udziału kredytów konsumpcyjnych i gospodarczych kosztem kredytów mieszkaniowych walutowych), przy niezmiennych poziomach rynkowych stóp procentowych dla PLN, CHF i EUR,
- wyższych przychodów od papierów wartościowych (+151 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu średniego wolumenu o 9 mld PLN, który wynikał z zakupów obligacji Skarbu Państwa,
- przy wyższej o 24 mln PLN korekcie z tytułu rachunkowości zabezpieczeń.

Koszty odsetkowe wyniosły 1 022 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku były wyższe o 67 mln PLN. Wyższy poziom kosztów odsetkowych był głównie efektem wzrostu kosztów bazy depozytowej o 47 mln PLN r/r, związanego z pozyskaniem środków na lokatach terminowych (lokata niepodległościowa i lokata urodzinowa).

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Uzyskany w I półroczu 2019 roku wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 1 219 mln PLN i był o 11 mln PLN niższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Na zmianę składały się m.in.:

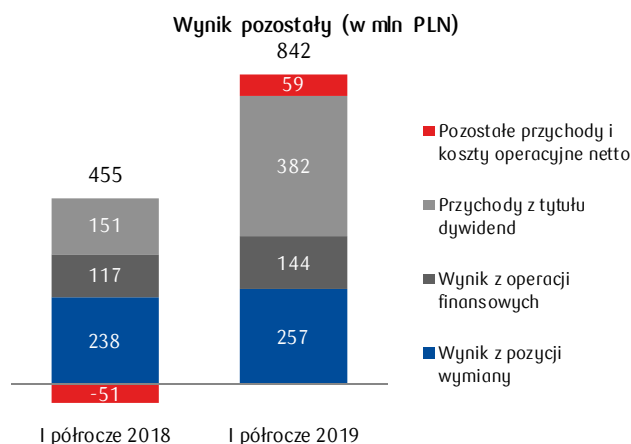
- niższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych i działalności maklerskiej (-82 mln PLN r/r), spowodowany głównie przesunięciem prowizji za zarządzanie funduszami inwestycyjnymi ujmowanych w Banku do spółki zależnej w efekcie wdrożenia postanowień MIFID II oraz spadkiem poziomu prowizji za dystrybucję jednostek uczestnictwa w związku ze spadkiem wolumenu sprzedaży funduszy, jak również wprowadzoną promocją na nabycie jednostek wybranych funduszy,
- wyższy wynik z tytułu kredytów i ubezpieczeń (+54 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu prowizji od kredytów gospodarczych i mieszkaniowych oraz sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z tymi kredytami,
- wyższy wynik z tytułu kart (+17 mln PLN r/r), w efekcie większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności bezgotówkowej.

WYNIK POZOSTAŁY

Uzyskany w I półroczu 2019 roku wynik pozostały wyniósł 842 mln PLN i był o 387 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, m.in. w efekcie:

- wyższych przychodów z tytułu dywidend (+231 mln PLN),
- wyższych pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto (+110 mln PLN r/r), m.in. w efekcie częściowego rozwiązania w I półroczu 2019 roku rezerwy na postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów¹¹ (58 mln PLN),
- wyższego wyniku z operacji finansowych (+27 mln PLN r/r) – głównie w efekcie wyższego wyniku z wyceny papierów inwestycyjnych Banku oraz wyniku z wbudowanych instrumentów pochodnych,
- wyższego wyniku z pozycji wymiany (+19 mln PLN r/r) – głównie tytułem lepszego wyniku z wbudowanych instrumentów pochodnych oraz działalności klientowskiej.

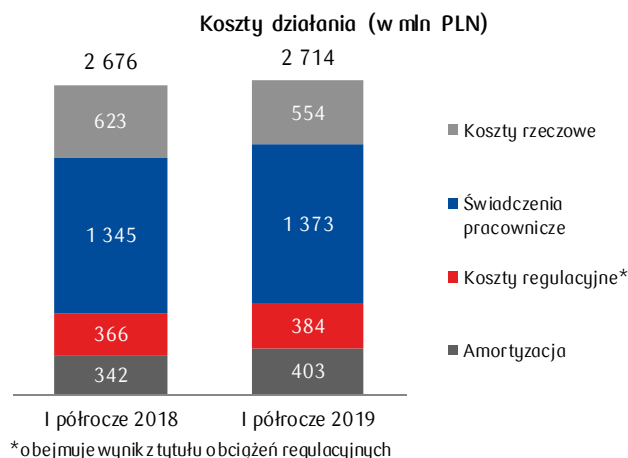

¹¹ Informacja o utworzeniu rezerwy została opublikowana 27 czerwca 2018 roku w raporcie bieżącym nr 24/2018.

KOSZTY DZIAŁANIA

W I półroczu 2019 roku koszty działania wyniosły 2 714 mln PLN i były wyższe o 1,4% r/r. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- wzrost o 28 mln PLN, tj. o 2,1% kosztów świadczeń pracowniczych,
- spadek o 69 mln PLN, tj. o 11,2% kosztów rzeczowych, głównie w związku z niższymi wydatkami na koszty utrzymania i wynajmu majątku trwałego (głównie niższe koszty usług lokalowych związane z wprowadzeniem od stycznia 2019 roku MSSF 16),
- wzrost o 113 mln PLN, tj. 38,5% składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- wzrost o 16 mln PLN, tj. o 74,5% opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego,
- wzrost o 61 mln PLN, tj. o 17,8% amortyzacji, w tym głównie efekt wdrożenia MSSF 16 w zakresie najmu nieruchomości i samochodów, przy jednoczesnym spadku amortyzacji wartości niematerialnych związanych z informatyzacją Banku, która wynikała głównie z wydłużenia z końca 2023 roku do końca 2030 roku okresu użytkowania Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI),
- spadek o 110 mln PLN kosztów podatku u źródła od emisji obligacji zagranicznych związany z korektą ubрутtowania odsetek za lata 2017-2019 oraz ujęciem 3% podatku od odsetek wypłaconych za okres 2014 - I kwartał 2019).

W I półroczu 2019 roku Bank poniósł koszty w zakresie wydatków reprezentacyjnych, wydatków na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem w łącznej kwocie 107 mln PLN, co stanowiło 3,9% ogólnych kosztów administracyjnych Banku.

Efektywność działania PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 41,1% i poprawiła się o 3,2 p.p. r/r, za sprawą poprawy wyniku na działalności biznesowej (+13,4% r/r), przy ograniczonym wzroście kosztów działania (+1,4% r/r).

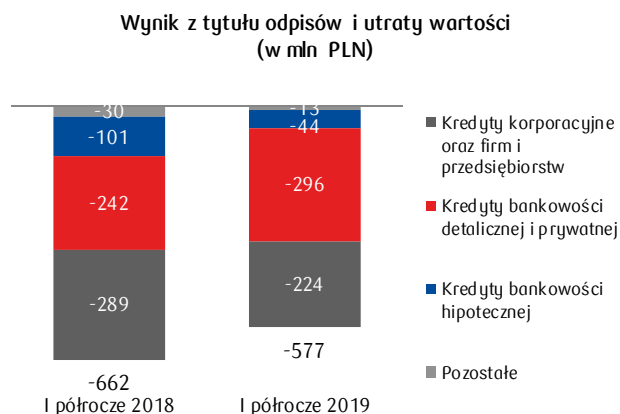
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

W I półroczu 2019 roku wynik wyniósł -577 mln PLN i poprawił się o 85 mln PLN w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Poprawa wyniku na kredytach hipotecznych i gospodarczych została częściowo skompensowana pogorszeniem wyników na kredytach detalicznych.

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 4,6% (spadek o 0,8 p.p. w stosunku do I półrocza 2018 roku).

Koszt ryzyka na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 0,56%, co oznacza poprawę o 0,12 p.p. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Poprawa wskaźników ryzyka, przy wzroście finansowania udzielonego Klientom brutto o około 7% r/r, jest efektem kontynuowania dotychczasowej, konserwatywnej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku oraz ścisłego monitoringu portfela należności.

zarządzania ryzykiem kredytowym Banku oraz ścisłego

4.3 SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

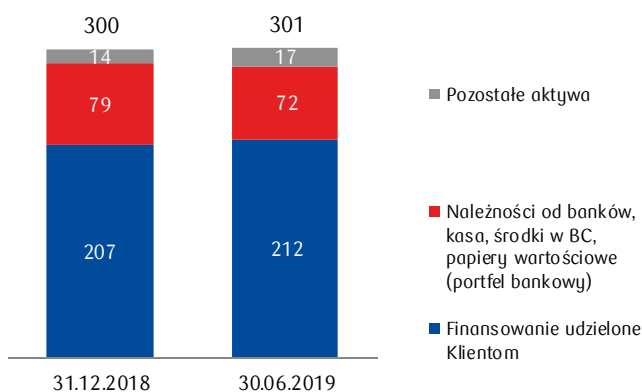
Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej
Finansowanie udzielone Klientom
Depozyty Klientów
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

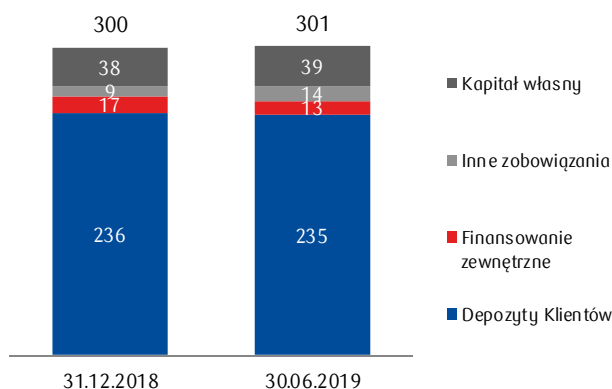
Suma bilansowa PKO Banku Polskiego SA na koniec I półrocza 2019 roku wyniosła 301,4 mld PLN i wzrosła od początku roku o około 1,0 mld PLN. Tym samym PKO Bank Polski SA umocnił pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

Po stronie aktywów Bank odnotował wzrost finansowania udzielonego Klientom. W zakresie źródeł finansowania od początku roku nastąpił wzrost innych zobowiązań, związany z ujęciem w tej pozycji środków na wypłatę dywidendy z zysku za 2018 rok oraz zobowiązań z tytułu leasingu w związku z wdrożeniem od początku roku MSSF 16, przy niższym poziomie finansowania zewnętrznego oraz depozytów Klientów, głównie podmiotów gospodarczych.

Struktura aktywów (w mld PLN)

Struktura pasywów (w mld PLN)

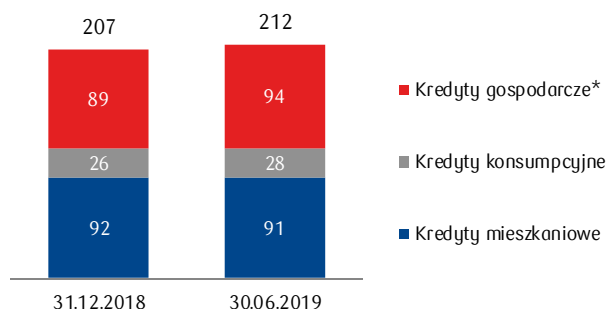
FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

Na koniec I półrocza 2019 roku wartość finansowania udzielonego Klientom przekroczyła 212,3 mld PLN i wzrosła od początku roku o 5,2 mld PLN.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego netto główną pozycję stanowiły kredyty gospodarcze oraz kredyty mieszkaniowe, z udziałami na koniec czerwca 2019 roku odpowiednio 44,3% i 42,8%.

W strukturze terminowej finansowania udzielonego Klientom dominującą rolę odgrywają kredyty długoterminowe, na co wpływ ma przede wszystkim wysoki udział kredytów mieszkaniowych.

Struktura rodzajowa finansowania udzielonego Klientom netto (w mld PLN)

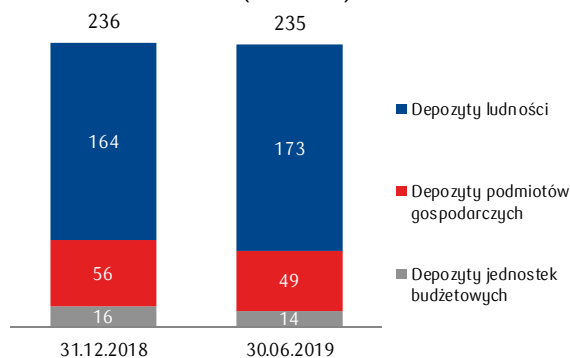
*łącznie z obligacjami nieskarbowymi (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)

DEPOZYTY KLIENTÓW

Depozyty Klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów Banku. Ich poziom na koniec I półrocza 2019 roku wyniósł 235,3 mld PLN, co oznacza spadek o 1,1 mld PLN od początku roku. Do spadku bazy depozytowej przyczynił się głównie spadek depozytów podmiotów gospodarczych (-6,5 mld PLN) i jednostek budżetowych (-2,9 mld PLN), przy wzroście depozytów ludności (+8,3 mld PLN).

W strukturze rodzajowej depozytów Klientów główną pozycję stanowią depozyty ludności (73% na koniec czerwca 2019 roku). Druga pod względem wielkości kategoria to depozyty podmiotów gospodarczych (21% na koniec czerwca 2019 roku).

Struktura rodzajowa depozytów Klientów (w mld PLN)

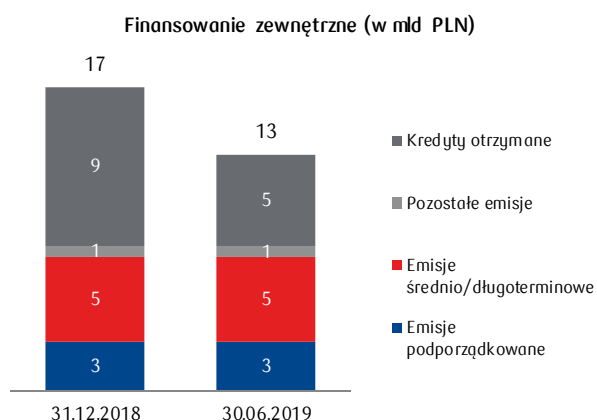
Udział depozytów bieżących w strukturze depozytów ogółem wzrósł do 68% (+3 p.p. w stosunku do końca 2018 roku).

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

PKO Bank Polski SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego jak i międzynarodowego. Aktywność ta ma na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych w zakresie długoterminowej stabilności finansowej.

W I połowie 2019 roku finansowanie zewnętrzne zmniejszyło się o 3,7 mld PLN, w tym:

- kredyty otrzymane od niemonetarnych instytucji finansowych, w tym przede wszystkim od spółki zależnej PKO Finance AB, spadły o 2,2 mld PLN,
- kredyty otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych spadły o 1,5 mld PLN.

5. KAPITAŁY WŁASNE I MIARY ADEKWATNOŚCI

Kapitały własne i ich rentowność
Miary adekwatności kapitałowej
Dywidenda

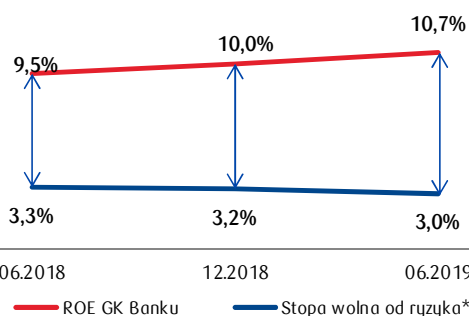
5.1 KAPITAŁY WŁASNE I ICH RENTOWNOŚĆ

Kapitały własne Grupy PKO Banku Polskiego SA wzrosły o 1,4% od początku roku.

Tabela 6. Kapitały własne i łączny współczynnik kapitałowy Grupy PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.06.2019	31.12.2018	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Kapitały własne, w tym:	39 624	39 101	523	+1,4%
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	0	+0,0%
Kapitał zapasowy	29 429	29 354	75	+7,7%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070	0	+0,0%
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 238	3 831	-593	+1,8%
Skumulowane inne dochody całkowite	467	250	217	86,8%
Niepodzielony wynik finansowy	2 101	-385	2 486	x
Wynik okresu bieżącego	2 079	3 741	-1 662	-44,4%
Udziały niekontrolujące	-10	-10	0	+9,1%
Fundusze własne	38 343	37 850	493	+5,6%
Łączny współczynnik kapitałowy	18,57%	18,88%		-0,31 p.p.

ROE Grupy PKO Banku Polskiego SA

Wzmocnienie bazy kapitałowej (wzrost średnich kapitałów o 7,6% r/r) przy dynamice urocznionego wyniku finansowego na poziomie 21,0% r/r przełożyły się na wzrost wskaźnika rentowności kapitałów (ROE) do poziomu 10,7 p.p.

* stopa wolna od ryzyka liczonajako średnia roczna z rentowności 10 letnich obligacji Skarbu Państwa.

5.2 MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

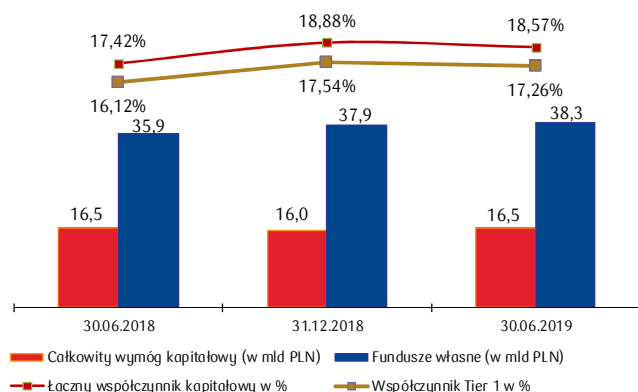
Poziom adekwatności kapitałowej Grupy PKO Banku Polskiego SA w I półroczu 2019 roku utrzymywał się istotnie powyżej limitów nadzorczych. Na 30 czerwca 2019 roku miary adekwatności kapitałowej Grupy PKO Banku Polskiego SA zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR z uwzględnieniem konsolidacji ostrożnościowej.

Na koniec I półrocza 2019 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy PKO Banku Polskiego SA ukształtował się na poziomie 18,57% i w porównaniu do końca 2018 roku spadł o 0,31 p.p., a współczynnik kapitału podstawowego T1 na poziomie 17,26% i spadł o 0,28 p.p.

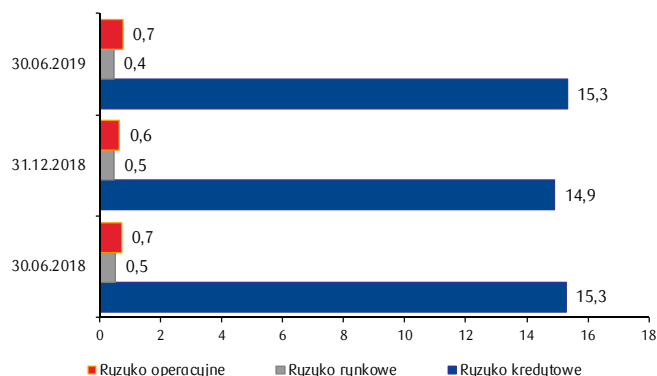
Spadek współczynników kapitałowych determinowany był wzrostem wymogów kapitałowych o ok. +0,5 mld PLN (głównie na ryzyko kredytowe w efekcie wzrostu sumy bilansowej), przy zwiększeniu funduszy własnych o ok. 0,5 mld PLN. Na wzrost funduszy własnych wpływ miały: akumulacja zysków spółek Grupy Kapitałowej Banku oraz akumulacja 50% zysku Banku z 2018 roku w kwocie 1,7 mld PLN (co dało efektywny wzrost funduszy własnych o 0,03 mld PLN, gdyż część zysku za 2018 rok w kwocie 1,6 mld PLN była już zaliczona do funduszy własnych za zgodą KNF).

Na poziom współczynników kapitałowych na koniec I półrocza 2019 roku wpływ miało również zastosowanie MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku, które skutkowało wzrostem wymogów o 0,08 mld PLN oraz obniżeniem funduszy własnych o około -0,11 mld PLN z tytułu spisania prawa wieczystego użytkowania gruntów, co wpłynęło na zmniejszenie łącznego współczynnika kapitałowego o około 15 p.b. oraz współczynnika kapitału podstawowego T1 o około 14 p.b.

Miary adekwatności kapitałowej Grupy PKO Banku Polskiego SA

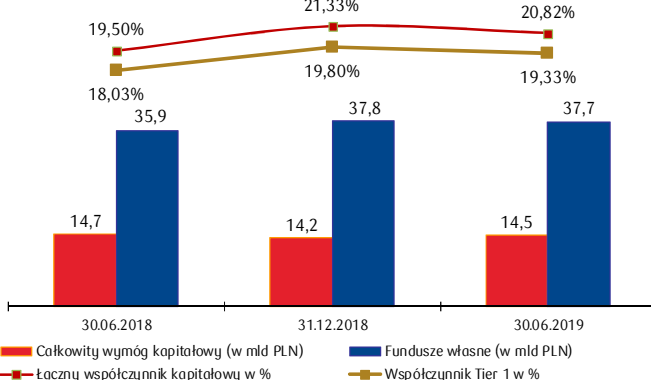

Wymogi kapitałowe Grupy PKO Banku Polskiego SA w mld PLN

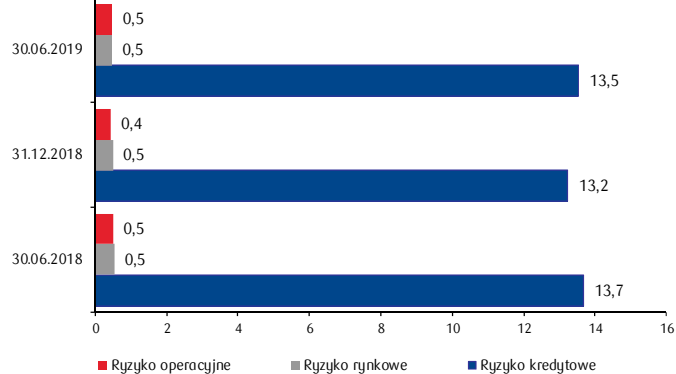

Na 30 czerwca 2019 roku w stosunku do 31 grudnia 2018 roku łączny współczynnik kapitałowy PKO Banku Polskiego SA spadł o 0,51 p.p. do poziomu 20,82%, a współczynnik kapitału podstawowego T1 o 0,47 p.p. do poziomu 19,33%. Spadek współczynnika kapitału podstawowego T1 wynika głównie ze wzrostu wymogów kapitałowych.

Miary adekwatności kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

Wymogi kapitałowe PKO Banku Polskiego SA w mld PLN

5.3 DYWIDENDA

6 maja 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku PKO Banku Polskiego SA podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego SA osiągniętego w 2018 roku oraz pokrycia straty z lat ubiegłych (6/2019), zgodnie z którą zysk netto osiągnięty w wysokości 3 335 mln PLN został przeznaczony na:

- dywidendę dla akcjonariuszy 1 662,5 mln PLN
- kapitał rezerwowy 5,2 mln PLN

Pozostałą część zysku w kwocie 1 667,7 mln PLN pozostawiono niepodzieloną.

Dywidenda wyniosła 1,33 PLN brutto na jedną akcję. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA określiło dzień dywidendy (nabycia praw) na 31 lipca 2019 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 14 sierpnia 2019 roku. Dywidenda przysługiwać będzie ze wszystkich 1 250 mln akcji.

Uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w sprawie podziału zysku za 2018 rok jest spójna z indywidualnym zaleceniem KNF z 25 lutego 2019 roku, które dotyczyło zwiększenia funduszy własnych poprzez zatrzymanie co najmniej 50% zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Jednocześnie KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 50% zysku netto za 2018 rok.

POLITYKA DYWIDENDY

Polityka dywidendowa Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku jest określona w „Zasadach zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”.

Celem polityki dywidendowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku jest optymalne kształtowanie struktury kapitałowej z uwzględnieniem zwrotu z kapitału i jego kosztu, potrzeb kapitałowych związanych z rozwojem, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu współczynników adekwatności kapitałowej.

Polityka dywidendowa zakłada stabilne realizowanie wypłat dywidend w długim terminie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku oraz możliwość realizowania wypłat z nadwyżki kapitału powyżej minimalnych wskaźników adekwatności kapitałowej wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i wymogów regulacyjnych oraz określonego przez Komisję Nadzoru Finansowego dla celów wypłaty dywidendy przez Bank minimalnego poziomu współczynnika kapitału Tier 1 na poziomie 14,62%. Przez wymogi regulacyjne należy rozumieć również stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego, jako organu nadzoru, w zakresie możliwości wypłaty dywidendy przez instytucje finansowe, w tym Bank.

6. ORGANIZACJA GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA

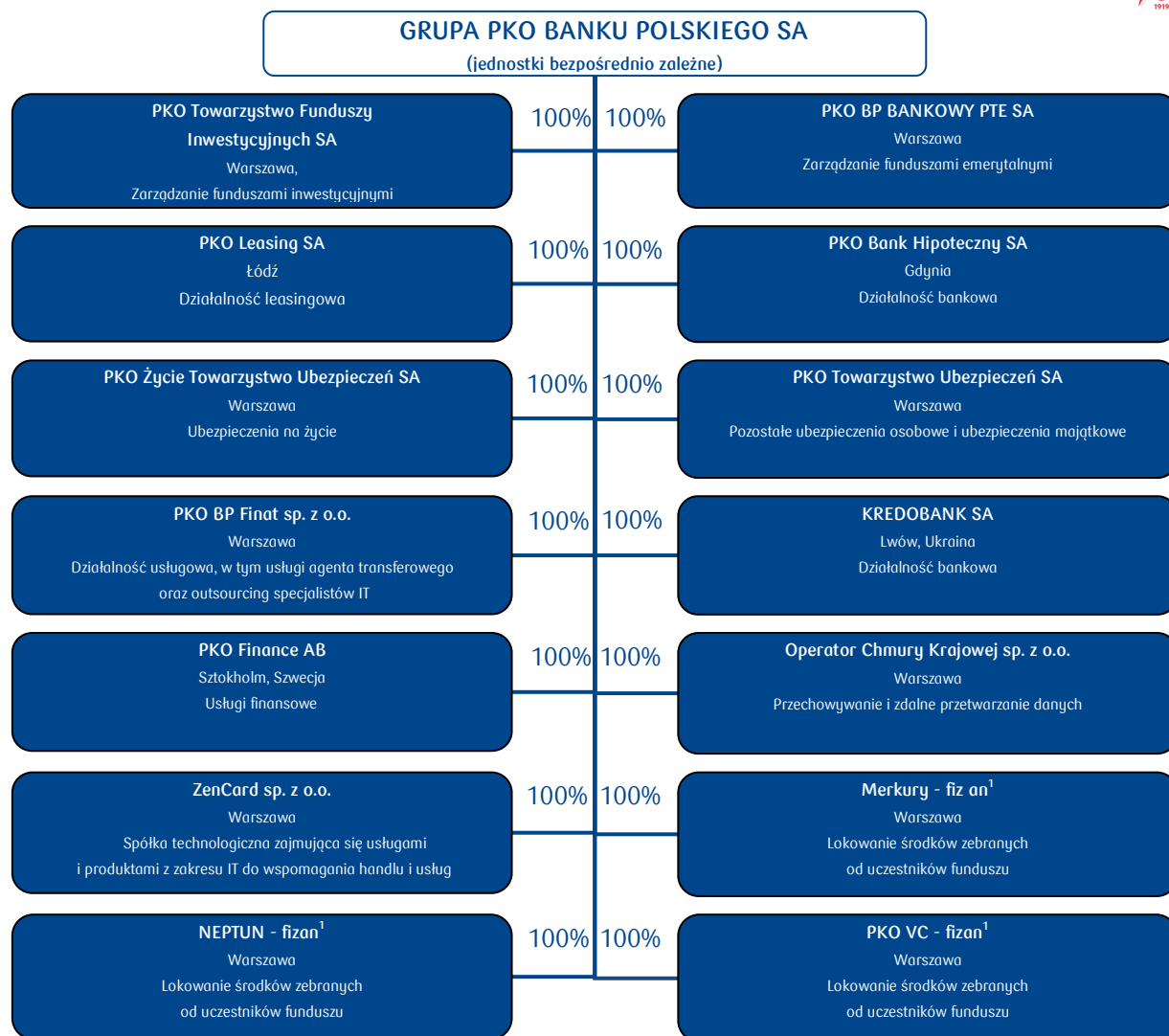
Jednostki ujęte w sprawozdaniu finansowym
Najważniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku
Transakcje z jednostkami powiązаныmi

6.1 JEDNOSTKI UJĘTE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

Grupę PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2019 roku tworzył Bank, jako jednostka dominująca oraz 41 jednostek zależnych bezpośrednio lub pośrednio¹². W skonsolidowanych danych finansowych ujęto PKO Bank Polski SA – jednostkę dominującą Grupy PKO Banku Polskiego SA oraz jej jednostki zależne w rozumieniu przepisów MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”.

W skład Grupy PKO Banku Polskiego SA wchodzi poniższe jednostki zależne bezpośrednio:

¹² W podanej liczbie jednostek zależnych uwzględnione są jednostki zależne wszystkich szczebli

1) PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu

W wykazie prezentowany jest udział PKO Banku Polskiego SA w kapitale zakładowym spółki, a w przypadku funduszy – udział posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu. Wszystkie wykazane jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku ujmowane są metodą pełną.

6.2 NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

W I półroczu 2019 roku miały miejsce opisane poniżej najistotniejsze zdarzenia, które wpłynęły na strukturę Grupy PKO Banku Polskiego SA.

NABYCIE PRIME CAR MANAGEMENT SA PRZEZ SPÓŁKĘ PKO LEASING SA

PKO Leasing SA (spółka zależna Banku) nabyła łącznie 100% akcji spółki publicznej Prime Car Management SA (PCM), w tym:

- 27 maja 2019 roku nabyła 11 244 402 akcje PCM (które stanowią 94,4% udziału w kapitale zakładowym spółki i uprawniają do 94,4% głosów na walnym zgromadzeniu) w wyniku wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji PCM, ogłoszonego przez PKO Leasing SA 18 kwietnia 2019 roku w trybie art. 74 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Ustawa o Ofercie Publicznej), poprzez rozliczenie transakcji nabycia akcji objętych zapisami w ramach I fazy ww. wezwania,
- 24 czerwca 2019 roku nabyła 664 438 akcji PCM (pozostałe akcje) w ramach przeprowadzenia przymusowego wykupu w trybie art. 82 ust. 1 Ustawy o Ofercie Publicznej oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z 14 listopada 2005 roku w sprawie nabywania akcji spółki publicznej w drodze przymusowego wykupu.

Łączna cena nabycia wyniosła 283 mln PLN. Zakup akcji został sfinansowany z kredytu w rachunku bieżącym udzielonego PKO Leasing SA przez PKO Bank Polski SA.

Przedmiotem działalności nabytej spółki jest prowadzenie działalności leasingowej (leasing finansowy i operacyjny) oraz zarządzanie flotą pojazdów.

Akcje PCM do 17 czerwca 2019 roku były przedmiotem obrotu na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Zamiarem PKO Leasing SA jest podjęcie niezbędnych działań celem zniesienia dematerializacji oraz wycofania akcji PCM z obrotu na rynku regulowanym.

W związku z nabyciem spółki PCM w skład Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA weszły jej spółki zależne: Masterlease sp. z o.o., MasterRent24 sp. z o.o. i Futura Leasing SA, których przedmiotem działalności jest przede wszystkim wynajem samochodów osobowych, leasing finansowy, sprzedaż pojazdów mechanicznych oraz obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych.

Efektem synergii z tytułu przejęcia Prime Car Management SA oraz jej spółek zależnych będzie umocnienie przez Grupę PKO Leasing SA pozycji lidera w sektorze usług leasingu (w tym leasingu operacyjnego) oraz rozbudowanie usług zarządzania flotą pojazdów i wynajmu samochodów. Jednocześnie w czerwcu 2019 roku PKO Bank Polski SA udzielił spółce PCM dwóch kredytów w łącznej wysokości 1 890 mln PLN w celu zmiany struktury finansowania PCM i jej Grupy Kapitałowej (zrefinansowanie dotychczasowych zobowiązań PCM wynikających z zawartych umów kredytowych i wyemitowanych obligacji oraz sfinansowanie i zrefinansowanie działalności bieżącej). Wartość przedterminowych spłat kredytów dokonanych przez PCM wg stanu na 30 czerwca 2019 roku wyniosła łącznie 1 305 mln PLN.

POŁĄCZENIE QUALIA DEVELOPMENT SP. Z O.O. I PKO LEASING SA

28 czerwca 2019 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym właściwym dla spółki przejmującej zostało zarejestrowane połączenie Qualia Development sp. z o.o. (spółki zależnej Banku) jako spółki przejmowanej i PKO Leasing SA jako spółki przejmującej. Połączenie zostało dokonane zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego spółki przejmującej i wymianą udziałów spółki przejmowanej na akcje spółki przejmującej.

Po połączeniu PKO Bank Polski SA posiada akcje spółki PKO Leasing SA, które stanowią 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

6.3 TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA świadczył na warunkach rynkowych na rzecz jednostek powiązanych (podporządkowanych) usługi w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, przyjmowania lokat, udzielania kredytów i pożyczek, emisji dłużnych papierów wartościowych, udzielania gwarancji i bieżących operacji wymiany oraz oferowania jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy, produktów leasingowych, produktów faktoringowych i produktów ubezpieczeniowych spółek z Grupy Kapitałowej Banku, a także usługi oferowane przez Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA.

Bank świadczył na rzecz PKO Banku Hipotecznego SA usługi w zakresie pośrednictwa w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych, realizacji czynności obsługi posprzedazowej tych kredytów oraz czynności wspomagających w ramach umowy outsourcingowej. Wybranym spółkom Grupy Kapitałowej Banku PKO Bank Polski SA udostępniał infrastrukturę i oferował usługi teleinformatyczne oraz wynajmował powierzchnię biurową. Bank wspólnie ze spółką Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o. świadczył usługi rozliczania transakcji płatniczych.

Zestawienie znaczących transakcji PKO Banku Polskiego SA z jednostkami podporządkowanymi, w tym zadłużenie kredytowe tych jednostek wobec Banku na 30 czerwca 2019 roku zostało przedstawione w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku (nota 26).

7. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA¹³

Segmenty działalności Grupy Kapitałowej Banku
Pozostałe usługi
Pozycja rynkowa Grupy Kapitałowej Banku
Sieć dystrybucji i kanały dostępu
Działalność pozostałych spółek Grupy PKO Banku Polskiego SA
Działalność sponsorska i charytatywna
Nagrody i wyróżnienia przyznane Grupie PKO Banku Polskiego SA

7.1 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU¹⁴

Segment detaliczny
Segment korporacyjny i inwestycyjny

Grupa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów, które oferują produkty i usługi adresowane do grup Klientów. Sposób podziału obszarów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania Klientom kompleksowej oferty produktowej. Obecnie Grupa Kapitałowa Banku prowadzi swoją działalność biznesową w ramach segmentu detalicznego oraz segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego.

SEGMENT DETALICZNY

Segment detaliczny oferuje pełen zakres produktów i usług bankowych osobom prywatnym w ramach bankowości detalicznej i prywatnej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z firmami i przedsiębiorstwami, deweloperami, spółdzielniami i zarządcami nieruchomości. Do produktów i usług oferowanych Klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące i oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi private banking, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjno-ubezpieczeniowe, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej i mobilnej, kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring.

LICZBA KLIENTÓW: 10,8 MLN

UDZIELONE FINANSOWANIE: 175 MLD PLN

WOLUMEN OSZCZĘDNOŚCI: 243 MLD PLN

SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z Klientami korporacyjnymi, samorządami i instytucjami finansowymi. Produkty i usługi oferowane Klientom obejmują: bankowość transakcyjną (w tym prowadzenie rachunków), produkty depozytowe i inne produkty służące zarządzaniu płynnością, finansowanie handlu, produkty skarbowe, produkty o charakterze kredytowym, które finansują zarówno potrzeby bieżące, jak i o charakterze inwestycyjnym (w tym leasing i faktoring). Segment obejmuje również działalność maklerską oraz działalność własną, tj. zarządzanie płynnością Banku i działalność inwestycyjną.

LICZBA KLIENTÓW: 15,5 TYS.

UDZIELONE FINANSOWANIE: 72 MLD PLN

WOLUMEN DEPOZYTÓW: 46 MLD PLN

¹³ Dane finansowe spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA są prezentowane zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi Spółek sporządzonymi wg MSR/MSSF.

¹⁴ W niniejszym podrozdziale prezentowane są dane zarządcze Banku; ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń.

7.1.1 SEGMENT DETALICZNY

Klienci segmentu
Wolumeny biznesowe
Działania podjęte w I półroczu 2019 roku

W I półroczu 2019 roku w segmencie detalicznym Grupa PKO Banku Polskiego SA kontynuowała budowanie silnych i długookresowych relacji z Klientami. Koncentrowała ona swoje działania na dostosowaniu produktów do potrzeb Klientów oraz rozwoju narzędzi i kanałów dostępu, dzięki czemu umożliwiła Klientom wygodne zarządzanie finansami w każdym miejscu i czasie.

Oferta Grupy PKO Banku Polskiego SA obejmuje szeroką gamę produktów kredytowych, depozytowych i ubezpieczeniowych.

Osoby fizyczne mogą skorzystać z finansowania oferowanego w ramach kredytów konsumpcyjnych dostępnych w formie pożyczki gotówkowej, hipotecznej, kredytów odnawialnych i kart kredytowych, kredytów mieszkaniowych. Dla firm i przedsiębiorstw dostępna jest oferta kredytowa w formie kredytów inwestycyjnych i inwestorskich, kredytów obrotowych, leasingu i faktoringu.

Oferta depozytowa i inwestycyjna kierowana do Klientów detalicznych obejmuje m.in. produkty regularnego oszczędzania, lokaty terminowe, produkty inwestycyjne PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA, czy oszczędnościowe obligacje skarbowe.

Grupa Kapitałowa Banku kieruje do wszystkich Klientów segmentu detalicznego usługi ubezpieczeniowe zarówno powiązane jak i nie powiązane bezpośrednio z produktami bankowymi. Ubezpieczenia związane z produktami bankowymi oferowane są Klientom w powiązaniu m.in. do kredytów konsumpcyjnych i hipotecznych, rachunków ROR oraz kart bankowych. Oferta ubezpieczeń niezależnych od produktów bankowych, zawiera m.in. ubezpieczenia na życie, nieruchomości, podróże, polisę onkologiczną OnkoPlan, czy ubezpieczenia przedmiotów leasingu.

KLIENCI SEGMENTU

Segment Detaliczny na koniec czerwca 2019 roku obsługiwał ponad 10,8¹⁵ mln Klientów, w tym:

- 10,3 mln osób fizycznych,
- blisko 0,5 mln firm i przedsiębiorstw.

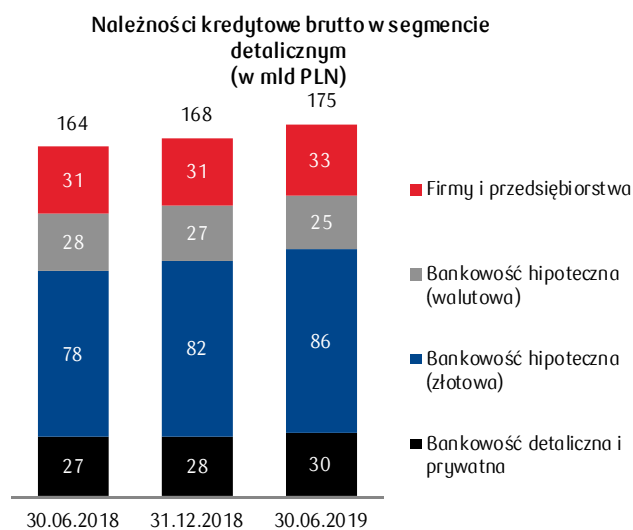
Od początku 2019 roku liczba Klientów obsługiwanych w segmencie zwiększyła się o 125 tysięcy.

WOLUMENY BIZNESOWE

Na koniec czerwca 2019 roku łączne finansowanie Klientów segmentu detalicznego wynosiło blisko 175 mld PLN i od początku roku zwiększyło się o około 6,7 mld PLN (tj. o 4,0%). Przyczynił się do tego głównie wzrost portfela kredytów bankowości hipotecznej złotowej (+3,7 mld PLN), firm i przedsiębiorstw (+2,4 mld PLN) oraz bankowości detalicznej i prywatnej (+1,7 mld PLN), przy spadku portfela kredytów hipotecznych walutowych (-1,1 mld PLN).

Na koniec I półrocza 2019 roku należności leasingowe w segmencie detalicznym wyniosły 12,9 mld PLN i odnotowały od początku roku wzrost o 16%.

Na 30 czerwca 2019 roku oszczędności segmentu detalicznego wynosiły 244 mld PLN i od początku roku ich stan zwiększył się o 9,4 mld PLN (tj. o 4,0%). Przyczynił się do tego wzrost poziomu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej (głównie depozytów bieżących) oraz oszczędnościowych obligacji skarbowych.

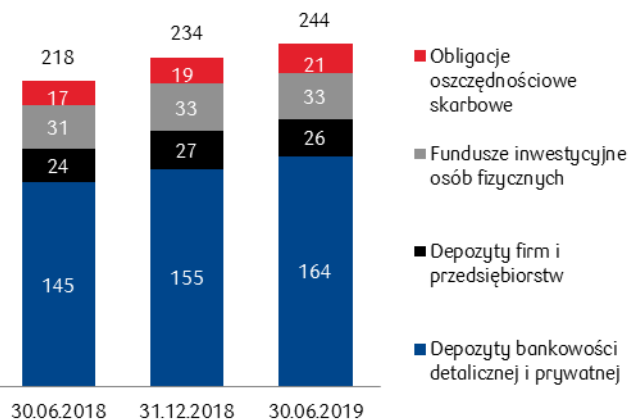
¹⁵ W 2019 roku zmianie uległ sposób prezentacji liczby Klientów segmentu. Dotychczasowe podejście opierało się na perspektywie produktowej oraz poszczególnych linii biznesowych, natomiast nowa metodologia skupiona jest na klientocentryczności i potencjale, którym dysponuje Bank.

Na koniec czerwca 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku umocniła pozycję lidera na rynku pod względem liczby prowadzonych rachunków bieżących, która wyniosła 7,6 mln szt. i wzrosła w skali roku o 324 tys.

Grupa Kapitałowa Banku oferuje Klientom bankowości detalicznej i prywatnej 55 funduszy i subfunduszy osób fizycznych. Zgromadzono w nich aktywa o łącznej wartości 32,8 mld PLN¹⁶.

W pierwszym półroczu 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku sprzedała blisko 71 mln szt. oszczędnościowych obligacji skarbowych (tj. o 22% więcej niż w I półroczu 2018 roku), a stan zadłużenia z tytułu oszczędnościowych obligacji skarbowych wyemitowanych na rynek krajowy wyniósł 20,7 mld PLN¹⁷ i był o ponad 3,5 mld PLN wyższy w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Oszczędności Klientów w segmencie detalicznym
(w mld PLN)

DZIAŁANIA PODJĘTE W I PÓŁROCZU 2019 ROKU

W I półroczu 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA, m.in:

- w zakresie działalności na rynku kredytów mieszkaniowych:
 - udzieliła kredytów osobom fizycznym na łączną kwotę 7,8 mld PLN, co pozwoliło utrzymać 1. pozycję na rynku z udziałem 27% w całym I półroczu 2019 roku,
 - zmieniła w nowej ofercie wskaźnik referencyjny dla kredytów i pożyczek hipotecznych WIBOR 3M na WIBOR 6M,
 - udostępniła w serwisie iPKO dyspozycję uruchomienia kolejnej transzy kredytu hipotecznego,
- w zakresie kredytów konsumpcyjnych:
 - wyczoła konieczność stosowania zabezpieczeń dla limitu odnawialnego do kwoty 200 tys. PLN łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec Klienta z tytułu transakcji konsumpcyjnych,
 - rozszerzyła ofertę o: kredyt z niskim RRSO wynoszącym nawet 5,11%, pożyczkę z przeznaczeniem na finansowanie zakupu i montażu paneli fotowoltaicznych,
 - zwiększyła maksymalną dostępną kwotę pożyczki dla Klienta segmentu podstawowego – nastąpiło podniesienie tej kwoty ze 120 tys. PLN do 200 tys. PLN,
- w zakresie oferty transakcyjnej i oszczędnościowej:
 - na 100-lecie istnienia Banku wprowadziła do oferty lokatę na nowe środki z oprocentowaniem 1,919% w skali roku,
 - jako pierwszy bank w Polsce, uruchomiła możliwość zapłaty podatku dochodowego z rządowego portalu www.epodatki.gov.pl za pomocą systemu Paybynet,
 - przeprowadziła subskrypcję depozytów strukturyzowanych, takich jak: 18-miesięczne lokaty strukturyzowane oparte na kursie EUR/PLN (3 subskrypcje) i 25-miesięczne lokaty strukturyzowane oparte na koszyku akcji spółek: szwajcarskich, hiszpańskich, holenderskich, farmaceutycznych, z sektora dóbr luksusowych,
- w zakresie oferty inwestycyjnej:
 - do końca marca 2019 roku zmniejszyła opłatę za nabycie funduszu PKO Portfele Inwestycyjne w oddziałach Banku z 2% do 1% oraz zniósła opłaty za nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach PKO TFI w iPKO,
 - przeprowadziła promocję subfunduszy PKO Papierów Dłużnych Plus i PKO Obligacji Długoterminowych, polegającą na ich nabyciu w oddziałach Banku bez opłat,
- w zakresie digitalizacji procesu obsługi Klienta uruchomiła na stronie www.autowynajem.pkoleasing.pl wirtualny salon samochodów na wynajem.

¹⁶ źródło: Analizy Online

¹⁷ Wartość nominalna; źródło: Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA.

7.1.2 SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Klienci segmentu
Wolumeny biznesowe
Działania podjęte w I półroczu 2019 roku

Dzięki stałemu podwyższaniu standardów zarządzania w sieci sprzedaży korporacyjnej Grupa PKO Banku Polskiego SA konsekwentnie pogłębia współpracę z Klientami i rozszerza jej zakres w oparciu o szeroką gamę oferowanych produktów.

Klienci Banku zainteresowani zdobywaniem międzynarodowych rynków mogą korzystać z szerokiego asortymentu produktów i usług takich jak m.in.: produkty bankowości transakcyjnej, w tym międzynarodowy cash pooling, bankowość elektroniczna, produkty skarbowe, trade finance oraz kredyty korporacyjne, oferowanych przez oddziały Banku za granicą.

KLIENCI SEGMENTU

Segment Korporacyjny i Inwestycyjny na koniec czerwca 2019 roku obsługiwał ponad 15,5 tys. Klientów, w tym:

- 8,5 tys. Klientów korporacyjnych,
- 1,2 tys. Klientów strategicznych,
- ponad 4,8 tys. jednostek samorządowych i instytucji rządowych szczebla centralnego wraz z jednostkami okołobudżetowymi i powiązanymi,
- blisko 0,8 tys. Klientów zagranicznych,
- ponad 0,3 tys. Klientów finansowych.

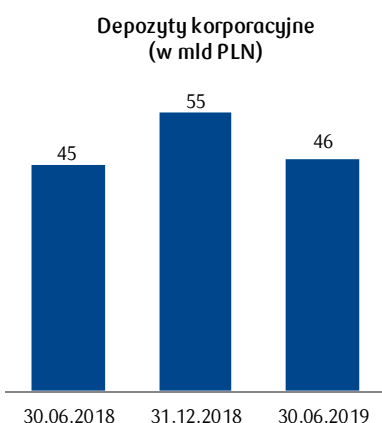
Bank utrzymuje pozycję lidera na rynku obsługi największych samorządów: obsługuje budżety 9 województw oraz 9 miast wojewódzkich. Systematycznie umacnia swoją pozycję lidera w finansowaniu polskiej gospodarki zarówno samodzielnie, jak i jako znaczący uczestnik konsorcjów bankowych z udziałem adekwatnym do zajmowanej pozycji rynkowej.

W ramach oferty produktowej Grupy Kapitałowej Banku Klienci korporacyjni mogą korzystać z produktów i usług leasingowych oraz faktoringowych. W formie leasingu finansowany jest każdy środek trwały, w zależności od potrzeb Klientów. Poza standardowymi produktami w ofercie znajdują się usługi wynajmu floty samochodowej oraz współpracy z dostawcami.

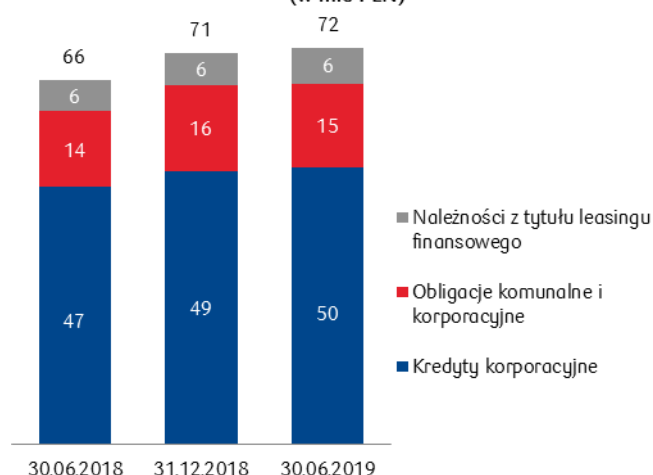
WOLUMENY BIZNESOWE

Bank wspiera polską gospodarkę i uczestniczy w finansowaniu strategicznych przedsięwzięć inwestycyjnych, a także lokalnych inwestycji samorządowych. Finansowanie przybiera formę kredytów konsorcjalnych i bilateralnych lub emisji papierów wartościowych.

Na koniec czerwca 2019 roku łączne finansowanie Klientów korporacyjnych, z uwzględnieniem kredytów, wyemitowanych obligacji oraz należności leasingowych wyniosło 72 mld PLN i od początku roku zwiększyło się o 1,0 mld PLN (tj. o 1,4%). Wzrost dotyczył przede wszystkim należności kredytowych oraz leasingowych.

Finansowanie brutto Klientów korporacyjnych (w mld PLN)

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych na rzecz Klientów i obsługuje transakcje na rynku krajowym i zagranicznym, a także pełni funkcję depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych.

Na koniec I półrocza 2019 roku wartość aktywów Klientów przechowywana na rachunkach powierniczych wyniosła blisko 119 mld PLN i była nieco wyższa od odnotowanej na koniec 2018 roku.

Grupa PKO Banku Polskiego SA oferuje swoim Klientom szeroki dostęp do funduszy na finansowanie skomplikowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz usługi doradców skoncentrowanych na doborze optymalnej formy finansowania i warunków spłaty.

Poziom depozytów Klientów korporacyjnych na koniec czerwca 2019 roku wyniósł blisko 46 mld PLN i obniżył się od początku roku o ponad 9 mld PLN, głównie w wyniku spadku depozytów terminowych.

W 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku zintensyfikowała działania w zakresie produktów emerytalnych PPE i PPK oferowanych Klientom korporacyjnym.

DZIAŁANIA PODJĘTE W I PÓŁROCZU 2019 ROKU

W I półroczu 2019 roku Grupa PKO Banku Polskiego SA, m.in.:

- w zakresie obsługi Klientów oraz bankowości transakcyjnej:
 - dla największych Klientów, wdrożyła usługę Cash Poolingu,
 - rozpoczęła współpracę transakcyjną z 41 nowymi krajowymi i zagranicznymi firmami finansowymi,
- w zakresie finansowania Klientów korporacyjnych w formie konsorcjów bankowych oraz organizacji emisji obligacji zawarła:
 - 9 umów kredytu w formie konsorcjum bankowego w wysokości 22,9 mld PLN, w których udział Banku wyniósł 4,1 mld PLN oraz 3 umowy bilateralne dla podmiotów powiązanych z Bankiem o łącznej wartości 1,9 mld PLN,
 - 4 umowy dotyczące organizacji emisji obligacji korporacyjnych bez gwarancji zamknięcia emisji w kwocie 6,5 mld PLN, oraz jedną umowę programu emisji z gwarancją zamknięcia emisji w wysokości 100 mln PLN,
 - 97 umów emisji obligacji komunalnych w łącznej wartości 0,7 mld PLN,
- w zakresie działalności maklerskiej (Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA):
 - osiągnęła wartość obrotów na rynku wtórnym akcji na poziomie 17 mld PLN, co stanowiło 8,3% obrotów rynku i uplasowało Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA na pozycji lidera w rankingu domów maklerskich,
 - na rynku pierwotnym zorganizowała m.in. transakcję sprzedaży akcji Santander Bank Polska SA przez Deutsche Bank o wartości około 560 mln PLN, transakcję emisji obligacji Echo Investment SA na kwotę około 34 mln PLN, dystrybucję obligacji spółki Ghelamco Invest sp. z o.o. na kwotę 35 mln PLN,
 - prowadziła blisko 125 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych oraz ponad 204 tys. rachunków rejestrowych. Pod względem liczby rachunków papierów wartościowych (wg danych KDPW) Dom Maklerski zajął 4. pozycję spośród 40 uczestników rynku,
 - prowadziła obsługę jednostek uczestnictwa w 389 funduszy i subfunduszy zarządzanych przez 13 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych.

7.2 POZOSTAŁE USŁUGI

Kantor w serwisie transakcyjnym
Apple Pay i Garmin Pay w PKO Banku Polskim SA
Tłumacz online języka migowego w oddziałach PKO Banku Polskiego SA
Energoozczędne hipoteki – ogólnoeuropejski projekt z udziałem PKO Banku Polskiego SA i PKO Banku Hipotecznego SA
e-Księgowość
e-Prawnik

KANTOR W SERWISIE TRANSAKCYJNYM

PKO Bank Polski SA udostępnia w serwisie transakcyjnym iPKO oraz aplikacji mobilnej iKO usługę kantoru online, jako prostego i intuicyjnego narzędzia, które umożliwia szybką i bezpieczną wymianę walut online. Kantor obsługuje 10 obcych walut - EUR, GBP, USD, CHF, DKK, NOK, SEK, CZK, HRK, HUF.

Klienci indywidualni, którzy posiadają rachunek walutowy w PKO Banku Polskim SA mogą:

- dokonać wymiany walut w czasie rzeczywistym z natychmiastowym rozliczeniem transakcji,
- zawierać transakcje po atrakcyjnych kursach i bez opłaty za dostęp do usługi (możliwość zawierania transakcji dla kilkudziesięciu par walutowych w takich walutach jak: dolar amerykański, frank szwajcarski, euro, funt brytyjski oraz korony szwedzkie, norweskie i duńskie),

- śledzić wykresy walutowe online oraz korzystać z powiadomień SMS, gdy kurs waluty osiągnie wyznaczony poziom,
- w połączeniu z innymi produktami, takimi jak karta wielowalutowa, w bardziej efektywny sposób zarządzać swoimi finansami i obsługiwać codzienne płatności w walutach obcych.

APPLE PAY I GARMIN PAY W PKO BANKU POLSKIM SA

Od sierpnia 2018 roku Klienci Banku mogą korzystać z usług Apple Pay i Garmin Pay.

Usługa Apple Pay pozwala wykorzystać telefon firmy Apple zamiast karty płatniczej oraz dokonywać transakcji bezgotówkowych urządzeniami firmy Apple w ciężar rachunku karty kredytowej PKO Banku Polskiego SA.

Natomiast dzięki usłudze Garmin Pay Klienci indywidualni Banku, którzy posiadają zegarki typu smartwatch, wyposażone w tę funkcję, mogą płacić zbliżeniowo, poprzez wykorzystanie swojej karty płatniczej.

TŁUMACZ ONLINE JĘZYKA MIGOWEGO W ODDZIAŁACH PKO BANKU POLSKIEGO SA

W każdej placówce PKO Banku Polskiego SA, instytucji przełamującej bariery, nastawionej na nowoczesne technologie, osoby niesłyszące mogą swobodnie komunikować się z pracownikami i załatwiać wszystkie bankowe sprawy. Pomaga im w tym tłumacz języka migowego Migam, który online uczestniczy w rozmowie między doradcą a Klientem. Taka forma pozwala znieść barierę językową i zaoferować obsługę na takim samym poziomie wszystkim Klientom. Usługa tłumacza online jest dostępna dla Klientów w godzinach pracy oddziałów. Na spotkanie z udziałem tłumacza polskiego języka migowego online nie trzeba wcześniej się umawiać.

ENERGOOSZCZĘDNE HIPOTEKI - OGÓLNOEUROPEJSKI PROJEKT Z UDZIAŁEM PKO BANKU POLSKIEGO SA I PKO BANKU HIPOTECZNEGO SA

PKO Banki Polski SA i PKO Bank Hipoteczny SA, jako pierwsze banki z Polski, przystąpiły do pilotażowego projektu Energy Efficient Mortgages (EEM). Projekt ma na celu stworzenie wystandaryzowanych, ogólnoeuropejskich rozwiązań dla kredytów hipotecznych udzielanych na finansowanie mieszkań i domów, które posiadają energooszczędne rozwiązania.

Celem projektu EEM jest m.in. zbudowanie pakietu preferencji dla kredytobiorców, które zachęcą ich do kupowania nieruchomości efektywnych energetycznie, albo do poprawy efektywności energetycznej istniejących budynków. W dalszej perspektywie działania prowadzone w ramach programu mogą przełożyć się na obniżenie wag ryzyka dla banków. Ma to stanowić zachętę dla banków do odegrania kluczowej roli w stymulowaniu działań związanych ze zmianami klimatycznymi w europejskim sektorze budowlanym. Aktualnie w inicjatywie bierze udział 45 banków z różnych krajów europejskich.

E-KSIĘGOWOŚĆ

Udostępniona w I półroczu 2019 roku usługa e-Księgowość, skierowana do Klientów firm i przedsiębiorstw, umożliwia m.in.: wygodne fakturowanie, zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, szybki dostęp do płatności, analizę bieżącej sprzedaży i kosztów oraz prognozowanie wydatków. Narzędzie zintegrowane jest z bankowością internetową iPKO oraz Asystentem firmowym pozwala zarządzać finansami firmy od strony prowadzonych rachunków i rozliczeń.

E-PRAWNIK

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA w udostępnił nową usługę e-Prawnik, która kierowana jest do Klientów sektora firm i przedsiębiorstw. Narzędzie pozwala na całkowicie zdalne, szybkie i kompleksowe rozwiązanie problemów prawnych. e-Prawnik pomaga w krótkim czasie znaleźć prawnika, który wykona zleconą usługę prawną za z góry ustaloną cenę. Klient otrzymuje oferty pomocy prawnej od prawników z najlepiej dopasowanymi specjalizacjami, z których może wybrać jedną, najbardziej odpowiadającą jego potrzebom. Nowe rozwiązanie pomoże mniejszym firmom przełamywać bariery rozwojowe.

7.3 POZYCJA RYNKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

Grupa PKO Banku Polskiego SA posiada wiodące udziały w polskim rynku bankowym kredytów i depozytów, w polskim rynku leasingowym oraz polskim rynku detalicznych funduszy inwestycyjnych.

W poszczególnych sektorach rynku usług finansowych spółki Grupy Kapitałowej Banku zajmują wiodące i czołowe miejsca.

Tabela 7. Udziały rynkowe

	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2018	Zmiana od:	
				31.12.2018	30.06.2018
Kredyty:	17,9%	17,6%	17,6%	0,3 p.p.	0,3 p.p.
osób prywatnych, w tym:	22,9%	22,9%	22,9%	0,0 p.p.	0,0 p.p.
mieszkaniowe	26,0%	26,1%	26,0%	-0,1 p.p.	0,0 p.p.
złotowe	28,0%	28,3%	28,4%	-0,3 p.p.	-0,4 p.p.
walutowe	21,0%	21,0%	21,1%	0,0 p.p.	-0,1 p.p.
konsumpcyjne i pozostałe	16,0%	15,8%	15,9%	0,2 p.p.	0,1 p.p.
w rachunku bieżącym	31,9%	31,8%	31,3%	0,1 p.p.	0,6 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	13,2%	12,7%	12,6%	0,5 p.p.	0,6 p.p.
Nieskarbowe papiery dłużne (wartość zadłużenia)	31,4%	32,5%	31,0%	-1,1 p.p.	0,4 p.p.
Leasing (sprzedaż)*	13,0%	11,2%	11,3%	1,8 p.p.	1,7 p.p.
Kredyty hipoteczne (sprzedaż)	27,0%	28,9%	28,3%	-1,9 p.p.	-1,3 p.p.
Oszczędności ogółem**	17,8%	18,4%	16,9%	-0,6 p.p.	0,9 p.p.
oszczędności osób fizycznych***	22,2%	22,1%	21,4%	0,1 p.p.	0,8 p.p.
Depozyty:	17,3%	18,1%	16,9%	-0,8 p.p.	0,4 p.p.
osób prywatnych	20,3%	20,2%	19,9%	0,1 p.p.	0,4 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	13,0%	15,2%	12,8%	-2,2 p.p.	0,2 p.p.
Aktywa TFI - fundusze osób fizycznych	21,4%	22,1%	19,4%	-0,7 p.p.	2,0 p.p.
Działalność maklerska - obroty na rynku wtórnym	8,3%	7,7%	8,0%	0,6 p.p.	0,3 p.p.

Źródło: NBP, GPW, Związek Polskiego Leasingu, ZBP, Analizy Online

* Nie uwzględnia PCM

** Oszczędności ogółem obejmują depozyty ogółem, aktywa TFI oraz obligacje detaliczne oszczędnościowe.

*** Oszczędności osób fizycznych obejmują depozyty osób fizycznych, fundusze osób fizycznych oraz obligacje detaliczne oszczędnościowe.

7.4 SIĘĆ DYSTRYBUCJI I KANAŁY DOSTĘPU

Bankowość mobilna IKO
Bankowość elektroniczna
Contact Center PKO Banku Polskiego SA
Sieć oddziałów i agencje
Centrum Bankowości Prywatnej
Centrum Bankowości Przedsiębiorstw
Stanowiska samoobsługowe

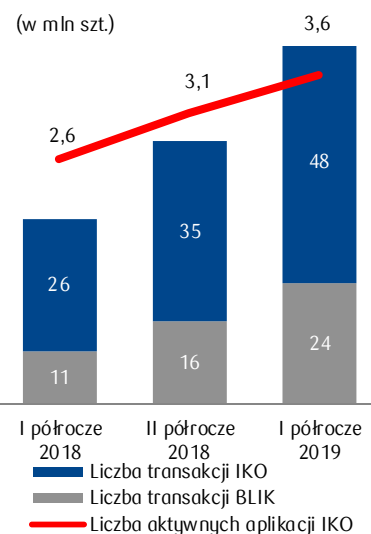
BANKOWOŚĆ MOBILNA IKO

PKO Bank Polski SA dostarcza swoim Klientom nowoczesne rozwiązania technologiczne dające pełne, proste, funkcjonalne i jednocześnie bezpieczne możliwości dostępu do usług bankowych przy użyciu telefonu.

IKO jest najpopularniejszym i najbardziej rozwiniętym systemem płatności mobilnych w Polsce. Łączy funkcje bankowości mobilnej z możliwością dokonywania płatności mobilnych.

Na koniec I półrocza 2019 roku liczba aktywnych aplikacji IKO osiągnęła ponad 3,6 mln sztuk. Stale wzbogacana o nowe funkcje aplikacja stanowi dla swoich użytkowników „bank w telefonie”. Rośnie również udział Klientów segmentu, którzy korzystają z bankowości mobilnej i internetowej. Na koniec pierwszej połowy 2019 roku ponad 3 mln Klientów Banku przynajmniej raz w miesiącu logowało się do Banku z poziomu urządzenia mobilnego¹⁸ tj. o 23% więcej niż rok wcześniej.

¹⁸ Logowanie za pośrednictwem aplikacji mobilnej IKO, wersją mobilną serwisu iPKO lub wersją pełną serwisu iPKO

Najmłodszym Klientom, poniżej 13 roku życia, PKO Bank Polski SA umożliwia dostęp do konta w postaci aplikacji mobilnej PKO Junior. Aplikacja jest mobilnym odpowiednikiem serwisu PKO Junior. Dodatkowo wzbogacona jest o funkcje wspierające edukację finansową i rozwój przedsiębiorczej postawy dziecka.

W pierwszej połowie 2019 roku aplikacja iPKO została rozszerzona między innymi o:

- mobilną autoryzację, która pozwala na szybsze i bezpieczniejsze potwierdzanie operacji w aplikacji mobilnej iPKO za pomocą kodu PIN dla operacji, które zlecane są w serwisie iPKO, Inteligo, aplikacji mobilnej iPKO lub na infolinii,
- funkcję „Pomagaj z nami”, która umożliwia Klientom przelewanie środków na obszary wsparcia Fundacji PKO Banku Polskiego lub dowolnej innej organizacji pozarządowej. W ramach Fundacji PKO Banku Polskiego Klienci mogą wspierać obszary takie jak: Edukacja, Nadzieja, Zdrowie, PKO Bieg Charytatywny,
- wniosek o konto walutowe, w ramach którego Klienci mają również możliwość włączenia kantoru internetowego i podjęcia nowo otwartego konta do karty wielowalutowej,
- wniosek o limit odnawialny, po którego złożeniu Klient ma możliwość akceptacji oferty Banku i podpisania umowy bezpośrednio w aplikacji iPKO,
- wniosek o kartę kredytową i możliwość wnioskowania o zmianę limitu karty kredytowej, które umożliwiają Klientom szybkie i łatwe składanie wniosku w aplikacji iPKO bez konieczności logowania się do serwisu internetowego lub wychodzenia z domu.

Oprócz funkcji bankowości mobilnej i funkcji płatniczych, iPKO staje się też istotnym kanałem sprzedażowym. Trzy na cztery pożyczki w kanałach zdalnych sprzedawane są za pośrednictwem aplikacji mobilnej.

Na początku roku 2019 aplikacja iPKO zajęła po raz drugi 1. miejsce jako najlepiej oceniana przez Klientów w rankingu Retail International Banker, który obejmuje 100 aplikacji banków z całego świata. Ranking opiera się na ocenach Klientów wystawionych w sklepach z aplikacjami na iOS oraz Android. Średnia ocena aplikacji wyniosła 4,8/5 gwiazdek przy ponad 150 tysiącach pozytywnych ocen użytkowników.

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA

Klienci Banku w ramach serwisu iPKO mogą korzystać z pakietu usług bankowości elektronicznej, a dla przedsiębiorstw istnieje możliwość skorzystania z usług bankowości elektronicznej pod nazwą iPKO Biznes.

Korzystanie z tych usług zapewnia Klientom dostęp do informacji o rachunkach i produktach, jak również umożliwia wykonywanie transakcji za pośrednictwem Internetu, terminali samoobsługowych oraz telefonu.

Bank systematycznie promuje zdalne korzystanie z konta internetowego, samodzielne zarządzanie rachunkiem i produktami bankowymi w serwisie transakcyjnym, co pozwala Klientom na szybszy i łatwiejszy dostęp do swoich produktów, jak również obniżenie kosztów korzystania z usług bankowych.

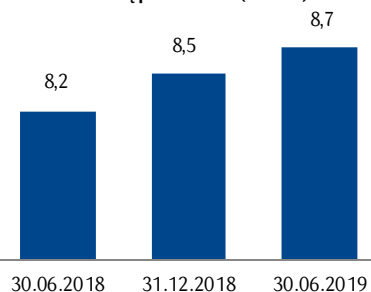
W I półroczu 2019 roku Bank wprowadził do oferty iPKO następujące nowości:

- nowy wygląd i funkcjonalność sekcji Rachunki wraz z przebudowaną historią operacji,
- dla dzieci i młodzieży w wieku 13-18 lat udostępnił wniosek o kartę do PKO Konta Pierwszego – wniosek jest akceptowany w iPKO przez rodzica lub przedstawiciela ustawowego,
- nową usługę e-Paragon – pilotażowe wdrożenie funkcjonalności pobierania elektronicznego odpowiednika paragonu kasowego za płatności kartą debetową na wybranych stacjach paliw ORLEN,
- nową usługę e-Tożsamość – wdrożenie w iPKO i Inteligo funkcji tworzenia e-Tożsamości (Środka Identyfikacji Elektronicznej) oraz uwalniania danych zapisanych w e-Tożsamości na potrzeby publicznych i komercyjnych dostawców usług,
- Oficjalną Kartę Ekstraklasy oraz nowe wizerunki kart debetowych przygotowane z okazji obchodów 100-lecia Banku, które zostały udostępnione we wniosku o konto, kartę debetową oraz w ramach funkcji zmiany wizerunku istniejącej karty.

Ponadto w iPKO wprowadzone zostały udogodnienia, takie jak:

- aktualizacja wniosku 500+ – wdrożenie w iPKO i Inteligo zmodyfikowanego wniosku o świadczenie w ramach programu Rodzina 500+ (wdrożenie w czerwcu, udostępnienie Klientom 1 lipca 2019 roku),
- alerty o zbliżającym się terminie ważności dokumentu tożsamości oraz przeterminowanym dokumencie tożsamości,
- alert cykliczny, który potwierdza dane w iPKO,

Liczba Klientów segmentu detalicznego z dostępem iPKO (w mln)*

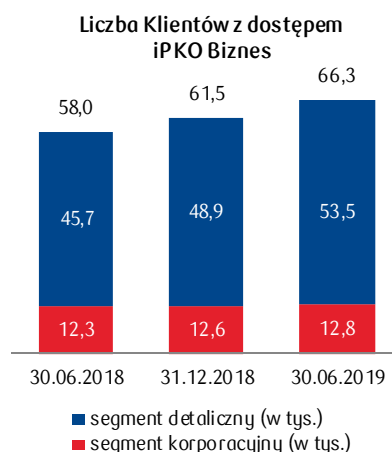
* od II kw. 2019 zmiana definicji - liczba Klientów detalicznych, którzy posiadają aktywną relację produktową w serwisie iPKO

- aktualizacja modelu rejestracji zgód – umożliwienie blokowania wszystkich zgód polecenia zapłaty i konkretnych odbiorców oraz zarządzanie obsługą zgód inicjujących,
- nowe mechanizmy sterujące wyświetlaniem ofert w sekcji „Transakcje” oraz w historii rachunku, umożliwiające dopasowanie treści reklam do bieżących potrzeb Klienta.

System bankowości elektronicznej iPKO biznes jest przeznaczony dla wszystkich Klientów instytucjonalnych, zainteresowanych internetowym kanałem dostępu do standardowych produktów oraz specjalistycznych usług bankowych, w tym poprzez aplikację mobilną.

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA udostępnił użytkownikom iPKO biznes nowości, m.in.:

- obsługę Jednolitego Pliku Kontrolnego,
- w celu ułatwienia Klientom stosowania dodatkowych mechanizmów, które zabezpieczają obsługę rachunków zostały nadane użytkownikom domyślne limity transakcyjne na rachunkach odstępnym w serwisie,
- funkcję odblokowania użytkownika przez administratora bezpośrednio w iPKO biznes jako usprawnienie procesu obsługi,
- historię na rachunkach powiązanych z kredytem,
- w zakresie zlecenia przelewów zagranicznych, funkcję definiowania zleceń stałych zagranicznych, a także mechanizm oczekiwania na środki, co pozwala na zlecenie przelewów zagranicznych pomimo braku środków na rachunku - system automatycznie monitoruje poziom salda i zrealizuje przelew, gdy na rachunku pojawią się wystarczające środki.

CONTACT CENTER PKO BANKU POLSKIEGO SA

Istotne znaczenie w obsłudze Klientów segmentu detalicznego ma Contact Center PKO Banku Polskiego SA (CC). Celem działalności tej jednostki jest prowadzenie sprzedaży produktów oferowanych przez Bank w trakcie rozmów przychodzących i wychodzących oraz zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Klientów, za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

W infolinii PKO Banku Polskiego SA pracuje kilkuset konsultantów, którzy pozostają do dyspozycji Klientów 24 godziny na dobę. Konsultanci nie tylko obsługują połączenia telefoniczne, ale również odpowiadają na pytania i wnioski Klientów w formie elektronicznej – maile, zgłoszenia przez stronę internetową. Klienci mogą też wysyłać wiadomości w serwisie transakcyjnym iPKO lub Inteligo oraz przez specjalną zakładkę na Facebooku.

SIEĆ ODDZIAŁÓW I AGENCJE

PKO Bank Polski SA w trosce o wygodny dostęp do oferowanych produktów i usług oddaje do dyspozycji swoich Klientów, szeroką sieć oddziałów detalicznych i agencji, biur bankowości prywatnej, oddziałów korporacyjnych, a także oddziałów, które mają siedziby poza granicami kraju.

Na koniec czerwca 2019 roku sieć placówek PKO Banku Polskiego SA obejmowała 1 060 oddziałów detalicznych skupionych w 11 oddziałach regionalnych, 8 biur bankowości prywatnej i 11 biur bankowości przedsiębiorstw. W stosunku do stanu na koniec 2018 roku liczba placówek detalicznych ogółem zmniejszyła się o 23 jednostki.

Optymalizacja sieci oddziałów odbywa się w sposób ciągły, a decyzja o funkcjonowaniu oddziału na danym mikrorynku podejmowana jest w oparciu o przesłanki ekonomiczne, z uwzględnieniem potencjału rozwoju danego mikrorynku. Bank systematycznie poprawia warunki obsługi Klientów w sieci oddziałów w ramach projektów realizowanych w Banku w oparciu o Nowy Format Oddziałów (NFO), którego założeniem jest tworzenie modelu przyjaznej Klientom i pracownikom Banku, nowoczesnej placówki bankowej. Nowy standard został wsparty dostępnością nowych technologii – strefa WIFI, kasy samoobsługowe, możliwość doładowania telefonów komórkowych, monitory LCD, tablety, autoryzacja wybranych dyspozycji Klientów przy ladzie przez SMS, które zdecydowanie wspierają proces obsługi w zakresie edukowania i zmiany przyzwyczajeń Klientów.

Sieć sprzedaży segmentu korporacyjnego obejmuje 33 Regionalne Centra Korporacyjne skupione w siedmiu Regionalnych Oddziałach Korporacyjnych oraz oddziały w Republice Federalnej Niemiec i w Republice Czeskiej.

Tabela 8. Dane operacyjne segmentu detalicznego i korporacyjnego

	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2018	Zmiana od:	
				31.12.2018	30.06.2018
Liczba placówek w segmencie detalicznym:	1 090	1 113	1 146	-23	-56
regionalne oddziały detaliczne	11	11	11	0	0
oddziały detaliczne	1 060	1 083	1 116	-23	-56
biura bankowości prywatnej	8	8	8	0	0
biura bankowości przedsiębiorstw	11	11	11	0	0
Liczba placówek w segmencie korporacyjnym i inwestycyjnym:	42	42	41	0	1
regionalne oddziały korporacyjne	7	7	7	0	0
regionalne centra korporacyjne	33	33	32	0	1
oddziały zagraniczne	2	2	2	0	0
Liczba bankomatów	3 106	3 133	3 185	-27	-79
Liczba agencji	535	577	600	-42	-65

Uzupełnienie sieci oddziałów i bankomatów stanowi sieć agencji. Na koniec czerwca 2019 roku PKO Bank Polski SA współpracował z 535 agencjami. Od początku roku liczba agencji spadła o 42, w wyniku kontynuacji działań, które zmierzają do wzrostu efektywności sieci sprzedaży, tj. m.in. wdrożenia nowej umowy agencyjnej.

Spadek liczby agencji jak i oddziałów detalicznych to również efekt transformacji cyfrowej, która jest jednym z kluczowych elementów konsekwentnie realizowanej strategii rozwoju PKO Banku Polskiego SA. Transformacja cyfrowa wspiera przechodzenie Klientów do zdalnych kanałów obsługi i jednocześnie realizuje założenia rządowego projektu "Od papierowej do cyfrowej Polski".

CENTRUM BANKOWOŚCI PRYWATNEJ

PKO Bank Polski SA konsekwentnie realizuje rozwój Bankowości Prywatnej oraz umożliwia Klientom dostęp do szerokiej oferty produktów i instrumentów finansowych.

Biura Bankowości Prywatnej obsługują Klientów w największych miastach w Polsce: Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie i Bydgoszczy. Na koniec I półrocza 2019 roku Centrum Bankowości Prywatnej zarządzało portfelem aktywów o wartości 28,7 mld PLN (na koniec 2018 roku wartość portfela wynosiła 25 mld PLN).

CENTRUM BANKOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Centrum Bankowości Przedsiębiorstw PKO Banku Polskiego SA to optymalne środowisko stworzone do rozwoju przedsiębiorstw o przychodach od 5 mln PLN do 30 mln PLN oraz podobnych potrzebach produktowych i serwisowych.

Wyodrębnienie Centrum Bankowości Przedsiębiorstw pozwala budować wizerunek PKO Banku Polskiego SA jako solidnego partnera w biznesie dla polskich firm, dzięki:

- dedykowanemu zespołowi obsługi,
- utworzeniu wyspecjalizowanej grupy doradców mobilnych, którzy współpracują bezpośrednio z analitykiem kredytowym,
- wprowadzeniu usprawnień w procesie kredytowym, zwiększeniu poziomu kompetencji kredytowych doradców, lepszemu dopasowaniu oferty produktowej i cenowej, dostosowanej do potrzeb Klienta oraz skróceniu czasu oczekiwania na decyzję kredytową,
- ograniczeniu dokumentacji papierowej w relacji z Bankiem, posługiwaniu się zdalnymi metodami komunikacji bezpośredniej z Klientami, jak również automatyzacji procesów z wykorzystaniem iPKO.

STANOWISKA SAMOOBSŁUGOWE

Od 2017 roku wszyscy Klienci indywidualni i firmowi PKO Banku Polskiego SA, którzy posiadają karty do rachunku bankowego, mogą korzystać z kas samoobsługowych, wyposażonych w ekrany dotykowe.

Klienci mogą korzystać m.in. z funkcji wpłaty gotówkowej na konto własne, wypłaty gotówki, przelewu między własnymi rachunkami, przelewu na dowolne konto, założenia lokaty, sprawdzenia lub wydruku salda oraz innych operacji dostępnych obecnie w bankomatach.

7.5 DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA

Poza działalnością ściśle bankową Grupa Kapitałowa Banku świadczy specjalistyczne usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń oraz świadczy usługi zarządzania flotą pojazdów, agenta transferowego, dostarczania rozwiązań technologicznych, outsourcingu specjalistów IT, windykacyjne, wsparcia w zakresie prowadzenia działalności przez inne podmioty, a także zarządza nieruchomościami.

CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH SPÓŁEK GRUPY PKO BANKU POLSKIEGO SA¹⁹

PKO BANK HIPOTECZNY SA

PKO Bank Hipoteczny SA jest liderem polskiego rynku banków hipotecznych pod względem sumy aktywów i salda kredytów hipotecznych. Spółka jest też największym i najaktywniejszym w Polsce emitentem hipotecznych listów zastawnych.

PKO Bank Hipoteczny SA specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla Klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego SA. PKO Bank Hipoteczny SA pozyskuje kredyty do swojego portfela w oparciu o strategiczną współpracę z PKO Bankiem Polskim SA.

PKO Bank Hipoteczny SA wypracował w I półroczu 2019 roku zysk netto w wysokości 30,6 mln PLN (vs. 42,6 mln PLN w analogicznym okresie 2018 roku).

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Hipoteczny SA nabył, w ramach podpisanej w 2015 roku z PKO Bankiem Polskim SA Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności, kolejne portfele kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie na łączną kwotę 2,5 mld PLN. Łączna wartość portfela kredytowego brutto PKO Banku Hipotecznego SA wg stanu na 30 czerwca 2019 roku wynosiła 24,6 mld PLN, w tym 14,2 mld PLN stanowiły kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie nabyte od PKO Banku Polskiego SA.

Podstawowym zadaniem spółki jest emisja listów zastawnych, które stanowią jedno z głównych źródeł długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomości w Grupie PKO Banku Polskiego SA. Podstawę emisji listów zastawnych stanowią wyłącznie kredyty mieszkaniowe w PLN, które spełniają konserwatywne kryteria ich udzielania, tak w zakresie oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy, jak i wyceny nieruchomości, które stanowią ich zabezpieczenie.

W I półroczu 2019 roku spółka przeprowadziła:

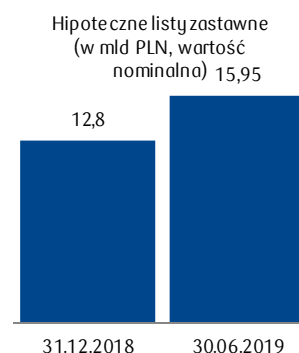
- emisję zagraniczne listów zastawnych, denominowanych w EUR, skierowane do inwestorów instytucjonalnych o łącznej wartości nominalnej 700 mln EUR,
- emisję krajową zielonych listów zastawnych w PLN, skierowaną do inwestorów instytucjonalnych o łącznej wartości nominalnej 250 mln PLN.

Emisje zagraniczne zostały przeprowadzone w ramach Międzynarodowego Programu Emisji Listów Zastawnych skierowanego na rynek europejski na podstawie Prospektu Emisyjnego Podstawowego, zatwierdzonego przez Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) w Luksemburgu.

Emisje krajowe, w tym zielonych listów zastawnych, są emitowane w ramach Krajowego Programu Emisji Listów Zastawnych, skierowanego na rynek krajowy na podstawie Prospektu Emisyjnego Podstawowego zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zielone listy zastawne to obligacje, z których wpływy wykorzystywane są wyłącznie do finansowania bądź refinansowania nowych i/lub realizowanych projektów zakwalifikowanych jako projekty niskoemisyjne. Obligacje takie powinny spełniać kryteria wyznaczone przez International Capital Market Association (ICMA) jako Zasady dotyczące Zielonych Obligacji (Green Bond Principles - GBP). Zasady stanowią zbiór wytycznych w zakresie przejrzystości, jawności i sprawozdawczości, które służą promowaniu spójności rynku Zielonych Obligacji.

PKO Bank Hipoteczny SA wypracował kryteria efektywności energetycznej, które uzyskały akceptację międzynarodowej agencji Climate Bonds Initiative i są rekomendowane jako kryteria dla nieruchomości mieszkalnych niskoemisyjnych w Polsce (Low Carbon Building Criteria).

¹⁹ Prezentowane w opisie wyniki finansowe pochodzą ze sprawozdań finansowych poszczególnych spółek sporządzonych zgodnie z MSSF, a w przypadku spółek ubezpieczeniowych zgodnie z PSR.

Zielone listy zastawne PKO Banku Hipotecznego SA posiadają certyfikację agencji Climate Bonds Initiative przyznawaną obligacjom, które spełniają najwyższe międzynarodowe standardy w zakresie pozytywnego wpływu na środowisko.

Łączna wartość wyemitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA i pozostających w obrocie listów zastawnych (wg wartości nominalnej) na koniec czerwca 2019 roku wynosiła 15,95 mld PLN.

PKO Bank Hipoteczny SA jest członkiem The European Covered Bond Council (ECBC). W 2018 roku, jako pierwszy emitent listów zastawnych z Polski, dołączył do The Covered Bond Label - jest to certyfikat jakości, którego celem jest budowanie wśród inwestorów świadomości w zakresie bezpieczeństwa i wysokiej jakości klasy aktywów, jakimi są listy zastawne.

PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SA

Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest tworzenie, i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi (w tym pośrednictwo w zbywaniu i nabywaniu jednostek uczestnictwa) oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich, a także zarządzanie portfelami Klientów, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. Spółka oferuje również specjalistyczne programy inwestycyjne oraz prowadzi m.in. pracownicze programy emerytalne (PPE) i pracownicze programy kapitałowe (PPK).

W I półroczu 2019 roku spółka wypracowała wynik netto w wysokości 151,4 mln PLN (119,4 mln PLN w I półroczu 2018 roku). Wzrost wyniku jest efektem zmiany zasad naliczania wynagrodzenia dla dystrybutorów zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego.

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez spółkę wynosiła na koniec czerwca 2019 roku 34,8 mld PLN, co oznacza spadek o 2,2% w stosunku do stanu na koniec 2018 roku.

PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (PKO TFI SA) plasuje się na 2. miejscu pod względem wartości aktywów netto z 13,9% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych oraz na 1. miejscu z udziałem 21,4% w zarządzanych aktywach funduszy osób fizycznych²⁰.

Na 30 czerwca 2019 roku spółka PKO TFI SA zarządzała 58 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi.

PKO TFI SA prowadzi działania w zakresie pozyskania firm do PPK. Spółka uruchomiła w swoim serwisie internetowym funkcję elektronicznego podpisywania umów. Do 1 sierpnia 2019 roku podpisała 200 umów o zarządzanie.

PKO BP BANKOWY PTE SA

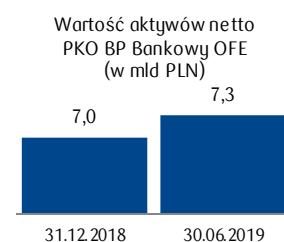
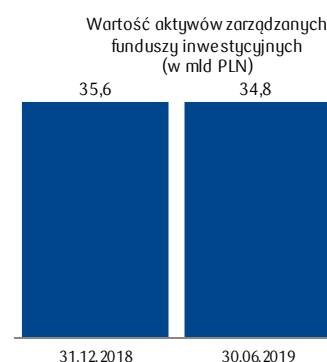
Spółka zarządza PKO BP Bankowym Otwartym Funduszem Emerytalnym oraz PKO Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym, w ramach którego oferowane jest Indywidualne Konto Emerytalne (IKE) i Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE).

Spółka PKO BP BANKOWY PTE SA osiągnęła w I półroczu 2019 roku zysk netto w wysokości 6,2 mln PLN (vs 8,5 mln PLN w analogicznym okresie 2018 roku).

Wyniki dotyczące Otwartego Funduszu Emerytalnego (OFE)²¹:

- na koniec czerwca 2019 roku wartość aktywów netto PKO BP Bankowego OFE wynosiła 7,3 mld PLN, co oznacza wzrost o 3,7% w stosunku do stanu na koniec 2018 roku,
- do PKO BP Bankowego OFE na koniec czerwca 2019 roku należało ponad 906 tys. członków,
- PKO BP Bankowy OFE zajmuje na rynku funduszy emerytalnych 9. miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE oraz 9. miejsce pod względem liczby członków OFE.

Według rankingu Komisji Nadzoru Finansowego PKO BP Bankowy OFE za okres od 31 marca 2016 roku do 29 marca 2019 roku osiągnął stopę zwrotu w wysokości 20,995%, wobec średniej ważonej stopy zwrotu dla wszystkich funduszy w wysokości 19,700%, zajmując 3. miejsce wśród działających na rynku funduszy emerytalnych.

²⁰ Źródło: Analizy Online

²¹ Źródło: www.knf.gov.pl

GRUPA KAPITAŁOWA PKO LEASING SA

W 2019 roku spółka PKO Leasing SA nabyła łącznie 100% akcji spółki Prime Car Management SA. W związku z tą transakcją Grupa PKO Leasing SA została rozszerzona o ww. spółkę oraz spółki przez nią kontrolowane, tj. Futura Leasing SA, Masterlease sp. z o.o. oraz MasterRent24 sp. z o.o.

W czerwcu br. nastąpiło również połączenie Qualia Development sp. z o.o. jako spółki przejmowanej i PKO Leasing SA jako spółki przejmującej.

Grupa PKO Leasing SA (tj. spółka PKO Leasing SA oraz jej spółki zależne) oferuje usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu i ubezpieczeń oraz świadczy usługi zarządzania flotą i wynajmu pojazdów.

Grupa PKO Leasing SA w I półroczu 2019 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 147,3 mln PLN. Wynik ten uwzględnia rozliczenie transakcji nabycia Prime Car Management SA (PCM) oraz wynik Grupy Prime Car Management SA (Grupa PCM) osiągnięty w czerwcu br. Wynik Grupy PKO Leasing SA w I półroczu 2018 roku wynosił 50,9 mln PLN.

Działalność leasingowa

W I półroczu 2019 roku spółki leasingowe Grupy PKO Leasing SA (bez spółek z Grupy PCM) sfinansowały środki trwałe o łącznej wartości 5,0 mld PLN, osiągając 14,1% dynamiki r/r. Na uwagę zasługuje wzrost finansowania w obszarze ruchomości w grupie pojazdów osobowych i ciężarowych do 3,5t (10,9% r/r) oraz maszyn i urządzeń (24,0% r/r).

W I półroczu 2019 roku spółki z Grupy PCM sfinansowały środki trwałe o łącznej wartości 0,3 mld PLN, w tym w czerwcu 0,06 mld PLN.

Na koniec czerwca 2019 roku wartość bilansowa należności od Klientów z tytułu finansowania środków trwałych (wymagalnych i niewymagalnych) oraz wartość bilansowa środków trwałych w leasingu operacyjnym Grupy PKO Leasing SA wyniosła łącznie 20,2 mld PLN, w tym spółek z Grupy PCM 1,8 mld PLN.

Zgodnie z danymi Związku Polskiego Leasingu Grupa PKO Leasing SA (dane bez Grupy PCM) posiada na 30 czerwca 2019 roku 13,0% udział w rynku leasingu pod względem wartości środków przekazanych Klientom²².

Działalność faktoringowa

W I półroczu 2019 roku wartość obrotów faktoringowych wyniosła 9,4 mld PLN. Na koniec czerwca 2019 roku liczba Klientów wynosiła 575 (535 Klientów na koniec 2018 roku).

Spółka PKO Faktoring SA na 30 czerwca 2019 roku zajmowała 7. miejsce (wg obrotu) wśród firm faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z udziałem w rynku w wysokości 7,1%.

GRUPA KAPITAŁOWA PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Grupę PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA tworzy PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz jej spółka zależna Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.

Grupa PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA w I półroczu 2019 roku wypracowała zysk netto w wysokości 10,9 mln PLN (zysk netto grupy w I półroczu 2018 rok wynosił 13,5 mln PLN). Spadek wyniku jest efektem jednorazowego „spisania” aktywa z tytułu podatku odroczonego na kwotę 8,5 mln PLN.

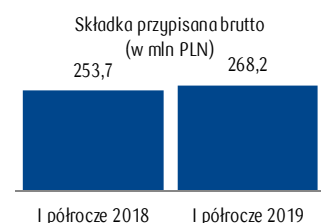
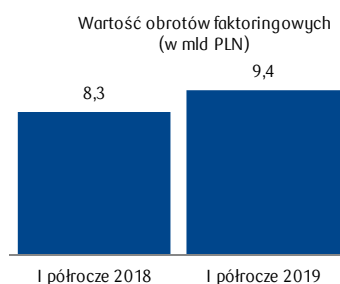
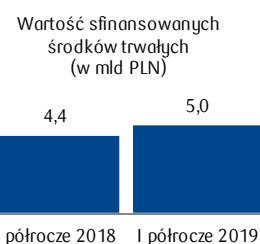
Przedmiotem działalności spółki PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu I ubezpieczeń – ubezpieczenia na życie.

PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oferuje szeroką paletę produktów ubezpieczeniowych. Spółka koncentruje się na ubezpieczaniu życia i zdrowia swoich Klientów, posiada w ofercie produkty samodzielne, jak również stanowiące uzupełnienie produktów bankowych oferowanych przez PKO Bank Polski SA.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w I półroczu 2019 roku wyniosła 268,2 mln PLN.

Spółka na koniec czerwca br. ubezpieczała 931 tys. osób (847 tys. osób na koniec 2018 roku).

Przedmiotem działalności spółki Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o. jest świadczenie usług pomocniczych.

²² Dane publikowane przez Związek Polskiego Leasingu począwszy od 2019 roku nie zawierają wyników poszczególnych firm leasingowych, a tym samym nie umożliwiają wskazania pozycji rynkowej poszczególnych firm.

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Spółka w I półroczu 2019 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 24,2 mln PLN (w analogicznym okresie 2018 roku zysk netto spółki wynosił 14,5 mln PLN). Wzrost wyniku finansowego jest efektem wzrostu skali działalności spółki, co odzwierciedla istotnie wyższa liczba Klientów posiadających polisy ubezpieczeniowe.

Przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA koncentruje się na ubezpieczaniu ryzyka utraty dochodu, następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby oraz ubezpieczaniu nieruchomości dla pożyczkobiorców i osób zaciągających kredyty hipoteczne. Spółka oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych skierowanych do Klientów Banku oraz innych podmiotów w Grupie Kapitałowej Banku.

W I półroczu 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego zezwoliła na zmianę rzeczowego zakresu działalności spółki poprzez jego rozszerzenie o działalność ubezpieczeniową w grupie 3 (casco pojazdów lądowych) i 10 (OC posiadaczy pojazdów mechanicznych łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika) działu II.

W I półroczu 2019 roku spółka wprowadziła do oferty Truck Assistance oraz Car Assistance dla Klientów Grupy PKO Leasing SA.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w I półroczu 2019 roku wyniosła 332,7 mln PLN.

Spółka na koniec czerwca br. ubezpieczała 908,5 tys. osób (804 tys. osób na koniec 2018 roku).

GRUPA KAPITAŁOWA KREDOBANK SA (DANE WG MSSF OBOWIĄZUJĄCYCH W GRUPIE PKO BANKU POLSKIEGO SA)

Grupę KREDOBANK SA tworzą KREDOBANK SA oraz jego spółka zależna Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.

KREDOBANK SA jest bankiem uniwersalnym, ukierunkowanym na obsługę Klientów detalicznych oraz firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Jednocześnie dąży do pozyskania Klientów korporacyjnych o wysokiej wiarygodności kredytowej.

Spółka oferuje usługi w zakresie między innymi: prowadzenia rachunków osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, gromadzenia depozytów, udzielania kredytów, poręczeń i gwarancji, leasingu, obrotu czekowego i wekslowego, operacji na rynku walutowym, a także operacji na rynku papierów wartościowych.

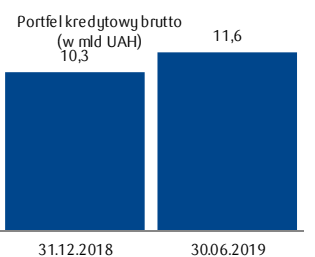
Przedmiotem działalności spółki Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o. jest obsługa prawna nabytych roszczeń pieniężnych z tytułu umów kredytowych.

W I półroczu 2019 roku Grupa KREDOBANK SA wypracowała zysk netto w wysokości 196 mln UAH (27,7 mln PLN). W I półroczu 2018 roku zysk netto grupy wynosił 255,8 mln UAH (33,9 mln PLN).

Portfel kredytowy Grupy KREDOBANK SA (brutto) w I półroczu 2019 roku zwiększył się o 1 247 mln UAH, tj. o 12,1% i wynosił 11 576 mln UAH (portfel kredytowy brutto wyrażony w PLN wynosił 1 652 mln PLN). Wzrost wartości portfela kredytowego w UAH jest głównie wynikiem sprzedaży nowych kredytów.

Depozyty terminowe Klientów Grupy KREDOBANK SA w I półroczu 2019 roku zwiększyły się o 529 mln UAH, tj. o 9,4% i wynosiły 6 151 mln UAH (depozyty terminowe wyrażone w PLN wynosiły 878 mln PLN). Wysokość depozytów w UAH jest efektem poziomu wiarygodności i rankingu KREDOBANK SA na rynku bankowym na Ukrainie.

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku sieć placówek KREDOBANK SA obejmowała Centralę we Lwowie oraz 84 oddziały w 22 z 24 obwodów Ukrainy. W I półroczu 2019 roku zmieniono lokalizację 1 oddziału oraz zamknięto 9 oddziałów.

PKO BP FINAT SP. Z O.O.

PKO BP Finat sp. z o.o. świadczy kompleksowe usługi firmom z sektora finansowego, m.in. w zakresie dostarczania rozwiązań technologicznych, usług agenta transferowego, księgowości funduszy i spółek oraz obsługi ubezpieczeń grupowych dedykowanych do produktów oferowanych przez PKO Bank Polski SA. Specjalizuje się również w outsourcingu kompetencyjnym specjalistów IT, zespołów projektowych oraz procesów informatycznych. Na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego spółka świadczy także usługi w charakterze krajowej instytucji płatniczej.

Spółka w I półroczu 2019 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 18,6 mln PLN (w analogicznym okresie 2018 roku zysk netto spółki wynosił 22,4 mln PLN). Spadek wyniku jest efektem m.in. stopniowo wygasającej usługi pośrednictwa w ubezpieczeniach grupowych.

W marcu 2019 roku spółka oraz Polski Fundusz Rozwoju SA podpisały umowę o stworzeniu Systemu Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK). System został uruchomiony przez spółkę 1 lipca br. W ramach tej współpracy PKO BP Finat sp. z o.o. będzie również utrzymywał i obsługiwał od strony operacyjnej całą ewidencję PPK.

OPERATOR CHMURY KRAJOWEJ SP. Z O.O.

Spółka została utworzona w listopadzie 2018 roku i zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 4 lutego 2019 roku. Celem jej działania jest świadczenie kompleksowych usług przechowywania i zdalnego przetwarzania danych.

I półrocze 2019 roku spółka zamknęła stratę netto w wysokości 9,3 mln PLN, co jest wynikiem wydatków związanych z dynamicznym rozwojem jej działalności (nakłady inwestycyjne oraz wzrost zatrudnienia).

W końcu marca 2019 roku spółka osiągnęła operacyjną zdolność do świadczenia usług chmurowych w oparciu o własną infrastrukturę i rozpoczęła obsługę pierwszego Klienta, którym jest PKO Bank Polski SA. Bank korzysta z usług w zakresie outsourcingu środowiska testowego w oparciu o model IaaS i PaaS (Infrastructure as a Service, infrastruktura serwerowa jako usługa oraz Platform as a Service, środowisko pracy jako usługa). W czerwcu br. pozyskała Klienta spoza Grupy PKO Banku Polskiego SA.

W procesie uruchamiania działalności nawiązana została współpraca z firmą Exatel SA i Krajową Izbą Rozliczeniową SA w zakresie wykorzystania bezpiecznych centrów danych na Mazowszu.

Pozyskani zostali także partnerzy mający wspierać Operatora Chmury Krajowej sp. z o.o. w obsłudze Klientów, w tym w zakresie transformacji cyfrowej klienta: DXC Technology Polska sp. z o.o., Asseco Data Systems SA i Accenture sp. z o.o. oraz w zakresie partnerstwa technologicznego: VMware Poland sp. z o.o. poprzez jej dystrybutora spółkę Comtegra SA, a także Oracle Polska sp. z o.o., Asseco Poland SA i Sygnity SA. Spółka zakupiła punkty wewnętrzne („credits”) firmy VMware, które w kolejnych okresach będą zamieniane na produkty (licencje) i usługi (wsparcie oraz możliwość korzystania z oprogramowania), a tym samym Klienci spółki będą mogli korzystać z takich rozwiązań jak: zapasowe centrum danych, dodatkowa moc obliczeniowa, platforma dedykowana użytkownikom aplikacji typu Cloud Native, wirtualne miejsca pracy czy zarządzanie bezpieczeństwem urządzeń i danych na urządzeniach mobilnych.

7.6 DZIAŁALNOŚĆ SPONSORSKA I CHARYTATYWNA

Działania sponsorskie
Działalność charytatywna Fundacji PKO Banku Polskiego

DZIAŁANIA SPONSORSKIE

Działania sponsorskie, realizowane przez PKO Bank Polski SA umacniają wizerunek Banku jako lidera rynku finansowego, instytucji zaangażowanej w rozwój kraju i społeczeństwa, odpowiedzialnej społecznie, innowacyjnej i godnej zaufania. Bank działa w zakresie sponsoringu w zgodzie z polskim charakterem spółki, uniwersalnym profilem działalności oraz oczekiwaniami interesariuszy – Klientów, inwestorów, pracowników Banku i opinii publicznej.

Bank prowadzi zarówno ogólnopolskie, jak i lokalne projekty sponsorskie i koncentruje się na następujących obszarach:

- kultura i sztuka – ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego, popularyzacja kultury wysokiej,
- nauka i edukacja – promocja nauk ścisłych, dbałość o edukację ekonomiczną młodych Polaków, wspieranie projektów edukacyjnych, które promują rozwiązania cyfrowe w dziedzinie finansów,
- sport – zachęcanie do aktywności, promowanie sportu masowego, w tym: biegów (często połączonych z akcjami charytatywnymi, które upamiętniają ważne wydarzenia z historii naszego kraju) oraz piłki nożnej – poprzez partnerstwo Banku z Ekstraklasą,
- biznes – wspieranie polskich przedsiębiorców, rozwijanie przedsiębiorczości i promowanie innowacyjności,
- wydarzenia istotne dla lokalnych społeczności – promowanie wizerunku Banku jako ważnego i aktywnego partnera środowisk biznesowych, samorządów i ośrodków kultury.

W każdym z tych obszarów Bank stara się dodatkowo wyróżniać oraz upowszechniać postawy i wartości patriotyczne.

KULTURA I SZTUKA

PKO Bank Polski SA współpracuje z instytucjami kultury o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. Wsparcie obejmuje konkretne wydarzenia lub sezon artystyczny danej instytucji, w cyklu rocznym lub kilkuletnim. Ośrodki kultury sponsorowane przez Bank odwiedzają widzowie w każdym wieku, co pozwala na komunikowanie roli Banku szerokiemu spektrum Klientów.

W pierwszej połowie 2019 roku PKO Bank Polski SA nadal wspierał wystawy, zorganizowane przez ważne instytucje kultury na cześć 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę: „Krzycząc: Polska! Niepodległa 1918”, w Muzeum Narodowym w Warszawie oraz „Niepodległość. Wokół myśli historycznej Józefa Piłsudskiego” w Muzeum Narodowym w Krakowie.

W ramach obchodów 100-lecia PKO Banku Polskiego SA, w Muzeum Narodowym w Warszawie została otwarta wystawa „Sztuka to wartość. Z Kolekcji sztuki PKO Banku Polskiego”, prezentująca wybór ponad 30 prac ze zbioru dzieł sztuki współczesnej, zgromadzonych przez Bank. Znalazły się wśród nich m.in. obrazy i rzeźby takich twórców jak Krzysztof Bednarski, Tomasz Ciecierski, Stefan Gierowski, Marek Chlanda, Łukasz Korolkiewicz, Zofia Kulik czy artyści niegdyś związani z formacją Gruppa. Ich prace zdobią na co dzień wnętrza siedziby Banku i nie są dostępne szerokiej publiczności.

W połowie roku miała miejsce trzecia odsłona ekspozycji „Karol Śliwka. Polskie Projekty Polscy Projektanci” (po wystawach w Gdyni i Kielcach). Jest to wyjątkowa wystawa, zorganizowana przez Muzeum Miasta Gdyni, która zdobyła nagrodę w prestiżowym konkursie „Wydarzenie Historyczne Roku 2018”. Wystawa prezentuje dorobek znakomitego polskiego projektanta, autora znaku graficznego PKO Banku Polskiego. Słynna „skarbonka” PKO pierwszy raz pojawiła się na plakacie pod koniec lat 60. XX w. promując hasło „Październik miesiącem oszczędzania” i jest dzisiaj jednym z najbardziej rozpoznawalnych w Polsce znaków, autorstwa słynnego grafika.

Ważnymi partnerami, w ramach sponsorskiego programu wspierania kultury, są dla Banku: Filharmonia Narodowa w Warszawie, Teatr Polski w Warszawie, Opera Nova w Bydgoszczy, Opera Krakowska, Warmińsko-Mazurska Filharmonia w Olsztynie, Filharmonia Łódzka, Filharmonia Śląska, Filharmonia Poznańska, Opera i Filharmonia Podlaska-Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku, Teatr Muzyczny w Poznaniu, AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy, Opera Krakowska, Gdyńska Szkoła Filmowa w Gdyni, Muzeum Kinematografii w Łodzi. Wymienione instytucje zrealizowały wiele ważnych dla polskiej kultury projektów artystycznych, na które Bank mógł zaprosić swoich Klientów.

NAUKA I EDUKACJA

Jako firma odpowiedzialna społecznie, Bank wspiera projekty związane z nauką i edukacją, promuje poszerzanie wiedzy i umiejętności, rozwój przedsiębiorczości oraz innowacyjności wśród dzieci i młodzieży. W pierwszym półroczu 2019 roku Bank kontynuował współpracę przy projekcie edukacyjnym „Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym” - jednej z najstarszych olimpiad przedmiotowych, organizowanej przez Uniwersytet Warszawski i Fundację EUROPEA, a także przy konkursie historycznym dla młodzieży gimnazjalnej „Patria Nostra”. W ramach współpracy z uczelniami wyższymi, Bank po raz kolejny wsparł drużyny informatyków z Uniwersytetów: Warszawskiego i Wrocławskiego, które wzięły udział w Finałach Akademickich Mistrzostw Świata w Programowaniu Zespołowym 2019 - najbardziej prestiżowym konkursie informatycznym na świecie. Bank kontynuował także współpracę w ramach projektu „Ekonomia na Bank”, realizowanego przez Uniwersytet Śląski w Katowicach. Jednym z elementów projektu był cykl warsztatów i wykładów, przeprowadzony przez ekspertów z Banku. Bank kontynuował również współpracę z Fundacją Lesława A. Pagi przy projekcie Akademia Liderów Rynku Kapitałowego, programu szkoleń i staży, poprzez który jego uczestnicy zdobywają praktyczną wiedzę i doświadczenie na rynku kapitałowym.

Ponadto, w ramach promowania matematyki wśród uczniów szkół podstawowych i średnich, Bank po raz kolejny zaangażował się w Warmińsko-Mazurskie Zawody Matematyczne, organizowane przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Bank uczestniczył w wydarzeniach z obszaru informatyki i programowania, m.in. takie jak: NOMAD (Niezależne Ogólnopolskie Mistrzostwa w Analizie Danych), Dzień Kariery Kobiety w IT, czy Warsaw Java Meetup.

PKO Bank Polski SA aktywnie wspiera przedsięwzięcia, które mają na celu promocję nowoczesnych technologii oraz młodych firm. Przykładem takiego działania jest sponsorowana od kilku lat konferencja Infoshare - jedna z największych konferencji technologicznych w Polsce, tworząca ekosystem, który łączy fintech z biznesem. W 2019 roku gościła ponad 6000 osób i ponad 300 startupów. W ramach konferencji Infoshare, Bank promował platformę rozwoju innowacji „Let's fintech with PKO Bank Polski”, prezentował dotychczasowe komercyjne wdrożenia startupów, podejmował rozmowy ze startupami uczestniczącymi w konferencji i angażował się w wyszukiwanie perspektywicznych rozwiązań technologicznych.

SPORT

PKO Bank Polski SA od lat angażuje się w ważne wydarzenia sportowe. W ramach programu „PKO Bank Polski Biegajmy razem” Bank zachęca Polaków do wspólnej aktywności fizycznej i wspiera kilkadziesiąt różnych imprez biegowych w całej Polsce. Na szczególną uwagę zasługują: Bieg Konstytucji 3 Maja, który wchodzi w skład Warszawskiej Triady Biegowej, PKO Białystok Półmaraton, PKO Bydgoski Festiwal Biegowy, PKO Nocny Wrocław Półmaraton, PKO Poznań Półmaraton, PKO Półmaraton Rzeszów oraz biegi z cyklu PKO Grand Prix Gdyni – Bieg Urodzinowy z PKO Bankiem Polskim, Bieg Europejski z PKO Bankiem Polskim, Bieg Świętojański z PKO Bankiem Polskim. Bank sponsorował również Bieg Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Jest to unikalne wydarzenie sportowo-historyczne, które odbywa się jednocześnie w 300 miastach Polski. W tym roku pobiegło w nim ponad 70 tys. osób. W ramach bankowego programu biegowego „Biegajmy razem”, na blisko 100 stadionach lekkoatletycznych w całej Polsce, odbywają się przez cały tydzień bezpłatne spotkania biegowe – BiegamBoLubię, których partnerem strategicznym jest PKO Bank Polski SA. Zajęcia są prowadzone przez profesjonalnych trenerów i są dostępne dla wszystkich, którzy chcą zadbać o dobrą formę i samopoczucie.

Poza imprezami biegowymi Bank wsparł również inne prestiżowe imprezy sportowe, takie jak Cavaliada - cykl Międzynarodowych Zawodów w Skokach przez Przeszkody oraz Dni Morza Sail Szczecin 2019.

Od lipca 2018 roku PKO Bank Polski SA jest Głównym Partnerem Ekstraklasy - najwyższej klasy polskich rozgrywek ligowych w piłce nożnej mężczyzn. W ramach współpracy podjęte zostały liczne inicjatywy, m.in. dedykowane kanały w social media, współpraca z programem telewizyjnym pn. „Magazyn GOL”, zorganizowana została dziecięca eskorta przed rozpoczęciem meczów oraz liczne konkursy, w których do wygrania były dwuosobowe zaproszenia na każdy z meczy. Bank, poprzez zaangażowanie w długofalową współpracę z Ekstraklasą, chce proaktywnie działać na rzecz rozwoju ligi i młodych piłkarskich talentów w Polsce. Jednym z działań, które wspierają ten cel jest wybór Młodzieżowca Miesiąca PKO Banku Polskiego, czyli najlepszego polskiego piłkarza w danym miesiącu poniżej 21 roku życia. Na początku roku udostępniono Oficjalne Karty Ekstraklasy - wizerunki ekstraklasowych kart płatniczych z poszczególnymi klubami piłkarskimi – jedyny taki produkt na rynku, świetnie przyjęty przez Klientów i media. Karty zapewniają szereg korzyści dla kibiców, m.in. ich posiadacze mogą wygrać zaproszenia na mecze swoich ulubionych drużyn, w tym na specjalną Kanapę Kibica umieszczoną w pobliżu bocznej linii boiska. W rozpoczynającym się sezonie pojawi się ona na wszystkich stadionach Ekstraklasy.

BIZNES

PKO Bank Polski SA aktywnie uczestniczył w organizacji kongresów i konferencji o charakterze gospodarczym i finansowym, które tworzą przestrzeń do dyskusji, rozmów i tworzenia planów na rzecz rozwoju gospodarczego kraju. Do najważniejszych wydarzeń tego typu należały: Europejski Kongres Finansowy w Sopocie, WallStreet 23, Konferencja Izby Domów Maklerskich, Kongres Polska Chemia, Gdyniński Biznes Plan, Konferencja „Miasta w Internecie”, Kongres Firm Rodzinnych czy Światowy Dzień Mleka. Bank wziął także aktywny udział w II edycji Forum Wizja Rozwoju.

Bank współpracuje z licznymi izbami przemysłowo-handlowymi, które działają na rzecz swoich członków, poprzez podejmowanie inicjatyw gospodarczych, organizowanie spotkań i konferencji wzbogacających wiedzę i umiejętności przedsiębiorców. PKO Bank Polski SA współpracuje m.in. z: Bytomską Izbą Przemysłowo-Handlową, Raciborską Izbą Gospodarczą, Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Izbą Gospodarczą w Wodzisławiu Śląskim, Północną Izbą Gospodarczą, czy Izbą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku. Od kilku lat Bank współpracuje także z Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową (AHK), która reprezentuje interesy około 1000 firm członkowskich i działa na rzecz rozwoju polsko-niemieckich stosunków gospodarczych oraz ze Skandynawsko-Polską Izbą Gospodarczą (SPCC), która zrzesza ponad 400 członków i umożliwia nawiązywanie kontaktów z prężnymi firmami skandynawskimi.

Wsparcie Banku pozyskały także wydarzenia o mniejszej skali, skierowane do przedsiębiorców i samorządów, istotne dla lokalnych społeczności. Należały do nich m.in. dożynki regionalne, obchody dni miast, festyny, spotkania z przedsiębiorcami oraz ważne wydarzenia regionalne związane z dziedzinami, które wspiera Bank.

DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA FUNDACJI PKO BANKU POLSKIEGO SA

CELE FUNDACJI

Celem Fundacji PKO Banku Polskiego jest pogłębianie relacji z Klientami Banku, rozumiane jako współfinansowanie projektów, nastawionych na budowanie solidarności społecznej oraz wzmacnianie emocjonalnej więzi wszystkich interesariuszy z marką Banku. Pomnażanie dobra sprzyja także budowaniu wizerunku pracodawcy. Fundacja dostrzega wspólne dobro w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego; uczestniczy w przedsięwzięciach, często inicjowanych przez pracowników Banku – wolontariuszy. Fundacja wspiera merytorycznie i finansowo, istotne dla rozwoju Polski projekty różnych środowisk i społeczności.

DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI

Głównym źródłem finansowania zadań Fundacji są dotacje od Banku, przekazywane zgodnie z Planem Finansowym Fundacji. Dodatkowe środki pieniężne z przeznaczeniem na cele dobroczynne, przekazywane na podstawie odrębnych umów, pochodzą z zysku wygenerowanego podczas obrotu bezgotówkowego dokonywanego przez Klientów Inteligo powiązanego z kartą typu affinity „Dobro procentuje” (od 2013). PKO Bank Polski SA dzieli się zyskiem z każdej transakcji bezgotówkowej dokonanej przy użyciu karty charytatywnej.

W ciągu 8 lat od momentu uruchomienia działalności, Fundacja przeznaczyła ponad 100 mln PLN na działania społeczne. Dotowane inicjatywy wpisują się w 7 obszarów programowych: EDUKACJA, TRADYCJA, NADZIEJA, ZDROWIE, KULTURA, EKOLOGIA, SPORT.

Od początku 2019 roku na realizację 32 projektów strategicznych Fundacja przekazała ponad 5,1 mln PLN. Wśród nich są 3 strategiczne projekty własne: Busola na start, Integracyjne Spotkania Mikołajkowe (prace przygotowawcze) oraz Bankowa Akcja Honorowego Krwiodawstwa, której wieloletnia działalność została wyróżniona w najnowszej edycji publikacji Forum Odpowiedzialnego Biznesu wśród projektów w kategorii „zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej”. Fundacja dokłada starań, aby projekty strategiczne ewaluowały i docierały do jak największego grona beneficjentów.

Na poziomie lokalnym, w pierwszej połowie 2019 roku Fundacja wsparła 135 projektów, przekazując blisko 1,4 mln PLN. Na pomoc osobom indywidualnym, zarówno dzieciom, jak i dorosłym Fundacja przeznaczyła ponad 1,2 mln PLN (liczba indywidualnych beneficjentów wyniosła 108). 50 osób otrzymało pomoc indywidualną w ramach Charytatywnych Akcji Biegowych.

Fundacja rozpoczęła również realizację projektu **Pomoc na start**. Projekt realizowany jest ze środków finansowych wygenerowanych w czasie akcji charytatywnej Banku „Pomaganie przez zbliżanie”, w której uczestniczyli Klienci Banku, korzystający z aplikacji IKO. Celem udzielanej pomocy jest wsparcie procesu usamodzielniania i wyrównania szans społecznych pełnoletnich wychowanków domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych i pieczy zastępczej. W projekcie bierze udział 52 wolontariuszy (pracowników Banku) z całej Polski. W rezultacie podjętych działań do Fundacji wpłynęło 257 wniosków, spośród których 128 zostało rozpatrzonych pozytywnie na łączną kwotę 500 tys. PLN. Pomoc w ramach podjętych decyzji została tak ukierunkowana, aby zabezpieczyć podstawowe potrzeby w procesie usamodzielniania (głównie kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe oraz wyposażenie w niezbędne do funkcjonowania artykuły gospodarstwa domowego).

Ponadto Fundacja pośredniczy w procesie przekazywania darowizn rzeczowych w postaci sprzętu informatycznego oraz mebli wycofywanych z użytku z oddziałów Banku.

7.7 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRYZNANE GRUPIE PKO BANKU POLSKIEGO SA

W I półroczu 2019 roku Grupie PKO Banku Polskiego SA przyznano liczne nagrody i wyróżnienia, z których najważniejsze to:

DYNAMICZNY ROZWÓJ I DOSKONAŁE WYNIKI FINANSOWE

NAJBARDZIEJ WIARYGODNY W POLSKIEJ GOSPODARCE

PKO Bank Polski SA był bezkonkurencyjny w konkursie „Najbardziej wiarygodni w polskiej gospodarce” organizowanym przez agencję informacyjną ISBNews. Zdobył dwie nagrody w kategoriach „Najbardziej Wiarygodna Spółka” oraz „Najbardziej Wiarygodna Instytucja Finansowa”. Kapituła doceniła Bank za rekordowe wyniki finansowe, rozwój biznesu, wdrożenia zaawansowanych technologicznie rozwiązań oraz bezpieczeństwo.

Celem konkursu jest wyróżnienie przedsiębiorców i firm współtworzących sukces gospodarczy kraju – aktywnych, rzetelnych, zaufanych partnerów w biznesie i solidnych pracodawców.

NAJLEPSZY BANK 2019

W 27. edycji konkursu „Gazety Bankowej” - Najlepszy Bank 2019, PKO Bank Polski SA zdobył nagrodę główną w kategorii duży bank komercyjny. Lider polskiego sektora bankowego został doceniony za wypracowane wyniki, dynamikę wzrostu, strukturę portfela i efektywność.

Konkurs organizowany jest przy wsparciu firmy doradczej BDO.

LIDER NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

THE HEART CORPORATE INNOVATION AWARDS 2018!

W konkursie The Heart Corporate Innovation Awards 2018! PKO Bank Polski SA zdobył aż dwie nagrody. W kategorii „Transformation Team” kapituła doceniła spójny z ideą cyfryzacji bankowy Nowy Model Pracy – NOW!, a w kategorii „Collaboration of the Year” – współpracę ze startupem Coinfirm, w efekcie której Bank zastosował – na największą skalę w Europie w bankowości – technologię blockchain.

The Heart Corporate Innovation Awards jest konkursem dla przedsiębiorstw, które wprowadzają innowacje, budują nowe przedsięwzięcia i współpracują z ekosystemem startupów.

LIDER 2018

PKO Bank Polski SA zdobył pierwsze miejsce w konkursie technologicznym Lider 2018, w kategorii bankowość. Został nagrodzony za platformę blockchain - rozwiązanie pozwalające na zdalną weryfikację autentyczności dokumentów bankowych. Technologię tę PKO Bank Polski SA udostępnił ponad 5 milionom Klientów i pod względem skali jest to największe wdrożenie w europejskiej bankowości.

Celem konkursu, organizowanego przez „Gazetę Bankową”, jest nagrodzenie firm i instytucji z najdynamiczniej rozwijających się sektorów polskiej gospodarki, które wyróżniają się szczególnymi osiągnięciami w obszarze nowoczesnych oraz innowacyjnych technologii.

ZŁOTY BANKIER

W 10. edycji rankingu Złoty Bankier PKO Bank Polski SA zdobył dwie nagrody. W kategorii innowacja fin-tech za największe w europejskiej bankowości wdrożenie blockchain oraz w kategorii spot reklamowy. Doceniony został również w kategorii karta kredytowa.

Złoty Bankier jest największym w kraju konkursem, w którym banki nagradzane są m.in. za jakość obsługi, innowacyjność produktów, społeczne zaangażowanie, komunikację reklamową i w mediach społecznościowych. Jego organizatorami są Bankier.pl, „Puls Biznesu”, Kantar TNS i Obserwatorium.biz.

FINTECH & INSURTECH AWARDS

PKO Bank Polski SA został podwójnym laureatem w konkursie FinTech & InsurTech Awards. Doceniono go za wdrożenie kolejnych innowacyjnych rozwiązań. W kategorii StartUp Award, PKO Bank Polski SA wspólnie ze startupem TuPrawnik został nagrodzony za cyfrowe narzędzie usług dodatkowych, dostępne z poziomu serwisu iPKO dla klientów MŚP - e-Prawnik. W kategorii FinTech Award, wspólnie ze startupem Quantum CX - za technologię umożliwiającą rozpoznawanie emocji w formie uśmiechu.

Konkurs FinTech & InsurTech Awards jest inicjatywą spółki MMC Polska. Jego celem jest popularyzacja technologicznych rozwiązań, wpływających na innowacyjność branży finansowej oraz ubezpieczeniowej.

NAJLEPSZE PRODUKTY I USŁUGI

IKO NAJLEPSZĄ APLIKACJĄ NA ŚWIECIE

Aplikacja mobilna IKO ponownie zwyciężyła w prestiżowym rankingu aplikacji bankowych brytyjskiego miesięcznika finansowego „Retail Banker International”. Autorska aplikacja PKO Banku Polskiego SA została w tym rankingu wybrana jako jedna z najlepszych aplikacji bankowości, jak JP Morgan Chase, Barclays czy Bank of America. IKO, po raz drugi, okazało się najlepiej ocenianą przez Klientów aplikacją na świecie. W dwóch największych sklepach z aplikacjami, Klienci wystawili IKO już ponad 300 tysięcy ocen, których średnia wynosi 4,8 na 5 możliwych gwiazdek.

THE BEST ONLINE BANKING

W zestawieniu The Best Online Banking for Entrepreneurs 2019 PKO Bank Polski SA zdobył drugą nagrodę za rozwiązania w serwisie iPKO, a w zestawieniu The Best Online Banking for Companies 2019 - trzecią za iPKO Biznes. Doceniono rozwiązania serwisu bankowości elektronicznej iPKO, zwracając uwagę na moduł: Asystenta Firmowego, e-Sklep, e-Prawnik, czy e-Księgowość.

Organizatorem rankingu The Best Online Banking 2019 jest SME Banking Club. To nowa inicjatywa, w której przeanalizowano rozwiązania bankowości elektronicznej ważne dla segmentu firm i przedsiębiorstw oferowane przez 25 banków z regionu CEE.

SILNA MARKA

SUPERBRANDS 2019

W XIII edycji konkursu Superbrands Polska, PKO Bank Polski SA zdobył tytuł Superbrands 2019. Otrzymane wyróżnienie jest potwierdzeniem siły marki, zaufania, atrakcyjnego wizerunku i wysokiej jakości.

Tytuł przyznawany jest na podstawie wyników głosowania Rady Ekspertów oraz badania Indeksu Siły Marki, realizowanego przez instytut badawczy ARC Rynek i Opinia.

WYRÓŻNIONE DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU (CSR)

PKO BANK POLSKI SA ETYCZNĄ FIRMĄ 2018 ROKU

Za praktyki dotyczące uczciwego i przejrzystego prowadzenia biznesu z poszanowaniem norm etycznych oraz systemowe podejście do wzmacniania kultury organizacyjnej zgodnej z zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu, PKO Bank Polski SA został nagrodzony w piątej edycji konkursu Etyczna Firma. Jego celem jest promocja firm, które w sposób systemowy prowadzą działania na rzecz budowy i wzmacniania kultury organizacyjnej opartej na etyce.

Konkurs organizuje „Puls Biznesu” przy merytorycznym wsparciu firmy PwC.

LISTEK CSR

W 8. edycji rankingu „Listki CSR Polityki” PKO Bank Polski SA otrzymał Biały Listek. Został doceniony za odpowiedzialne prowadzenie biznesu i zaangażowanie społeczne, m.in. ładu korporacyjnego, inicjatyw realizowanych wobec Klientów i pracowników, uczciwości biznesowej i zaangażowania społecznego.

Ranking przygotowujemy w współpracy z firmą doradcą Deloitte oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Listki przyznawane są odpowiedzialnym i zaangażowanym społecznie firmom.

DOBROCYŃCA ROKU

Fundacja PKO Banku Polskiego zwyciężyła w XXII edycji konkursu Dobroczynca Roku w kategorii „Fundacja korporacyjna”. Kapituła doceniła jej współpracę ze Stowarzyszeniem Pomocy Niepełnosprawnym Kierowcom SPiNKa.

Konkurs organizuje Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce. Promuje on dobre praktyki wielkich korporacji oraz działania dobroczynne małych firm i fundacji.

WZOROWA KOMUNIKACJA Z RYNKIEM

PKO BANK POLSKI SA DOCENIONY PRZEZ INWESTORÓW INDYWIDUALNYCH

W badaniu relacji inwestorskich w spółkach z WIG30 PKO Bank Polski SA został doceniony przez inwestorów indywidualnych. Zajął drugie miejsce w zestawieniu przygotowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet” i Izbę Domów Maklerskich. PKO Bank Polski SA buduje relacje z inwestorami w oparciu o przejrzystość, otwartość i dialog. Dzięki temu jest postrzegany jako wiarygodny i przewidywalny partner, a jego wyniki finansowe oraz strategia biznesowa są pozytywnie odbierane.

TRANSPARENTNA SPÓŁKA ROKU

W trzeciej edycji rankingu jakości komunikacji spółek publicznych z rynkiem, PKO Bank Polski SA zdobył tytuł „Transparentna Spółka Roku 2018 z indeksu WIG20”. Został wysoko oceniony w obszarach sprawozdawczość finansowa i raportowanie, relacje inwestorskie oraz zasady ładu korporacyjnego.

Ranking przygotowujący jest przez Instytut Rachunkowości i Podatków oraz Gazetę Giełdy „Parkiet”. Jego celem jest podniesienie jakości komunikacji spółek z rynkiem i promocja przejrzystego prowadzenia biznesu.

ZŁOTY BANKIER

W 10. edycji rankingu Złoty Bankier PKO Bank Polski SA zdobył dwie nagrody. W kategorii spot reklamowy za film pt. „100 lat śmiałych decyzji PKO Banku Polskiego”, podkreślający skalę zmian, jakie w ciągu wieku zaszły w Banku i wokół niego oraz w kategorii innowacja fin-tech. Doceniony został też w kategorii karta kredytowa.

Złoty Bankier jest największym w kraju konkursem, w którym banki nagradzane są m.in. za jakość obsługi, innowacyjność produktów, społeczne zaangażowanie, komunikację reklamową i w mediach społecznościowych. Jego organizatorami są Bankier.pl, „Puls Biznesu”, Kantar TNS i Obserwatorium.biz.

NAJLEPSI SPECJALIŚCI NA RYNKU

SUPER WEKTOR DLA ZBIGNIEWA JAGIEŁŁY, PREZESA ZARZĄDU PKO BANKU POLSKIEGO SA

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA został laureatem nagrody Super Wektor 2018, przyznawanej przez Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Doceniono go za zbudowanie sprawnej i elastycznej organizacji zorientowanej na realizację ambitnych celów, gotowej konkurować z największymi międzynarodowymi rywalami oraz za stworzenie wyróżniającego się zespołu współpracowników.

Super Wektor przyznawany jest za wybitne osiągnięcia, a płynące z nich korzyści sprzyjają rozwojowi polskiej przedsiębiorczości, gospodarce i całemu państwu.

BYKI I NIEDŹWIEDZIE

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA – za dokonania w branży finansowej, sukcesy zarządzanego przez niego Banku oraz wkład w rozwój rynku kapitałowego – został wyróżniony nagrodą specjalną Byki i Niedźwiedzie w 25. edycji konkursu organizowanego przez Gazetę Giełdy „Parkiet”.

WIZJONER FINANSÓW

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA otrzymał nagrodę w kategorii Wizjoner Finansów w konkursie „Liderów Świata Bankowości i Ubezpieczeń”. Doceniono go za realizację ambitnej idei przemiany branży bankowej, kreowanie innowacji, które służą sektorowi, krajowej gospodarce, przedsiębiorczości oraz społeczeństwu.

Konkurs jest inicjatywą spółki MMC Polska. Jego celem jest nagradzanie przedsiębiorców wyróżniających się autorytetem, odważnymi decyzjami, zaangażowaniem i efektywnym zarządzaniem.

AMBASADOR GOSPODARKI ELEKTRONICZNEJ

Kapituła Nagród XIV Kongresu Gospodarki Elektronicznej przyznała Szymonowi Wałachowi, dyrektorowi Pionu Strategii i Transformacji Cyfrowej w PKO Banku Polskim SA tytuł Ambasadora Gospodarki Elektronicznej. Doceniono go za zaangażowanie w proces cyfrowej transformacji banku. Szymon Wałach wraz z zespołem, stawia na ciągły rozwój i doskonalenie technologiczne i promuje te wartości w całej organizacji.

Tytuł Ambasadora Gospodarki Elektronicznej przyznawany jest za aktywność w promowaniu, upowszechnianiu technologii informatycznych i edukacji w ich wykorzystywaniu we współczesnej gospodarce.

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ DOM MAKLERSKI I SPÓŁKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

BYKI I NIEDŹWIEDZIE

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA otrzymał statuetkę Byka i Niedźwiedzia dla najlepszego domu maklerskiego. O zwycięstwie zdecydowały m.in. liczba oraz wartość transakcji IPO i SPO na rynku kapitałowym oraz bogata oferta usług dla wszystkich grup Klientów.

Celem konkursu jest uhonorowanie instytucji i profesjonalistów, którzy przyczyniają się

**DOM MAKLERSKI PKO
BANKU POLSKIEGO SA
BROKEREM ROKU 2018**

do rozwoju, upowszechniania i poszerzania rynku kapitałowego.

GPW w Warszawie uhonorowała Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA dwiema nagrodami. Otrzymał nagrodę główną - Broker Roku 2018 za największe zaangażowanie na rynkach GPW, najwyższy udział w obrotach akcjami na Głównym Rynku lokalnego brokera w transakcjach sesyjnych i pakietowych, najwyższą wartość obrotów obligacjami nieskarbowymi i skarbowymi w ramach Catalyst oraz za wspomaganie płynności na największej liczbie klas aktywów notowanych na GPW. Nagrodzony został również za najwyższy udział w obrotach obligacjami na rynku Catalyst.

**NAJLEPSI ANALITYCY
GIEŁDOWI**

Zespół Domu Maklerskiego PKO Banku Polskiego SA był bezkonkurencyjny w siedemnastej edycji rankingu analityków giełdowych opracowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet”. Drugi rok z rzędu zajął pierwsze miejsce w rankingu. Triumfowali także nasi eksperci od analiz i rekomendacji giełdowych dla poszczególnych branż, trafiając na podium w 9 z 13 kategorii. Wyboru dokonali specjaliści eksperci z TFI oraz OFE z 35 instytucji finansowych.

**„ALFY 2018” DLA PKO TFI
SA I JEGO FUNDUSZY**

W szóstej edycji konkursu nagrody „Alfa” zdobyły: subfundusz PKO Obligacji Skarbowych w kategorii „najlepiej sprzedający się fundusz 2018 roku” oraz subfundusz PKO Akcji Plus w kategorii „najlepszy fundusz akcji polskich 2018 roku”. Jednocześnie wyróżnienia otrzymały: PKO TFI SA w kategorii „najlepsze TFI w 2018 roku” oraz subfundusze: PKO Stabilnego Wzrostu, PKO Akcji Małych i Średnich Spółek i PKO Zrównoważony w analogicznych, jak nazwy funduszy, kategoriach.

Nagrody Alfa przyznawane są przez firmę Analizy Online. Mają na celu wyróżnienie tych produktów, które na tle grupy porównawczej dostarczają Klientom ponadprzeciętne stopy zwrotu skorygowane o poziom ponoszonego ryzyka.

**PKO LEASING SA MARKĄ
GODNĄ ZAUFANIA 2019**

W badaniu Marka Godna Zaufania 2019, przeprowadzonym przez wydawcę miesięcznika „My Company Polska”, PKO Leasing SA został laureatem w kategorii Firma Leasingowa i zdobył tytuł „Marki Godnej Zaufania”.

Nagrodę przyznawano w oparciu o niezależne badanie opinii czytelników magazynu – przedsiębiorców, specjalistów i kadr zarządzających firmami. Celem badania było określenie poziomu zaufania polskich przedsiębiorców do marek, produktów i usług skierowanych do biznesu. W każdej kategorii można było wskazać tylko jedną markę. Odpowiedzi respondentów w pełni bazowały na ich osobistej wiedzy i doświadczeniu.

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

8.1 ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z kluczowych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim SA, jak i w pozostałych podmiotach Grupy PKO Banku Polskiego SA. System zarządzania ryzykiem ma na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem Grupy PKO Banku Polskiego SA jest zapewnienie odpowiedniego zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Grupa PKO Banku Polskiego SA zarządza ryzykiem przez identyfikację, pomiar i ocenę, kontrolę, prognozowanie i monitorowanie ryzyka, raportowanie oraz działania zarządcze.

System zarządzania ryzykiem obejmuje:

- strukturę organizacyjną, podział zadań i odpowiedzialności,
- system regulacji wewnętrznych,
- narzędzia, w tym bazy informacyjne.

Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na działalność biznesową Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia. Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, przeprowadza się ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk. W Grupie Kapitałowej Banku za istotne uznane są wszystkie ryzyka określone jako istotne w Banku. Za istotne w Banku

uznane są: ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych, ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko modeli, ryzyko zmian makroekonomicznych, a za podlegające monitorowaniu: ryzyko kapitałowe, ryzyko koncentracji, ryzyko instrumentów pochodnych, ryzyko utraty reputacji, ryzyko braku zgodności i postępowania oraz ryzyko nadmiernej dźwigni. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku mogą uznać za istotne w tych podmiotach także inne rodzaje ryzyka niż wymienione powyżej z uwzględnieniem specyfiki i skali swojej działalności oraz rynku, na którym podmiot prowadzi działalność.

Proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację Strategii Banku, w szczególności w zakresie przestrzegania poziomu tolerancji na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z systemami planistycznymi i kontrolingowymi.

Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku jest dostosowana do wielkości i profilu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem realizuje się na trzech niezależnych, wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- pierwszy poziom tworzą struktury organizacyjne, które zarządzają produktem, realizują sprzedaż produktów i obsługę Klientów oraz inne struktury, które realizują zadania operacyjne generujące ryzyko,
- drugi poziom obejmuje działalność jednostki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości – zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne, które działają na podstawie przepisów wewnętrznych Banku. Celem tych struktur jest zapewnienie, żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie zaprojektowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności,
- trzeci poziom stanowi działalność jednostki audytu wewnętrznego, która realizuje niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej. Audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu.

Zarząd, w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank. Podejmuje najważniejsze decyzje, które mają wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku, które dotyczą zarządzania ryzykiem. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety: Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Kredytowy Banku, Komitet Ryzyka Operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej Banku oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, Komitet Audytu Rady Nadzorczej, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Zasady i sposób oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku tworzą i aktualizują przepisy wewnętrzne, które dotyczą zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji formułowanych przez Bank oraz z uwzględnieniem postanowień Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA i Grupie Kapitałowej Banku.

Poniżej prezentowany jest opis zasad zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka.

8.2 RYZYKO KREDYTOWE, W TYM RYZYKO WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH

DEFINICJA	Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się Klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wiarygodności Grupy Kapitałowej Banku w wyniku pogorszenia się zdolności Klienta do obsługi zobowiązań.
CEL ZARZĄDZANIA	Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.
IDENTYFIKACJA RYZYKA	Identyfikacja ryzyka kredytowego polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł oraz

czynników ryzyka kredytowego, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności kredytowej Grupy Kapitałowej Banku.

W ramach identyfikacji ryzyka kredytowego określa się ryzyka istotne w działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz szacuje się potencjalny wpływ tych ryzyk na działalność Grupy Kapitałowej Banku.

Identyfikacja ryzyka kredytowego odnosi się do:

- istniejących produktów kredytowych oferowanych Klientom Grupy Kapitałowej Banku, procesów realizacji tych produktów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i baz danych,
- projektowanych produktów kredytowych dla Klientów, przepisów wewnętrznych oraz narzędzi informatycznych i baz danych.

Grupa Kapitałowa Banku w sposób szczególny analizuje portfel walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Walutowe kredyty hipoteczne są cyklicznie monitorowane, regularnie raportowany jest profil ryzyka portfela hipotecznego z uwzględnieniem podziału na LTV, DTI, generacje udzielenia i kwotę udzielonego kredytu.

Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego następuje na poziomie Klienta, pojedynczej transakcji kredytowej i na poziomie portfeli kredytowych Grupy Kapitałowej Banku, z wykorzystaniem metod scoringowych lub ratingowych, które zapewniają jednolitą i obiektywną ocenę wiarygodności Klienta w procesie oceny zdolności kredytowej.

W ramach pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego na poziomie portfeli kredytowych przeprowadza się testy warunków skrajnych ryzyka, z uwzględnieniem m.in. zmiany kursów walut.

Pomiar, szacowanie i ocena portfelowego ryzyka kredytowego obejmuje cykliczną ocenę tego ryzyka przy uwzględnieniu całości ekspozycji kredytowych Klientów, a także różnych przekrojów portfela, takich jak grupy Klientów lub grupy produktów kredytowych.

W celu określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych Grupa Kapitałowa Banku wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (probability of default PD),
- stratę z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- współczynnik konwersji kredytowej (CCF),
- oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- udział i strukturę ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- wskaźnik pokrycia odpisami kredytów z utratą wartości (Coverage Ratio),
- koszt ryzyka kredytowego,
- testy warunków skrajnych.

Grupa Kapitałowa Banku przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych, które dotyczą wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku, a wyniki prezentuje w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań, które ograniczą negatywne skutki wpływu niekorzystnych wydarzeń rynkowych na wynik Grupy Kapitałowej Banku.

Kontrola ryzyka kredytowego polega na określeniu narzędzi do diagnozowania poziomu ryzyka kredytowego, stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego do ograniczania poziomu tego ryzyka oraz przestrzeganiu mechanizmów kontrolnych, w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno w procesach kredytowych, jak i na poziomie portfelowym.

Do zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej Banku stosuje w szczególności:

- strategiczne limity tolerancji na ryzyko kredytowe,
- wewnętrzne limity na ryzyko kredytowe:
 - portfelowe limity na ryzyko kredytowe,
 - limity branżowe,
 - limity kompetencyjne,
- wartości progowe, które warunkują udostępnienie finansowania Klientom indywidualnym i instytucjonalnym,
- minimalne warunki transakcji kredytowej lub kowenanty ryzyka kredytowego określone w zależności od poziomu ryzyka związanego z finansowaniem Klienta w określonej formie.

POMIAR, SZACOWANIE I OCENA RYZYKA

KONTROLA

PROGNOZOWANIE

Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego polega na sporządzaniu prognoz poziomu

I MONITOROWANIE

ryzyka kredytowego oraz monitorowaniu odchyśleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzania testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka są weryfikowane wstecz (ang. *backtesting*).

Monitorowanie ryzyka kredytowego odbywa się na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określają w szczególności przepisy wewnętrzne Grupy Kapitałowej Banku, które dotyczą:

- zasad oceny ryzyka kredytowego Banku związanego z finansowaniem Klientów,
- sposobów i metodyk oceny Klientów,
- identyfikacji grup podmiotów powiązanych,
- oceny zabezpieczeń oraz kontroli inwestycji,
- tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- Systemu Wczesnego Ostrzegania,
- czynności operacyjnych w procesie kredytowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfelowym polega na:

- nadzorowaniu poziomu portfelowego ryzyka kredytowego na podstawie przyjętych narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego z uwzględnieniem zidentyfikowanych źródeł ryzyka kredytowego oraz analizy skutków i działań podjętych w ramach zarządzania systemowego,
- rekomendowaniu działań zaradczych w przypadku stwierdzenia podwyższonego poziomu ryzyka kredytowego.

Grupa Kapitałowa Banku w sposób szczególny analizuje i monitoruje portfel walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych. Grupa Kapitałowa Banku na bieżąco monitoruje jakość tego portfela i analizuje ryzyko pogorszenia jego jakości. Obecnie jakość portfela pozostaje na akceptowalnym poziomie. Bank uwzględnia ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych w zarządzaniu adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

RAPORTOWANIE

Raportowanie o ryzyku kredytowym obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego (w tym portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych). Odbiorcami raportów są przede wszystkim: Komitet Ryzyka (KR), Komitet Kredytowy Banku (KKB), Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej (KRRN), Rada Nadzorcza.

W Grupie Kapitałowej Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty ryzyka kredytowego. Poza informacją dla Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (m.in. Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA, Grupa PKO Leasing SA, PKO Bank Hipoteczny SA).

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE

Celem działań zarządczych jest kształtowanie i optymalizacja systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz poziomu ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Działania zarządcze w zarządzaniu ryzykiem kredytowym obejmują w szczególności:

- wydawanie przepisów wewnętrznych, które regulują system zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku i Grupie Kapitałowej Banku,
- wydawanie zaleceń, wytycznych postępowania, wyjaśnień i interpretacji przepisów wewnętrznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- podejmowanie decyzji, które dotyczą akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego, w tym w szczególności decyzji kredytowych,
- opracowywanie i udoskonalanie narzędzi oraz mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego, które umożliwiają utrzymanie poziomu ryzyka kredytowego w granicach akceptowanych przez Bank i Grupę Kapitałową Banku,
- opracowywanie i monitorowanie funkcjonowania mechanizmów kontrolnych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- opracowywanie i udoskonalanie metod i modeli oceny ryzyka kredytowego,
- rozwijanie i doskonalenie narzędzi informatycznych wykorzystywanych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- planowanie działań oraz wydawanie rekomendacji i zaleceń.

**STOSOWANIE TECHNIK
OGRANICZENIA RYZYKA
KREDYTOWEGO –
ZABEZPIECZENIA**

Szczególną rolę w ustaleniu warunków transakcji kredytowej stanowi polityka zabezpieczeń. Prowadzona przez Grupę Kapitałową Banku polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa Banku, w tym przede wszystkim ustanowienie najbardziej płynnych zabezpieczeń. Zabezpieczenie może zostać uznane za płynne, jeśli możliwe jest jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny i w czasie, który nie naraża Banku na zmianę wartości zabezpieczenia ze względu na właściwą danemu zabezpieczeniu fluktuację cen.

Grupa Kapitałowa Banku dąży do dywersyfikacji zabezpieczeń w zakresie form, jak i przedmiotów zabezpieczenia. Ustanawianie określonych form zabezpieczeń uzależnione jest od poziomu ryzyka Klienta lub poziomu ryzyka transakcji.

Grupa Kapitałowa Banku ocenia zabezpieczenia pod kątem faktycznej możliwości ich wykorzystania jako ewentualne źródło dochodzenia swoich roszczeń.

8.3 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

DEFINICJA	Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.
CEL ZARZĄDZANIA	Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.
IDENTYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	Identyfikacja ryzyka stopy procentowej polega na określaniu aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W celu określenia poziomu ryzyka stopy procentowej wykorzystywane są takie miary jak: <ul style="list-style-type: none"> • wrażliwość dochodu odsetkowego, • wrażliwość wartości ekonomicznej, • wartość zagrożona (VaR), • testy warunków skrajnych, • luki przeszacowań.
KONTROLA	Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych, które dotyczą ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej.
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	W Grupie Kapitałowej Banku regularnie monitoruje się: <ul style="list-style-type: none"> • poziom miar ryzyka stopy procentowej, • stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej, • stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.
RAPORTOWANIE	Raporty o ryzyku stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza.
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku są: <ul style="list-style-type: none"> • procedury, które dotyczą zarządzania ryzykiem stopy procentowej, • limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej. W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej, m.in. na wrażliwość dochodu odsetkowego, na wrażliwość wartości ekonomicznej.

8.4 RYZYKO WALUTOWE

DEFINICJA	Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji.
CEL ZARZĄDZANIA	Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych.

IDEN- TYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	<p>Identyfikacja ryzyka walutowego polega na określeniu aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.</p> <p>W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka walutowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wartość zagrożona (VaR), • testy warunków skrajnych.
KONTROLA	<p>Kontrola ryzyka walutowego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych, które dotyczą ryzyka walutowego, w szczególności strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe.</p>
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>W Grupie Kapitałowej Banku regularnie monitoruje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom miar ryzyka walutowego, • stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe, • stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe.
RAPORTOWANIE	<p>Raporty o ryzyku walutowym opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza.</p>
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedury, które dotyczą zarządzania ryzykiem walutowym, • limity i wartości progowe na ryzyko walutowe, • określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych oraz stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych. <p>W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko walutowe, m.in. na: pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę na rynku walutowym.</p>

8.5 RYZYKO PŁYNNOŚCI

DEFINICJA	<p>Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się z zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez Klientów lub innych wydarzeń na rynku.</p> <p>Grupa Kapitałowa Banku zarządza również ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania.</p>
CEL ZARZĄDZANIA	<p>Zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb, które mogą się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.</p>
IDEN- TYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	<p>Identyfikacja ryzyka płynności polega na określeniu aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.</p> <p>W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka płynności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontraktowa i urealniona luka płynności, • rezerwa płynności, • nadwyżka płynności, • wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR), • wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto (NSFR), • krajowe wskaźniki nadzorcze M3-M4, • miary stabilności portfela depozytów i kredytów, • testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).
KONTROLA	<p>Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów strategicznych tolerancji na ryzyko płynności, a także innych limitów i wartości progowych, które określają akceptowalny poziom narażenia podmiotów Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej.</p>
PROGNOZOWANIE	<p>Grupa Kapitałowa Banku regularnie monitoruje:</p>

I MONITOROWANIE	<ul style="list-style-type: none"> • stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności, • stopień wykorzystania europejskich i krajowych nadzorczych norm płynności, • stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko płynności, • koncentrację źródeł finansowania, • wskaźniki wczesnego ostrzegania - monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk, które mogą mieć negatywny wpływ na sytuację płynnościową Grupy Kapitałowej Banku lub sektora finansowego (których przekroczenie uruchamia Płynnościowe Plany Awaryjne). <p>W Grupie Kapitałowej Banku dokonuje się również cyklicznych prognoz poziomu ryzyka płynności, które uwzględniają aktualny rozwój działalności. W prognozach poziomu płynności uwzględnia się przede wszystkim poziom kształtowania się wybranych miar ryzyka płynności w warunkach zrealizowania się prognoz bilansu oraz w sytuacji realizacji wybranych scenariuszy stress-testowych.</p>
------------------------	---

RAPORTOWANIE	<p>Raporty o ryzyku płynności opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym i kwartalnym. Raz w roku opracowywana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: Komitet Ryzyka, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza.</p>
---------------------	--

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedury, które dotyczą zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności Płynnościowe Plany Awaryjne, • limity i wartości progowe, które ograniczają ryzyko płynności, • transakcje depozytowe, lokacyjne, transakcje pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych, • transakcje, które zapewniają długoterminowe finansowanie działalności kredytowej. <p>Podstawą polityki Grupy Kapitałowej Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności przez wzrost portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytowej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, np. operacje otwartego rynku NBP.</p>
----------------------------	---

8.6 RYZYKO OPERACYJNE

DEFINICJA	<p>Ryzyko operacyjne to ryzyko powstania straty, która wynika z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.</p>
CEL ZARZĄDZANIA	<p>Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę Kapitałową Banku działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny, pomiaru, kontroli, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka operacyjnego.</p>
IDENTYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	<p>Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank gromadzi dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych oraz przyczynach i skutkach ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane o wartości wskaźników ryzyka operacyjnego oraz dane o jakości kontroli wewnętrznej.</p> <p>Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, procesów i aplikacji informatycznych Banku oraz zmian organizacyjnych i jest przeprowadzana cyklicznie oraz przed wprowadzaniem nowych lub zmienianych produktów, procesów i aplikacji Banku z wykorzystaniem zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz informacji pozyskiwanych w trakcie pomiaru, monitorowania, współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku oraz raportowania ryzyka operacyjnego, w tym audytów wewnętrznych oraz audytów bezpieczeństwa.</p> <p>Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczanie wskaźników ryzyka operacyjnego: KRI (Key Risk Indicators) i RI (Risk Indicators), • obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA (Bank, z uwzględnieniem działalności prowadzonej przez oddział w Niemczech) oraz BIA (oddział w Czechach oraz podmioty Grupy Kapitałowej Banku objęte konsolidacją ostrożnościową), • testy warunków skrajnych, • obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

KONTROLA	Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów ryzyka operacyjnego, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat, wskaźników ryzyka operacyjnego wraz z wartościami progowymi i krytycznymi.
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>Grupa Kapitałowa Banku regularnie monitoruje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji dla Banku, Grupy Kapitałowej Banku oraz limitów strat na ryzyko operacyjne dla Banku, • zdarzenia operacyjne i ich skutki, • wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, • wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, • wyniki testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych, • wartości wskaźników ryzyka operacyjnego w relacji do wartości progowych i krytycznych, • poziom ryzyka dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat, • skuteczność i terminowość podejmowanych działań zarządczych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego, • działania zarządcze związane z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego oraz ich skuteczność w zakresie obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.
RAPORTOWANIE	Raportowanie informacji, które dotyczą ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, Komitetu Ryzyka Operacyjnego, Komitetu Ryzyka, Zarządu oraz Rady Nadzorczej w cyklach miesięcznych i kwartalnych. W cyklach miesięcznych sporządzane są informacje, które dotyczą ryzyka operacyjnego kierowane do Komitetu Ryzyka Operacyjnego, wyższej kadry kierowniczej, jednostek Banku odpowiedzialnych za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zakres informacji jest zróżnicowany i dostosowany do zakresu odpowiedzialności poszczególnych odbiorców informacji.
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Działania zarządcze podejmuje się z inicjatywy Komitetu Ryzyka Operacyjnego lub Zarządu, jednostek Banku, które zarządzają ryzykiem operacyjnym lub gdy ryzyko operacyjne przekroczyło poziomy ustalony przez Zarząd lub Komitet Ryzyka Operacyjnego.</p> <p>W szczególności w przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego osiągnął stan podwyższony lub wysoki Bank stosuje następujące podejścia i instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji przez wprowadzenie lub wzmocnienie różnego rodzaju instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym, takich jak: instrumenty kontrolne, instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi, ustalenie lub weryfikacja wartości progowych i krytycznych wskaźników ryzyka operacyjnego, ustalenie lub weryfikacja limitów ryzyka operacyjnego, plany awaryjne, • transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny: ubezpieczenia, outsourcing, • unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności, która generuje ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

8.7 RYZYKO BIZNESOWE

DEFINICJA	Ryzyko biznesowe (strategiczne) to ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, które wynikają z niekorzystnych zmian, które zachodzą w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany.
CEL ZARZĄDZANIA	Utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych, negatywnych konsekwencji finansowych, które wynikają z niekorzystnych zmian, które zachodzą w otoczeniu biznesowym, z podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym.
IDENTYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	Identyfikacja polega na rozpoznaniu i określeniu czynników zarówno aktualnych, jak potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej Banku i które mogą znacznie wpływać na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, powstanie lub zmianę wysokości przychodów i kosztów Grupy Kapitałowej Banku. Identyfikacja ryzyka biznesowego odbywa się poprzez jakościową ocenę ryzyka biznesowego oraz identyfikację i analizę czynników, które miały wpływ na znaczne odchylenia realizacji przychodów oraz kosztów

	<p>od ich prognozowanych wartości.</p> <p>Pomiar ryzyka biznesowego ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka biznesowego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka biznesowego obejmuje: wyliczenie kapitału wewnętrznego, przeprowadzenie testów warunków skrajnych.</p>
KONTROLA	<p>Celem kontroli ryzyka biznesowego jest dążenie do utrzymania poziomu ryzyka biznesowego na akceptowalnym poziomie. Obejmuje ustalenie i cykliczny przegląd mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów tolerancji na ryzyko biznesowe, wraz z jego wartościami progowymi i krytycznymi, adekwatnymi do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku.</p>
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>Celem prognozowania ryzyka biznesowego jest określenie przewidywanego scenariusza stopnia osiągnięcia przez Grupę Kapitałową Banku planowanych wyników.</p> <p>Celem monitorowania ryzyka biznesowego jest diagnozowanie obszarów, które wymagają działań zarządczych. Monitorowanie ryzyka biznesowego obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategiczne limity tolerancji na ryzyko biznesowe, • wyniki testów warunków skrajnych, • wyniki odwrotnych testów warunków, • poziom kapitału wewnętrznego, • odchylenia realizacji ryzyka biznesowego od prognozy, • wyniki jakościowej oceny ryzyka biznesowego.
RAPORTOWANIE	<p>Raportowanie prowadzone jest w okresach kwartalnych. Odbiorcami raportów o poziomie ryzyka biznesowego są Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza.</p>
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Działania zarządcze polegają w szczególności na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • weryfikacji i aktualizacji kwartalnych prognoz finansowych, z uwzględnieniem działań, które zmierzają do ograniczenia poziomu ryzyka biznesowego zgodnie z limitami, • monitorowaniu poziomu strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe.

8.8 RYZYKO MODELI

DEFINICJA	<p>Ryzyko modeli oznacza ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli. W ramach Grupy Kapitałowej Banku ryzyko modeli zarządzane jest zarówno na poziomie danego podmiotu Grupy Kapitałowej Banku (właściciela modelu), jak i na poziomie Banku jako podmiotu dominującego Grupy Kapitałowej Banku.</p>
CEL ZARZĄDZANIA	<p>Ograniczanie ryzyka poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie modeli, które funkcjonują w Grupie Kapitałowej Banku poprzez odpowiednio zdefiniowany i realizowany proces zarządzania modelami. Jednym z elementów procesu zarządzania modelami jest objęcie regularną, niezależną walidacją wszystkich modeli istotnych w Grupie Kapitałowej Banku.</p>
IDENTYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	<p>Identyfikacja ryzyka modeli polega w szczególności na gromadzeniu informacji o wykorzystywanych, a także planowanych do wdrożenia modelach oraz cyklicznym określaniu istotności modeli.</p> <p>Ocena ryzyka modeli ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka modeli. Ocena pozwala na ustalenie profilu ryzyka oraz zidentyfikowanie modeli, które generują najwyższe ryzyko i narażają Grupę Kapitałową Banku na potencjalne straty. Oceny dokonuje się na poziomie pojedynczego modelu, a także w ujęciu zagregowanym na poziomie poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.</p>
KONTROLA	<p>Celem kontroli ryzyka modeli jest utrzymanie zagregowanej oceny ryzyka modeli na poziomie akceptowanym przez Grupę Kapitałową Banku. Kontrola ryzyka modeli polega na określeniu mechanizmów wykorzystywanych do diagnozowania poziomu ryzyka modeli oraz narzędzi ograniczania poziomu tego ryzyka. W ramach narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania ryzyka modeli wyróżnia się strategiczny limit tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowe ryzyka modeli.</p>
MONITOROWANIE	<p>Cykliczne monitorowanie ryzyka modeli ma na celu diagnozowanie obszarów, które wymagają działań zarządczych i obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizację poziomu ryzyka modeli, • ocenę wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowych ryzyka modeli,

	<ul style="list-style-type: none"> weryfikację statusu wykonania oraz ocenę skuteczności realizacji działań w ramach ograniczania ryzyka modeli.
RAPORTOWANIE	Wyniki monitorowania ryzyka modeli są cyklicznie prezentowane w raportach skierowanych do Komitetu Ryzyka, Zarządu, Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej.
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem modeli i poziomu tego ryzyka, poprzez ustalanie akceptowalnych poziomów ryzyka oraz podejmowanie decyzji o zastosowaniu narzędzi, które wspierają zarządzanie ryzykiem.

8.9 RYZYKO ZMIAN MAKROEKONOMICZNYCH

DEFINICJA	Ryzyko zmian makroekonomicznych to ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku w wyniku niekorzystnego wpływu zmiany warunków makroekonomicznych.
CEL ZARZĄDZANIA	Celem zarządzania ryzykiem zmian makroekonomicznych jest identyfikacja czynników makroekonomicznych, które mają znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej Banku oraz podejmowanie działań, które mają na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.
IDENTYFIKACJA, POMIAR I OCENA RYZYKA	<p>Identyfikacja ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu scenariuszy potencjalnych zmian makroekonomicznych oraz określeniu czynników ryzyka, które mają największy wpływ na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku. Ryzyko zmian makroekonomicznych powstaje w wyniku oddziaływania czynników zależnych (w szczególności struktura bilansu i plany reakcji przygotowywane na potrzeby scenariuszy stresowych) i niezależnych od działań Grupy Kapitałowej Banku (czynniki makroekonomiczne). Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje czynniki wpływające na poziom ryzyka zmian makroekonomicznych w trakcie przeprowadzania kompleksowych testów warunków skrajnych.</p> <p>Pomiar ryzyka zmian makroekonomicznych ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem czynników ryzyka zmian makroekonomicznych. Ocena poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych dokonywana jest w cyklu rocznym, w oparciu o wyniki cyklicznych kompleksowych testów warunków skrajnych. Poziom ryzyka zmian makroekonomicznych określa się jako umiarkowany, podwyższony lub wysoki.</p>
KONTROLA	<p>Celem kontroli ryzyka zmian makroekonomicznych jest dążenie do ograniczenia niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.</p> <p>Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu dostosowanego do skali działalności Grupy Kapitałowej dopuszczalnego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych i jego wpływu na funkcjonowanie i sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.</p>
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>Celem prognozowania ryzyka zmian makroekonomicznych jest określenie przewidywanego wpływu materializacji w przyszłości negatywnego scenariusza na wyniki Banku, w tym na poziom kapitału.</p> <p>Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych polega na analizie sytuacji makroekonomicznej, czynników makroekonomicznych, na które Grupa Kapitałowa Banku jest wrażliwa, poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych oraz wyników kompleksowych testów warunków skrajnych.</p>
RAPORTOWANIE	Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych realizowane jest w cyklu kwartalnym. Odbiorcami raportów o poziomie ryzyka zmian makroekonomicznych są Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza.
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	Działania zarządcze polegają w szczególności na ustalaniu akceptowalnych poziomów ryzyka oraz podejmowaniu działań, które mają na celu obniżenie poziomu ryzyka w przypadku wystąpienia podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych.

8.10 KOMPLEKSOWE TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH

Kompleksowe testy warunków skrajnych są integralnym elementem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku i stanowią uzupełnienie testów warunków skrajnych specyficznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Uwzględniają zbiorczo zidentyfikowane ryzyka, w szczególności ryzyka uznane z punktu widzenia Banku lub Grupy Kapitałowej Banku za istotne. Obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu makroekonomicznym lub funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej Banku na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, w szczególności: rachunek zysków i strat, sprawozdanie z sytuacji finansowej, fundusze własne, adekwatność kapitałową, w tym wymogi w zakresie funduszy własnych, kapitał wewnętrzny, miary adekwatności kapitałowej, jakość portfela kredytowego i wybrane miary płynności. Wyliczenia

przeprowadza się z wykorzystaniem wewnętrznych modeli Banku, z uwzględnieniem przyjętych założeń makroekonomicznych.

Odwrotne testy warunków skrajnych (OTWS) uzupełniają wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych i mają na celu ocenę odporności Banku na zmiany makroekonomiczne. OTWS przeprowadzane są w formie analizy wrażliwości i polegają na sformułowaniu potencjalnych, negatywnych scenariuszy, które dotyczą płynności lub adekwatności kapitałowej Banku, a następnie zdefiniowaniu możliwych zdarzeń, które przyczyniają się do ich materializacji.

8.11 ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA²³

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank podejmuje w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę pozyskiwania źródeł kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Grupy Kapitałowej Banku.

Podstawowe regulacje, które obowiązują w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, które zmienia rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Rozporządzenie CRR),
- ustawa z 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
- ustawa z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (ustawa o nadzorze makroostrożnościowym).

Podstawowymi miarami stosowanymi do pomiaru adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1),
- współczynnik kapitału Tier I (T1),
- wskaźnik dźwigni.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową Banku wynosi:

- łączny współczynnik kapitałowy – 8,0%,
- współczynnik kapitału Tier 1 – 6,0%,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) - 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonych bufora, który stanowi sumę obowiązujących buforów, tj.:

- bufora zabezpieczającego - w wysokości 2,5% (od stycznia 2019 roku),
- bufora antycyklicznego - jest równy 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- bufora ryzyka systemowego - został ustalony na poziomie 3%,
- bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym - w wysokości 1%.

Ponadto, Grupa Kapitałowa Banku jest zobowiązana utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka, które wynika z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych w wysokości 0,42 p.p., ponad wartość skonsolidowanego, łącznego współczynnika kapitałowego. Dodatkowy wymóg kapitałowy powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier 1, czyli na poziomie 0,31 p.p. ponad wartość skonsolidowanego współczynnika kapitału Tier 1.

Dodatkowy narzut Komisji Nadzoru Finansowego z tytułu wrażliwości Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny wymagany do spełnienia warunków do wypłaty do 100% zysku, wynosi 0,66 p.p.

²³ Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia ustawy Prawo bankowe oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Monitorowanie i raportowanie realizacji miar adekwatności kapitałowej odbywa się w cyklu miesięcznym oraz kwartalnym. Odbiorcami raportów o poziomie adekwatności kapitałowej są Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza.

9. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu
 Akcje PKO Banku Polskiego SA będące w posiadaniu członków władz Banku
 Ocena wiarygodności finansowej PKO Banku Polskiego SA
 Zasady oraz zakres stosowania ładu korporacyjnego
 Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych
 Statut PKO Banku Polskiego SA

9.1 AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO PRZEZ PODMIOTY ZALEŻNE CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU

Zgodnie z wiedzą PKO Banku Polskiego SA na dzień przekazania raportu akcjonariuszami, którzy posiadają bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są trzy podmioty: Skarb Państwa, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny.

Tabela 9. Struktura akcjonariatu PKO Banku Polskiego SA

	Stan na 30.06.2019 roku		Stan na 31.12.2018 roku		Zmiana udziału w liczbie głosów na WZ
	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ i w kapitale zakładowym	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ i w kapitale zakładowym	
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	367 918 980	29,43%	-
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹⁾	87 991 840	7,04%	89 163 966	7,13%	-0,09 p.p.
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (do 23.06.2015 roku ING Otwarty Fundusz Emerytalny) ¹⁾	94 257 435	7,54%	95 472 008	7,64%	-0,1 p.p.
Pozostali akcjonariusze ²⁾	699 831 745	55,99%	697 445 046	55,80%	+0,19 p.p.
Ogółem	1 250 000 000	100,00%	1 250 000 000	100,00%	-

1) Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec I półrocza 2019 i 2018 roku publikowanych przez PTE w informacjach rocznych i półrocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Ceduły Giełdowej.

2) w tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na koniec I półrocza 2019 roku posiadał 24.487.297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Dla posiadaczy akcji PKO Banku Polskiego SA nie wynikają z tych papierów jakiegokolwiek specjalne uprawnienia kontrolne.

9.2 AKCJE PKO BANKU POLSKIEGO SA BĘDĄCE W POSIADANIU CZŁONKÓW WŁADZ BANKU

Stan posiadania akcji Banku przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2019 roku przedstawia poniższa tabela. Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 PLN.

Tabela 10. Stan posiadania akcji PKO Banku Polskiego SA

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba akcji na 30.06.2019	Nabycie	Zbycie	Liczba akcji na 31.03.2019
Zarząd Banku					
1.	Zbigniew Jagiełło, Prezes Zarządu Banku	11 000	0	0	11 000
2.	Rafał Antczak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
3.	Rafał Kozłowski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
4.	Maks Kraczkowski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
5.	Mieczysław Król, Wiceprezes Zarządu Banku	5 000	0	0	5 000
6.	Adam Marciniak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
7.	Piotr Mazur, Wiceprezes Zarządu Banku	4 500	0	0	4 500
8.	Jakub Papierski, Wiceprezes Zarządu Banku	3 000	0	0	3 000
9.	Jan Emeryk Rościszewski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0

30 czerwca 2019 roku i 31 marca 2019 roku Członkowie Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA nie posiadali akcji PKO Banku Polskiego SA.

9.3 OCENA WIARYGODNOŚCI

Ratingi PKO Banku Polskiego SA
Rating PKO Banku Hipotecznego SA
Rating KREDOBANK SA
Rating Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA

RATINGI PKO BANKU POLSKIEGO SA

FINANSOWY RATING MOODY'S INVESTORS SERVICE

PKO Bank Polski SA współpracuje z agencją ratingową Moody's Investors Service, która przyznaje Bankowi oceny wiarygodności finansowej. Ratingi były płatne i zgodne z procedurą oceny banków. Ostatnia aktualizacja ocen miała miejsce w 2018 roku.

18 czerwca 2018 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service poinformowała o nadaniu nowych ocen ratingowych ryzyka kontrahenta (Counterparty Risk Rating – CRR) dla PKO Banku Polskiego SA. Agencja ustaliła długoterminową ocenę ryzyka kontrahenta na poziomie A2, a krótkoterminową ocenę ryzyka kontrahenta na poziomie P-1. W nocy agencja nie odniosła się do innych aktualnych ocen ratingowych Banku. Nadanie nowych ocen ratingowych było związane z aktualizacją metodologii oceny banków przeprowadzoną przez agencję w czerwcu 2018 roku. Agencja nadała nowe oceny równolegle 32 innym bankom w regionie Europy Środkowo – Wschodniej (CEE).

Oceny ryzyka kontrahenta odzwierciedlają zdolność podmiotów do uregulowania niezabezpieczonej części zobowiązań finansowych kontrahenta niezwiązanych z długiem (zobowiązania CRR), a także odzwierciedlają oczekiwane straty finansowe w przypadku, gdy takie zobowiązania nie są regulowane. Przykładowo zobowiązania CRR obejmują niezabezpieczoną część zobowiązań wynikających z transakcji na instrumentach pochodnych oraz niezabezpieczoną część zobowiązań wynikających z umów sprzedaży i odkupu.

Tabela 11. Oceny ratingowe PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2019 roku (rating płatny)

Moody's Investors Service	
Ocena depozytów długoterminowa	A2 z perspektywą stabilną
Ocena depozytów krótkoterminowa	P-1
Ocena zobowiązań (senior unsecured)	A3 z perspektywą stabilną
Ocena zobowiązań Programu MTN	(P)A3
Ocena innych zobowiązań krótkoterminowych Programu	(P)P-2
Ocena ryzyka kontrahenta długoterminowa	A2
Ocena ryzyka kontrahenta krótkoterminowa	P-1
Opinia o ryzyku kontrahenta długoterminowa	A2(cr)
Opinia o ryzyku kontrahenta krótkoterminowa	P-1(cr)

RATING ESG FTSE RUSSELL

W 2018 roku PKO Bank Polski SA jako jedyny spośród polskich firm wszedł do grupy dużych spółek indeksu rynków rozwiniętych FTSE Russell, po reklasyfikacji polskiego rynku do statusu rynku rozwiniętego. W wyniku tej decyzji, 18 marca 2019 roku, Bank uzyskał rating ESG (environmental, social, governance) nadany przez FTSE Russell, który wynosił 1,6 (w skali od 1 do 5, gdzie 5 to najwyższa ocena). Dodatkowo, Bank został uwzględniony w indeksie FTSE4Good, który ocenia podejście instytucji do zagadnień niefinansowych tj. środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego. Bank systematycznie poprawia zarządzanie w tych obszarach, co znalazło odzwierciedlenie w podwyższeniu ratingu ESG do poziomu 3,3 (24 czerwca 2019 roku).

RATING PKO BANKU HIPOTECZNEGO SA

PKO Bank Hipoteczny SA posiadał na 30 czerwca 2019 roku poniższe oceny przyznane przez agencję ratingową Moody's Investors Service:

Tabela 12. Oceny ratingowe PKO Banku Hipotecznego SA na 30 czerwca 2019 roku (rating płatny)

Moody's Investors Service	
Rating emitenta długoterminowy	Baa1 z perspektywą stabilną
Rating emitenta krótkoterminowy	P-2
Opinia o ryzyku kontrahenta długoterminowa	A3(cr)
Opinia o ryzyku kontrahenta krótkoterminowa	P-2(cr)
Ocena ryzyka kontrahenta długoterminowa	A3
Ocena ryzyka kontrahenta krótkoterminowa	P-2
Rating dla emitowanych listów zastawnych denominowanych w PLN	Aa3
Rating dla emitowanych listów zastawnych denominowanych w EUR	Aa3

Ratingi dla emitowanych listów zastawnych są potwierdzone przy każdej emisji.

RATING KREDOBANK SA

KREDOBANK SA posiadał na 30 czerwca 2019 roku poniższe oceny przyznane przez ukraińskie agencje ratingowe:

Tabela 13. Oceny ratingowe KREDOBANK SA na 30 czerwca 2019 roku (rating płatny)

Agencja Ratingowa „Expert-Rating”	
Rating kredytowy w skali krajowej	uaAAA z perspektywą stabilną
Rating w skali krajowej dla emitowanych obligacji serii A i B	uaAAA z perspektywą stabilną
Agencja Ratingowa „Standard-Rating”	
Rating kredytowy długoterminowy w skali krajowej	uaAAA z perspektywą stabilną
Rating kredytowy krótkoterminowy w skali krajowej	uaK1 z perspektywą stabilną
Rating depozytów w skali krajowej	ua1 z perspektywą stabilną
Rating w skali krajowej dla emitowanych obligacji serii A i B	uaAAA z perspektywą stabilną

Wyżej wymienione ratingi nadane przez agencję „Expert-Rating” zostały utrzymane w maju 2019 roku, a ratingi nadane przez agencję „Standard-Rating” – w czerwcu 2019 roku.

Długoterminowy rating kredytowy KREDOBANK SA w skali krajowej odpowiada poziomowi inwestycyjnemu, a więc spełnia wymogi aktów ustawodawczych Ukrainy w zakresie lokowania środków rezerw ubezpieczeniowych przez firmy ubezpieczeniowe oraz aktywów funduszy emerytalnych.

RATING GRUPY PKO LEASING SA

Obligacje wyemitowane przez spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, powołaną w ramach Grupy PKO Leasing SA dla celów programu sekurytyzacji aktywów, posiadały na 30 czerwca 2019 roku poniższe oceny:

Tabela 14. Oceny ratingowe Grupy PKO Leasing SA na 30 czerwca 2019 roku (rating płatny)

	Agencja Fitch	Agencja Scope
Rating obligacji klasy B wyemitowanych w 2015 roku	AA	AAA

Agencja Scope dokonała aktualizacji ww. ratingu w kwietniu 2019 roku.

9.4 ZASADY ORAZ ZAKRES STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO

Zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”
Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO ZAWARTE W DOKUMENCIE „DOBRE PRAKTYKI SPÓŁEK NOTOWANYCH NA GPW 2016”

W związku z wejściem w życie 1 stycznia 2016 roku Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 Bank przyjął do stosowania zasady i rekomendacje zawarte w tym zbiorze, z zastrzeżeniem, iż rekomendacja IV.R.2. o umożliwieniu akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie będzie stosowana, chyba że Walne Zgromadzenie dokona odpowiednich zmian w statucie Banku, które uprawnią Zarząd do organizacji Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Rekomendację IV.R.2 Bank stosuje w części dotyczącej transmisji obrad Walnych Zgromadzeń w czasie rzeczywistym. Akcjonariuszom zainteresowanym udziałem w Walnych Zgromadzeniach PKO Bank Polski SA umożliwia taki udział poprzez fizyczne uczestnictwo, dzięki zapewnieniu dogodnych dat i godzin takich posiedzeń.

Od 1 stycznia 2016 roku na stronie internetowej Banku PKO Bank Polski SA udostępnił informację na temat stanu stosowania przez Bank rekomendacji i zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2016 (<http://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny/dobre-praktyki-spolek-notowanych-na-gpw-2016>).

Bank informację sporządził na formularzu ustalonym przez GPW, która wskazuje na szczegółowy stan przestrzegania lub nieprzestrzegania każdej z rekomendacji i zasad i jest bezpośrednio wykonaniem zasady I.Z.1.13.

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH WYDANE PRZEZ KOMISJĘ NADZORU FINANSOWEGO

Bank przyjął do stosowania „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (przyjęte przez Komisję Nadzoru Finansowego 22 lipca 2014 roku) w zakresie kompetencji i obowiązków Zarządu tj. prowadzenia spraw Banku i jego reprezentacji, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku. Bank zastrzegł, iż paragraf 8 ust. 4 Zasad w zakresie zapewnienia akcjonariuszom możliwości elektronicznego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego nie będzie stosowany, chyba że Walne Zgromadzenie dokona odpowiednich zmian w Statucie Banku, które uprawnią Zarząd do organizacji Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Bank nie będzie stosował rozdziału 9 Zasad, który dotyczy zarządzania aktywami na ryzyko Klienta, z uwagi na nieprowadzenie przez Bank działalności w tym zakresie.

Rada Nadzorcza Banku przyjęła do stosowania „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w zakresie kompetencji i obowiązków Rady Nadzorczej tj. nadzorowania prowadzenia spraw Banku zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku.

Walne Zgromadzenie Banku zadeklarowało w uchwale nr 50/2015, że działając w ramach własnych kompetencji, będzie kierowało się „Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, przy czym odstąpiło od stosowania zasad określonych w:

- § 8 ust. 4 Zasad w zakresie zapewnienia możliwości elektronicznego udziału akcjonariuszy w posiedzeniach organu stanowiącego,
- § 10 ust. 2 Zasad w zakresie wprowadzania uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla akcjonariuszy,
- § 12 ust. 1 Zasad w zakresie odpowiedzialności akcjonariuszy za niezwłoczne dokapitalizowanie instytucji nadzorowanej,
- § 28 ust. 4 Zasad w zakresie dokonywania przez organ stanowiący oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania instytucji nadzorowanej.

Odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 8 ust. 4 było zgodne z uprzednią decyzją ZWZ PKO Banku Polskiego SA z 30 czerwca 2011 roku, wyrażoną poprzez niepodjęcie uchwały w sprawie zmian Statutu Banku, których celem było umożliwienie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Decyzja o niestosowaniu tej zasady została podjęta z uwagi na ryzyko natury prawnej i organizacyjno – technicznej, które mogą zagrażać prawidłowemu przebiegowi walnego zgromadzenia. Wyłączenie stosowania tej zasady przez ZWZ było zbieżne z opinią Zarządu Banku o jej niestosowaniu, przyjętą ze względu na fakt, iż obowiązujące w Banku zasady udziału w Walnych Zgromadzeniach umożliwiają akcjonariuszom efektywną realizację wszelkich praw z akcji i zabezpieczają interesy wszystkich akcjonariuszy.

Odstąpienie od pozostałych wskazanych w uchwale ZWZ „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” nastąpiło na skutek przedstawienia niniejszych propozycji przez uprawnionego akcjonariusza Banku – Skarb Państwa oraz następnie przyjęcia ich przez ZWZ poprzez podjęcie uchwały nr 50/2015. Zgodnie z uzasadnieniem przedstawionym przez Skarb Państwa wraz z propozycją projektu uchwały ZWZ, odstąpienie od stosowania zasady

określonej w § 10 ust. 2 i § 12 ust. 1 uzasadnione było niezakończonym procesem prywatyzacji Banku przez Skarb Państwa.

Odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 28 ust. 4 uzasadnione było, zgodnie z wnioskiem Skarbu Państwa, zbyt szerokim zakresem podmiotowym polityki wynagradzania, który podlegał ocenie organu stanowiącego. W opinii ww. akcjonariusza polityka wynagradzania osób, które pełnią kluczowe funkcje i nie są członkami organu nadzorującego i organu zarządzającego, powinna podlegać ocenie ich pracodawcy albo mocodawcy (czyli Banku reprezentowanego przez Zarząd, którego działalność jest nadzorowana przez Radę Nadzorczą).

W ramach obowiązku, który wynika z § 27 Zasad, Rada Nadzorcza Banku pozytywnie oceniała stosowanie „Zasad Ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w Banku w roku 2015, 2016, 2017 i 2018.

Tekst Zasad znajduje się na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego pod adresem:

https://www.knf.gov.pl/dla_rynkuz/Zasady_ladu_korporacyjnego.

9.5 SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

System kontroli wewnętrznej
Mechanizmy kontrolne sporządzania sprawozdań finansowych

W PKO Banku Polskim SA działa system kontroli wewnętrznej, który jest elementem systemu zarządzania Bankiem. Za jego zaprojektowanie, wprowadzenie i funkcjonowanie odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza nadzoruje wprowadzenie i funkcjonowanie tego systemu oraz dokonuje jego corocznej oceny.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, rekomendacjami nadzorczymi oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi.

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W ramach systemu kontroli wewnętrznej PKO Bank Polski SA wyodrębnia:

- funkcję kontroli, która zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych, w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, i obejmuje wszystkie jednostki oraz usytuowane w nich stanowiska organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- komórkę do spraw zgodności, której celem jest kształtowanie rozwiązań w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie tego ryzyka,
- niezależną komórkę audytu wewnętrznego, której celem jest dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w ramach działalności zapewniającej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku w ramach działalności doradczej.

Aby ograniczyć prawdopodobieństwo materializacji ryzyka bankowego oraz jego potencjalnego wpływu na realizację celów PKO Banku Polskiego SA, jego pozycję finansową, a także przebieg procesów wewnętrznych, Bank stosuje mechanizmy kontrolne. Mechanizmy te są dostosowane do specyfiki działalności Banku i mają zapewnić osiągnięcie przez PKO Bank Polski SA celów systemu kontroli wewnętrznej.

Informacje o nieprawidłowościach zidentyfikowanych w ramach poszczególnych elementów systemu kontroli wewnętrznej, wyniki ocen oraz inne istotne kwestie związane z funkcjonowaniem tego systemu Bank przedstawia w raportach dla Zarządu PKO Banku Polskiego SA, Komitetu Audytu Rady Nadzorczej lub Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA.

W podmiotach zależnych PKO Banku Polskiego SA działa system kontroli wewnętrznej dostosowany do specyfiki działalności, którą prowadzi dany podmiot.

System kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych PKO Banku Polskiego SA określają przepisy wewnętrzne tych podmiotów.. Spółki tworzą i aktualizują te przepisy po zasięgnięciu opinii PKO Banku Polskiego SA oraz z uwzględnieniem jego rekomendacji. Bank okresowo zwraca się do podmiotów zależnych z prośbą o przekazanie informacji lub dokumentów o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej w tych podmiotach.

MECHANIZMY KONTROLNE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Aby zapewnić rzetelności i poprawności procesu sporządzania sprawozdań finansowych, Bank zaprojektował i wdrożył szereg mechanizmów kontrolnych wbudowanych w systemy sprawozdawcze i regulacje wewnętrzne tego procesu. Mechanizmy te polegają m.in. na ciągłej weryfikacji i uzgadnianiu danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest cyklicznie poddawany wielostopniowej weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Zgodnie z przepisami wewnętrznymi, sprawozdania finansowe akceptuje Zarząd PKO Banku Polskiego SA oraz przegląda Rada Nadzorcza i Komitet Audytu Rady Nadzorczej, powołany przez Radę Nadzorczą PKO Banku Polskiego SA w 2006 roku.

Do zadań Komitetu Audytu Rady Nadzorczej należy m.in. monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w tym przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- informacji, które dotyczą istotnych zmian w polityce rachunkowości i sprawozdawczości oraz sposobie dokonywania istotnych dla sprawozdawczości finansowej szacunków i ocen kierownictwa, a także zgodności procesu sprawozdawczości finansowej z obowiązującymi przepisami prawa,
- znaczących korekt, które wynikają z badania oraz opinii audytora z badania sprawozdań finansowych, omówienia wszelkich problemów, zastrzeżeń i wątpliwości z badania sprawozdań finansowych oraz analizy zaleceń audytora zewnętrznego, kierowanych do Zarządu Banku oraz odpowiedzi Zarządu Banku w tym zakresie.

Opis współpracy Komitetu Audytu z audytorem zewnętrznym oraz jej ocena znajduje się w sporządzanym corocznie sprawozdaniu z działalności Komitetu Audytu, stanowiącym załącznik do sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności tego organu.

9.6 STATUT PKO BANKU POLSKIEGO SA

ZASADY ZMIAN STATUTU PKO BANKU POLSKIEGO SA

Zmiana statutu PKO Banku Polskiego SA należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i wymaga podjęcia uchwały większością trzech czwartych głosów, zgody Komisji Nadzoru Finansowego oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto, zgodnie z § 10 ust. 14 Statutu PKO Banku Polskiego SA, uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się Banku poprzez przeniesienie całego jego majątku na inną spółkę, jego likwidacji, obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia lub zmianę przedmiotu działalności Banku, która prowadzi do zaprzestania prowadzenia przez Bank działalności bankowej wymagają większości 90% głosów oddanych.

ZMIANY DOKONANE W I PÓŁROCZU 2019 ROKU

9 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy zarejestrował zmiany w Statucie Banku. Od tej pory Bank może świadczyć nowe usługi płatnicze wynikające z ustawy z 10 maja 2018 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych, tj. usługi inicjowania transakcji płatniczej oraz usługi dostępu do informacji o rachunku (zmianie uległo brzmienie § 4 ust. 1 pkt 9 lit. e oraz dodano lit. g-h).

10. POZOSTAŁE INFORMACJE

Dane identyfikacyjne

Władze PKO Banku Polskiego SA w okresie sprawozdawczym

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Znaczące umowy oraz istotne umowy z bankiem centralnym lub organami nadzoru

Publikowane prognozy dotyczące wyników finansowych na 2019 rok

Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń, które nie dotyczą działalności operacyjnej

Umowy o subemisję oraz gwarancje udzielone podmiotom zależnym

Znaczące umowy dotyczące udzielenia przez jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenia gwarancji

Świadczenia na rzecz osób zarządzających i nadzorujących

Stan zatrudnienia w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Ujawnienia dotyczące spraw spornych w zakresie kredytów frankowych

Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie sprawozdawczym

Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które

są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań

Znaczące zdarzenia po dacie bilansu

DANE IDENTYFIKACYJNE

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, adres ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026438, REGON: 016298263, NIP: 525-000-77-38, kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 PLN.

WŁADZE PKO BANKU POLSKIEGO SA W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Tabela 15. Skład Zarządu PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2019 roku

ZBIGNIEW JAGIEŁŁO

PREZES ZARZĄDU

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Prezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

NADZORUJĄCY OBSZAR PREZESA ZARZĄDU

RAFAŁ ANT CZAK

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR BANKOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW,
ANALIZ I ADMINISTRACJI

Powołany 14 czerwca 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

RAFAŁ KOZŁOWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR FINANSÓW I RACHUNKOWOŚCI

Powołany 21 grudnia 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA od 1 stycznia 2018 roku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

MAKS KRACZKOWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR BANKOWOŚCI MIĘDZYNARODOWEJ I
TRANSAKCYJNEJ ORAZ WSPÓŁPRACY Z
SAMORZĄDAMI I AGENCJAMI RZĄDOWYMI

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

MIECZYŚLAW KRÓL

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR OPERACJI

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

ADAM MARCINIĄK

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR INFORMATYKI

Powołany 21 września 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA od 1 października 2017 roku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

PIOTR MAZUR

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR ZARZĄDZANIA RYZYKIEM Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku
Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

JAKUB PAPIERSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR BANKOWOŚCI KORPORACYJNEJ I
INWESTYCYJNEJ Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku
Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

JAN EMERYK ROŚCISZEWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU NADZORUJĄCY
OBSZAR RYNKU DETALICZNEGO Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku
Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku

Tabela 16. Skład Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2019 roku

PIOTR SADOWNIK

PRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ BANKU W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji i w
tym samym dniu wyznaczony przez Skarb Państwa na Przewodniczącą Rady Nadzorczej.

GRAŻYNA CIURZYŃSKA

WICEPRZEWODNICZĄCA RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 30 czerwca 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołana ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji i w
tym samym dniu wyznaczona przez Skarb Państwa na Wiceprzewodniczącą Rady
Nadzorczej.

ZBIGNIEW HAJŁASZ

SEKRETARZ RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 30 czerwca 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji. 24
sierpnia 2017 roku wybrany ponownie na Sekretarza Rady Nadzorczej.

MARIUSZ ANDRZEJEWSKI

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ 22 czerwca 2017 roku powołany w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

MIROSŁAW BARSZCZ

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

ADAM BUDNIKOWSKI

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

DARIUSZ GÓRSKI

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ 6 maja 2019 roku powołany w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady
Nadzorczej, która rozpoczęła się 22 czerwca 2017 roku

WOJCIECH JASIŃSKI

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

ANDRZEJ KISIELEWICZ

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ W składzie Rady Nadzorczej od 25 lutego 2016 roku.
22 czerwca 2017 roku powołany ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji

ELŻBIETA MACZYŃSKA-ZIEMACKA

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

W składzie Rady Nadzorczej od 20 czerwca 2013 roku.

22 czerwca 2017 roku powołana ponownie w skład Rady Nadzorczej obecnej kadencji.

6 maja 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA na podstawie Kodeksu spółek handlowych odwołało ze składu Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA Pana Janusza Ostaszewskiego oraz powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Dariusza Górskiego.

OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA sporządziła Oświadczenie na temat informacji niefinansowych za 2018 rok, które tym razem stanowiło odrębną część Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za 2018 rok i opublikowała je na stronie internetowej PKO Banku Polskiego SA. Oświadczenie zostało sporządzone zgodnie z zapisami Ustawy o Rachunkowości i zawiera wszystkie wymagane prawem elementy. W Oświadczeniu zaprezentowano kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki oraz informacje dotyczące zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego.

ZNACZĄCE UMOWY ORAZ ISTOTNE UMOWY Z BANKIEM CENTRALNYM LUB ORGANAMI NADZORU

W I półroczu 2019 roku Bank nie zawierał istotnych umów z bankiem centralnym ani organami nadzoru. Jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawierały w I półroczu 2019 roku znaczących umów oraz istotnych umów z bankiem centralnym lub organami nadzoru.

PUBLIKOWANE PROGNOZY DOTYCZĄCE WYNIKÓW FINANSOWYCH NA 2019 ROK

PKO Bank Polski SA nie publikował prognoz dotyczących wyników finansowych na 2019 rok.

ZACIĄGNIĘTE KREDYTY I UMOWY POŻYCZEK, GWARANCJI I PORĘCZEŃ, KTÓRE NIE DOTYCZĄ DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA oraz jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zaciągały kredytów, pożyczek oraz nie otrzymały gwarancji i poręczeń nie dotyczących działalności operacyjnej.

UMOWY O SUBEMISJE ORAZ GWARANCJE UDZIELONE PODMIOTOM ZALEŻNYM

30 sierpnia 2017 roku PKO Bank Hipoteczny SA zawarł z PKO Bankiem Polskim SA umowę zmieniającą do umowy z 9 listopada 2015 roku dotyczącej Krajowego Programu Emisji Listów Zastawnych, w której powierzył Domowi Maklerskiemu PKO Banku Polskiego SA (Dom Maklerski) pełnienie funkcji subemitenta usługowego (do sierpnia 2017 roku ww. listy zastawne były oferowane w trybie emisji zwykłej).

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Hipoteczny SA w ramach subemisji usługowej świadczonej przez Dom Maklerski wyemitował listy zastawne (wg wartości nominalnej) w łącznej wysokości 250 mln PLN. Łączna wartość wszystkich wyemitowanych listów zastawnych (wg wartości nominalnej) w ramach ww. subemisji usługowej wyniosła 2 340 mln PLN. W portfelu Domu Maklerskiego wg stanu na 30 czerwca 2019 roku znajdowały się listy zastawne o łącznej wartości nominalnej w wysokości 42,5 mln PLN.

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku emisje obligacji PKO Banku Hipotecznego SA emitowanych w ramach Niepublicznego Programu Emisji Obligacji regulowała Umowa Programu Emisji Obligacji z 30 września 2015 roku podpisana z PKO Bankiem Polskim SA (jako m.in. agentem emisji, depozytariuszem i dealerem), zgodnie z którą maksymalna wartość wyemitowanych i niewykupionych obligacji na podstawie programu wynosi 3,5 mld PLN oraz Umowa Gwarancyjna z 30 września 2015 roku, zgodnie z którą PKO Bank Polski SA pełni rolę gwaranta emisji obligacji do łącznej wartości 2 mld PLN.

Zobowiązanie spółki z tytułu wyemitowanych obligacji w ramach ww. programu na koniec czerwca br., w wartości nominalnej, wynosiło 3,5 mld PLN. W portfelu PKO Banku Polskiego SA znajdowały się obligacje o wartości nominalnej w wysokości 365,7 mln PLN, w tym nie było obligacji nabytych w ramach Umowy Gwarancyjnej.

31 maja 2019 roku PKO Bank Hipoteczny SA zawarł z PKO Bankiem Polskim SA oraz z Domem Maklerskim Umowę Programową dotyczącą, ustanowionego 11 kwietnia 2019 roku, Publicznego Programu Emisji Obligacji (Krajowy Program Emisji Obligacji). PKO Bank Polski SA pełni funkcję organizatora oraz agenta kalkulacyjnego, natomiast Dom Maklerski pełni funkcję oferującego oraz subemitenta usługowego. Do 30 czerwca 2019 roku została przeprowadzona subskrypcja obligacji o wartości nominalnej 50 mln PLN – subskrypcja nie była przeprowadzona w trybie subemisji usługowej.

W I półroczu 2019 roku PKO Bank Polski SA udzielił także gwarancji związanych z działalnością i funkcjonowaniem podmiotów zależnych, w tym m.in.²⁴:

- wystawił na rzecz Polskiego Funduszu Rozwoju SA gwarancję dotyczącą zabezpieczenia należytego wykonania przez PKO BP Finat sp. z o.o. umowy utrzymania i serwisu Systemu Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych (na okres do 1 stycznia 2023 roku),
- wystawił gwarancję oraz aneks do gwarancji dotyczące spłaty zobowiązań z tytułu najmu przez spółkę zależną powierzchni biurowych (maksymalnie na okres do września 2024 roku).

ZNACZĄCE UMOWY DOTYCZĄCE UDZIELENIA PRZEZ JEDNOSTKI ZALÉŻNE PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIA GWARANCJI

W I półroczu 2019 roku jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły znaczących umów dotyczących udzielenia poręczeń kredytu lub pożyczki ani udzielenia gwarancji.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Informacja w zakresie wynagrodzeń i innych świadczeń na rzecz członków Zarządu PKO Banku Polskiego SA oraz Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w nocie 35 skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku.

STAN ZATRUDNIENIA W PKO BANKU POLSKIM SA ORAZ W GRUPIE PKO BANKU POLSKIEGO SA

30 czerwca 2019 roku zatrudnienie w Grupie PKO Banku Polskiego SA wynosiło 28 057 etatów, co oznacza spadek o 468 etatów r/r. Zatrudnienie w PKO Banku Polskim SA spadło o 598 etatów r/r, natomiast w pozostałych (poza PKO Bankiem Polskim SA) spółkach Grupy Kapitałowej Banku wzrosło o 129 etatów r/r.

Tabela 17. Stan zatrudnienia w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2019	31.12.2018	30.06.2018	Zmiana liczby etatów r/r
PKO Bank Polski SA	24 081	24 192	24 678	-598
Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej	3 976	3 664	3 847	129
Razem	28 057	27 856	28 525	-468

* Stan zatrudnienia w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej Banku na 30 czerwca 2019 roku obejmuje 219 etatów w Grupie Prime Car Management SA

POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

30 czerwca 2019 roku, łączna wartość postępowań sądowych (procesów), w których spółki Grupy PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) są pozwany wynosiła 1 168 mln PLN, w tym 40 mln PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2018 roku łączna wartość ww. postępowań sądowych wynosiła 1 784 mln PLN), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych (procesów) z powództwa spółek Grupy PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) na 30 czerwca 2019 roku wynosiła 2 207 mln PLN, w tym 28 mln PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2018 roku łączna wartość ww. postępowań sądowych wynosiła 1 838 mln PLN).

W I półroczu 2019 roku Bank oraz spółki Grupy Kapitałowej Banku nie prowadziły istotnych²⁵ z punktu widzenia Grupy Kapitałowej Banku postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań albo wierzytelności.

UJAWNIEŃ DOTYCZĄCE SPRAW SPORNYCH W ZAKRESIE KREDYTÓW FRANKOWYCH

Przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) toczy się postępowanie zainicjowane pytaniem prejudycjalnym Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie z powództwa osób fizycznych przeciwko jednemu z banków. Bank PKO BP SA nie jest stroną tego postępowania. Sprawa dotyczy kredytu indeksowanego do waluty frank szwajcarski udzielonego w listopadzie 2008 roku przez inny bank. 14 maja 2019 roku Rzecznik Generalny TSUE wydał w tej sprawie opinię przedstawiając propozycję odpowiedzi na zadane przez polski sąd pytania. Opinia Rzecznika Generalnego będzie brana pod uwagę przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przy udzielaniu odpowiedzi na pytania prejudycjalne, natomiast nie przesądza ona o treści rozstrzygnięcia. Orzeczenie TSUE nie zostało dotychczas wydane. Jego treść może mieć wpływ na orzecznictwo polskich sądów dotyczące kredytów udzielanych w walucie

²⁴ Informacja obejmuje gwarancje czynne na 30 czerwca 2019 roku

²⁵ Przez istotne uznano zobowiązania albo wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 5% kapitałów własnych PKO Banku Polskiego SA.

obcej, w szczególności w odniesieniu do kredytów indeksowanych do waluty obcej, natomiast w każdej sprawie sądy będą badać indywidualnie stan faktyczny i prawny sprawy, w tym treść umowy kredytowej.

SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Działalność Banku i pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA nie wykazuje istotnych cech sezonowości lub cykliczności.

INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ JEDNEJ LUB WIELU TRANSAKCYI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, JEŻELI ZOSTAŁY ZAWARTE NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

W I półroczu 2019 roku jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

Zestawienie znaczących transakcji PKO Banku Polskiego SA z jednostkami podporządkowanymi, w tym zadłużenie kredytowe tych jednostek wobec Banku na 30 czerwca 2019 roku zostało przedstawione w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Bank Polski SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku.

INNE INFORMACJE ISTOTNE DLA OCENY SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN, ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ

18 stycznia 2019 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie dodatkowego narzutu z tytułu wrażliwości Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny w wysokości 0,66 p.p. Wysokość ww. narzutu, określona przez KNF w grudniu 2017 roku, wynosiła 2,86 p.p.

W pierwszym półroczu 2019 roku Bank poniósł koszty składek na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w łącznej wysokości 406 010 748,60 PLN. Wyliczona dla Banku składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 rok wyniosła 325 758 660,07 PLN, podczas gdy składki Banku na fundusz gwarancyjny zostały ustalone przez Fundusz na poziomie 40 277 700,95 PLN za pierwszy kwartał oraz 39 974 387,58 PLN za drugi kwartał 2019 roku.

Koszty składek na BFG w Grupie Kapitałowej Banku w pierwszym półroczu 2019 roku, z uwzględnieniem obciążeń PKO Banku Hipotecznego SA, wyniosły 428 068 251,60 PLN.

ZNACZĄCE ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

10 lipca 2019 roku PKO Bank Polski SA zawarł z PKO Bankiem Hipotecznym SA umowę odnawialnego kredytu obrotowego w rachunku bieżącym do kwoty 1 mld PLN na okres 3 lat. Kredyt jest przeznaczony na obsługę wykupu obligacji wyemitowanych przez spółkę w ramach Niepublicznego Programu Emisji Obligacji, w związku z obowiązkiem rejestracji od 1 lipca 2019 roku w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych rozliczeń emisji niepublicznych papierów wartościowych i brakiem możliwości wykupu oraz otrzymania środków z nowej emisji tego samego dnia.

PKO Bank Hipoteczny SA przeprowadził pierwsze emisje obligacji w ramach, ustanowionego 11 kwietnia 2019 roku, Publicznego Programu Emisji Obligacji, w tym 10 lipca 2019 roku w trybie subemisji usługowej świadczonej przez Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA emisję obligacji o wartości 161,5 mln PLN i okresie wykupu ustalonym na 6 miesięcy oraz 11 lipca 2019 roku emisję obligacji skierowaną przede wszystkim do inwestorów detalicznych o wartości 50 mln PLN i okresie wykupu ustalonym na 2 lata.

11. SŁOWNIK

Aktywa oprocentowane – należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone Klientom,

CPI (Consumer Price Index) - indeks cen konsumpcyjnych,

Depozyty Klientów – zobowiązania wobec Klientów, z wyłączeniem transakcji z przyrzeczeniem odkupu oraz otrzymanych kredytów i pożyczek,

Finansowanie udzielone Klientom – kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym leasing finansowy) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu,

Finansowanie zewnętrzne – zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, otrzymane kredyty i pożyczki prezentowane w zobowiązaniach wobec banków oraz otrzymane kredyty i pożyczki prezentowane w zobowiązaniach wobec Klientów,

Inne zobowiązania – pochodne instrumenty zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej, pozostałe zobowiązania, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego,

rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, rezerwy, transakcje z przyrzeczeniem odkupu ujmowane w zobowiązaniach wobec banków i Klientów, zobowiązania wobec Banku Centralnego i pozostałe zobowiązania wobec banków (inne niż otrzymane kredyty),

Koszty działania - ogólne koszty administracyjne i wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych,

Koszty regulacyjne - wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych oraz podatki i opłaty z ogólnych kosztów administracyjnych,

Łączny współczynnik kapitałowy - fundusze własne do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Papiery wartościowe (portfel bankowy) - papiery wartościowe pomniejszone o obligacje komunalne i korporacyjne (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu),

Pozostałe aktywa - instrumenty pochodne zabezpieczające, pozostałe instrumenty pochodne, inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa oraz transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży prezentowane w kredytach i pożyczkach udzielonych Klientom,

Stopa wolna od ryzyka - średnia roczna z rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa,

Średnie oprocentowanie kredytów - przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek udzielonych Klientom w ujęciu rocznym do średniego stanu kredytów i pożyczek udzielonych Klientom z ostatnich 5 kwartałów,

Średnie oprocentowanie depozytów - koszty odsetkowe od zobowiązań wobec Klientów w ujęciu rocznym do średniego stanu zobowiązań wobec Klientów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik C/I (wskaźnik kosztów do dochodów) - ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu opodatkowania odsetek wypłacanych nierezydentom do wyniku na działalności biznesowej w ujęciu rocznym,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do depozytów - finansowanie udzielone Klientom (które obejmuje kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu) do zobowiązań wobec Klientów,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do stabilnych źródeł finansowania - finansowanie udzielone Klientom (które obejmuje kredyty i pożyczki udzielone Klientom (w tym należności z tytułu leasingu finansowego) pomniejszone o transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży oraz obligacje komunalne i korporacyjne prezentowane w papierach wartościowych z wyłączeniem papierów przeznaczonych do obrotu) do stabilnych źródeł finansowania (zobowiązania wobec Klientów oraz finansowania zewnętrznego),

Współczynnik kapitału Tier 1 - kapitał Tier 1 do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5,

Wskaźnik kosztu ryzyka - wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe za okres ostatnich 12 miesięcy do średniego salda kredytów i pożyczek udzielonych Klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych,

Wskaźnik marży odsetkowej - wynik z tytułu odsetek w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów oprocentowanych (które obejmują należności od banków, papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom) z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROA netto - zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu aktywów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROE netto - zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu kapitałów własnych z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROTE netto - zysk netto w ujęciu rocznym do średniego stanu kapitałów własnych pomniejszonych o wartości niematerialne z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości - portfel z rozpoznaną utratą wartości w portfelu ekspozycji wycenianych wg zamortyzowanego kosztu oraz w portfelu kredytów wycenianych do wartości godziwej do pozostałych dochodów całkowitych,

Wynik na działalności biznesowej - wynik z działalności operacyjnej bez uwzględnienia ogólnych kosztów administracyjnych, podatku od niektórych instytucji finansowych, wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe i wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Wynik operacyjny netto – wynik z działalności operacyjnej bez uwzględnienia wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe i wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Wynik pozostały – przychody z tytułu dywidend, wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych, wynik z pozycji wymiany, zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne netto,

Wynik z operacji finansowych – wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości – wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe oraz wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Zysk netto – zysk netto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat rozumiany jako zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej.

12. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Zarząd PKO Banku Polskiego SA oświadcza, że wg jego najlepszej wiedzy:

- skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2019 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jej wynik finansowy,
- niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2019 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres sześciu miesięcy zakończonego dnia 30 czerwca 2019 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu, spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2019 roku liczy 79 kolejno ponumerowanych stron.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

12.08.2019	RAFAŁ ANT CZAK	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	RAFAŁ KOZŁOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	MAKS KRACZKOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	MIECZYŚLAW KRÓL	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	ADAM MARCINI AK	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	PIOTR MAZUR	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	JAKUB PAPIERSKI	WICEPREZES ZARZĄDU
12.08.2019	JAN EMERYK ROŚCISZEWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO
PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

DANUTA SZYMAŃSKA
DYREKTOR PIONU RACHUNKOWOŚCI

.....
(PODPIS)

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu Banku, nie podpisał Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2019 roku ze względu na jego usprawiedliwioną nieobecność w dniu przyjęcia niniejszego sprawozdania.